

**TEKİRDAĞ KENTSEL SİT ALANININ
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİMİNİN
PEYZAJ MİMARLIĞI VE TURİZM
POTANSİYELİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

Seda AKLİMAN

**Yüksek Lisans Tezi
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Danışman: Doç. Dr. Tuğba KİPER**

2015

T.C.
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEKİRDAĞ KENTSEL SİT ALANININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİMİNİN
PEYZAJ MİMARLIĞI VE TURİZM POTANSİYELİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Seda AKLİMAN

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: DOÇ.DR. TUĞBA KİPER

TEKİRDAĞ-2015

Her Hakkı Saklıdır

Bu tez, NKÜBAP tarafından NKUBAP.00.24.YL.12.07 numaralı proje ile desteklenmiştir.

Doç. Dr. Tuğba KİPER danışmanlığında, Seda AKLİMAN tarafından hazırlanan “Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Geçmişten Günümüze Değişiminin Peyzaj Mimarlığı ve Turizm Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” isimli bu çalışma aşağıdaki juri tarafından Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Juri Başkanı : Prof. Dr. Aslı KORKUT *İmza* :

Üye : Doç. Dr. Tuğba KİPER *İmza* :

Üye : Doç. Dr. Tülay CENGİZ *İmza* :

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu adına

Prof. Dr. Fatih KONUKCU

Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TEKİRDAĞ KENTSEL SİT ALANININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİMİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI VE TURİZM POTANSİYELİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Seda AKLİMAN

Namık Kemal Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Doç.Dr. Tuğba KİPER

Araştırmada, kültürel kaynak değerleri ve sosyal yapısıyla önem taşıyan Tekirdağ'ın, sit alanının mevcut durumunun korunması, günümüz koşullarında sürdürülebilirliğinin sağlanması ve turizm potansiyeli ile birlikte değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, bu çalışma ile Tekirdağ tarihi kent merkezinde etkin bir korumanın sağlanması için planlama kararlarına yönelik öneriler geliştirilmiştir. Çalışmada yöntem çerçevesinde izlenen süreç boyunca; kentin tarihi ve mekânsal gelişim süreci içinde fiziksel yapısının incelenmesi, tarihi yapılar ile kent dokusunun (cadde, sokak, meydan vs.) öneminin saptanması ve tarihsel çevre içinde dokuyu olumsuz etkileyen koşullar saptanmıştır. Sonuçta da tarihi çevrelerin korunması gerekliliğinin ortaya konması, çağdaş yaşam koşullarıyla entegrasyonunun sağlandığı, kültürel kimliğini sürdüren ve yaşanabilir mekânlar olarak gelecek nesillere aktarılmasında etkin olacak plan kararları geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi çevre, Kentsel sit, Tarihi çevre koruma, Tekirdağ

2015, 151sayfa

ABSTRACT

Master Thesis

**A STUDY ON EVALUATION OF THE URBAN ARCHEOLOGICAL SITE OF
TEKIRDAG IN TERMS OF LANDSCAPE ARCHITECTURE AND TOURISM
POTENTIAL OF ITS CHANGING FROM THE PAST TO PRESENT**

Seda AKLİMAN

Namık Kemal University
Institute of Science and Technology
Department of Landscape Architecture

Counsellor: Associate Prof.Dr.Tugba KIPER

The study was intended the preservation of the current status of the site of the city Tekirdag, which is important with its cultural values and the social structure, to ensure the sustainability of current conditions and to be evaluated together with its tourism potential. In this context, proposals for the planning decisions have been developed through this study in order to ensure an effective protection of the Tekirdag historic city centre. During the process followed in the method framework of the study; examination of the physical structure of the city's historical and spatial development process, determination of the importance of the historical buildings and the urban fabric (avenues, streets, squares, etc.) and the conditions negatively affecting the tissue of the historical environment have been determined. Consequently, decisions for planning that will be effective in demonstrating the necessity of protecting the historical environment, where the integration is provided with modern living conditions, and in handing down the maintaining of cultural identity and the liveable spaces to the next generations have been developed.

Keywords: Historical environment, Urban conservation, Protection of historical environment, Tekirdag

2015, 151 sayfa

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Çalışma konusunu oluşturan “Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Geçmişten Günümüze Değişiminin Peyzaj Mimarlığı ve Turizm Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yüksek lisans tez çalışmamın yürütülmesinde gerekli bilgi, beceri ve tecrübelerinden yararlandığım çok değerli danışman hocam Doç. Dr. Tuğba KİPER (Namık Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi)’e teşekkür ederim.

Çalışmalarımın yürütülmesi için imkanlarını kullanımına sunan Namık Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı Başkanlığı’na, ayrıca desteklerini esirgemeyen Esmâ GÜLTEKİN (Fırat Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi), Canan Turhan NACAR (Elazığ Belediyesi Peyzaj Mimarı) ve Murat AKGÜL (Elazığ Belediyesi Peyzaj Mimarı)’e, Mücahit YÜNGÜL (Su Ürünleri Mühendisi)’e teşekkür ederim. Gerekli bilgi ve doküman temininde bulunan Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı’na, Tekirdağ Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’ne, Tekirdağ Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğü’ne, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Tekirdağ Müzesi Müdürlüğü’ne, Vakıflar Genel Müdürlüğü’ne teşekkür ederim. Anket çalışmasında anket formunu içtenlikle cevaplayan Tekirdağ halkı ile anket formlarının dağıtılması ve toplanması aşamasında yardımcı olan değerli arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Ayrıca her zaman yanımda olup beni maddi manevi her konuda destekleyen AİLEME ve eşim Fatih AKLİMAN’ a (Türkiye İş Bankası Elazığ Şubesi Sigorta Uzmanı) teşekkür ederim.

Tez çalışmamı NKUBAP.00.24.YL.12.07’ nolu proje ile destekleyen Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi’ne teşekkürü bir borç bilirim.

Haziran 2015

Seda AKLİMAN

Peyzaj Mimarı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİL DİZİNİ	vi
ÇİZELGE DİZİNİ	x
SİMGE DİZİNİ	xi
1.GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amaç ve Önemi.....	2
1.2. Kaynak Özetleri	5
1.2.1. Kentsel Sit Alanı ile İlgili Çalışmalar.....	5
1.2.2. Tekirdağ İle İlgili Çalışmalar	8
2.KURAMSAL TEMELLER	10
2.1. Koruma Kavramları.....	10
2.1.1. Kentsel Koruma	10
2.1.2. Sit Kavramı	11
2.1.3. Koruma Amaçlı İmar Planı.....	13
2.2. Koruma İle İlgili Yasal Süreç	14
2.3. Turizmin Korumaya Etkisi ve Kentsel Sit Alanlarında Turizmin Önemi	16
3.MATERYAL VE YÖNTEM	19
3.1. Materyal.....	19
3.2. Yöntem	25
4.ARAŞTIRMA BULGULARI	29
4.1. Araştırma Alanının Tarihi Kimlik Yapısı.....	29
4.2. Araştırma Alanının Ulaşım Durumu	32

4.3. Araştırma Alanında Yerleşim ve Yapılara İlişkin Özellikler	34
4.3.1 Yerleşim Dokusu Özellikleri	34
4.3.1.1 Yerleşimlerde Yapı - Bahçe İlişkisi	37
4.3.1.2 Yapılara İlişkin Özellikler	43
4.3.2. Geleneksel Dokudaki Değişimler	48
4.4. Anıtsal Yapılar	56
4.4.1. Dini Yapılar	60
4.4.2. İdari Yapılar	68
4.5. Kültürel Yapılar	74
4.5.1 Çeşme ve şadırvanlar	80
4.5.2 Geleneksel Sivil Mimari Örnekleri	83
4.5.3 Geleneksel Sivil Mimari Örneklerinin Yapı Malzemeleri ve Yapım Teknikleri	85
4.6. Anket Çalışmasından Elde Edilen Bulgular	92
5.SONUÇ VE ÖNERİLER	101
KAYNAKLAR	121
EKLER	128
ÖZGEÇMİŞ	151

ŞEKİL DİZİNİ

2.1. Tekirdağ Kentsel Sit Alan Sınır ve Etkileme Geçiş Sahası Koruma Amaçlı İmar Planı ..	18
3.1. Tekirdağ İlinin Coğrafi Konumu	19
3.2. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı	23
3.3. Yöntem Akış Şeması	26
4.1. WR. Shedard tarafından 1923 yılında yapılan antik yerleşim yerleri haritası	29
4.2. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı	31
4.3. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı Sirkülasyon Analiz Projesi	33
4.4. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sahasını Kaplayan Bölge	35
4.5. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı Yoğunluk Analiz Projesi	36
4.6. Eski Tekirdağ Tarihi Kent Dokusu.....	37
4.7. Sefa Sokak No:30, Kızılay Caddesi No:16, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi	38
4.8. Tekirdağ Kentsel Sit ve Etkileme geçiş Alanı parsel içi yapı-bahçe ilişkisi.....	39
4.9. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak)	40
4.10. Rakoçzi Caddesi No:26	40
4.11. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak)	40
4.12. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak)	40
4.13. Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı Kat Analiz Projesi	42
4.14. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı İçinde Yer Alan Tescilli Sivil Mimarlık Örnekleri	44
4.15. Çiftlik Önü Caddesi	46
4.16. Rakoçzi Caddesi Cemal Nadir Sokak No:7, Nural Bey Sokak No:3	47
4.17. Nural Bey Sokak No:7 Rum Konağı	47
4.18. Kayıp Envanter Mimari Karakter Analizi	49

4.19. Muslihittin sokak No:9	50
4.20. Ertuğrul Mahallesi Eski Bedesten Sokak No:47	51
4.21. Rakoçzi Caddesi Fethiye Mikez Kelemen Sokak, Hikmet Çevik Sokak, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:39	51
4.22. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı Odak Projesi ve Özel Proje Alanları	53
4.23. Bir Numaralı Özel Proje Alanında Plan İle Belirlenmiş Arazi Kullanım Kararları	54
4.24. İki Numaralı Özel Proje Alanında Plan İle Belirlenmiş Arazi Kullanım	55
4.25. Üç Numaralı Özel Proje Alanı-Eski Liman Alt Bölgesi Plan İle Belirlenmiş Arazi Kullanım Kararları	56
4.26. Hürriyet Abidesi ve Kurtuluş Anıtı	57
4.27. Namık Kemal Anıtı ve Atatürk Heykeli.....	58
4.28. Eski Müslüman Mezarlığı ve Namık Kemal Heykeli	59
4.29. Rüstempaşa Cami Plan Görünümü	60
4.30. Rüstempaşa Cami 1883, 1931 ve 2015 Yıllarındaki Görünümleri	60
4.31. Rüstempaşa Kervansarayı	61
4.32. Rüstempaşa Cami Şadırvanı.....	62
4.33.Rüstempaşa Cami Külliyesi	63
4.34. Rüstempaşa Cami Bedesteni	63
4.35. Rüstempaşa Cami Plan Görünümü	65
4.36. Rüstempaşa Cami	65
4.37.Rüstempaşa Cami Şadırvanı	66
4.38. Orta Cami Plan Görünümü.....	66
4.39. Orta Cami Dış Görünüş, 1946 ve 2015 yılı Görünümleri	67
4.40. Orta Cami Şadırvanı	68
4.41. Orta Cami Plan Görünümü	68
4.42. Eski Tekirdağ Hükümet Konağı 1931yılı ve 2015 Yılları Arasındaki Görünümleri	69
4.43. Eski Belediye Binası Plan Görünümü	69

4.44. Eski Belediye Binası Perspektif ve Ön görünüş.....	70
4.45. Eski Belediye Binası Yan Görünüş	70
4.46. Sarı Köşk (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası) Plan Görünümü	71
4.47. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası Eski ve 2015 yılı Görünümü	72
4.48. Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu	73
4.49. Namık Kemal İlköğretim Okulu Plan Görünümü	73
4.50. Namık Kemal İlkokulu Eski ve Günümüzdeki Görünümü	74
4.51. Arkeoloji ve Etnografya Müzesi (Tekirdağ Müzesi)Plan Görünümü	74
4.52. Arkeoloji ve Etnografya Müzesi (Tekirdağ Müzesi).....	75
4.53. Rakoczi Müzesi Plan Görünümü	76
4.54. Rakoczi Müzesi Eski ve 2015 Yılı Görünümü	77
4.55. Yalı Hamamı Plan Görünümü	77
4.56. Yalı Hamamı Eski ve 2015 Yılı Görünümü	78
4.57. Yalı Hamamına İlişkin Plan ve Kesitler	79
4.58. Yalı Hamamına İlişkin Plan ve Kesitler 2	79
4.59. İnönü İlköğretim Okulu, Yalı Hamamı, Liman ve Kadı Çeşmesi	80
4.60. Tavanlı, Soğuk Kuyu, Şehitler Anıtı ve Hürriyet Anıtı Çeşmesi	81
4.61. Orta, Rüstem Efendi ve Hacı Seyyid Çeşmesi	82
4.62. Orta Çeşme ve Şifa Sokak	83
4.63. Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Cad	83
4.64. Namık Kemal İl Kütüphanesi, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi.....	84
4.65. Kerpiç Dolgu Dış Duvar.....	85
4.66. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 1	86
4.67. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 2	87
4.68. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 3	88
4.69. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 4	89
4.70. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 5	90

4.71. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 6	91
4.72. Katılımcıların Cinsiyet ve Yaş Dağılımı	92
4.73. Katılımcıların Sosyal Güvence, Eğitim Durumu ve Gelir Dağılımı	93
4.74. Tarihi Çevre Algısına İlişkin Bulgular	94
4.75. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 1	95
4.76. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 2	96
4.77. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 3	97
4.78. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 4	98
4.79. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 5	99
4.80. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 6	100
5.1. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 1	110
5.2. Barbaros Caddesi Öneri Projesi A - A' Kesit Projesi.....	111
5.3. Barbaros Caddesi Öneri Projesi B - B' Kesit Projesi	112
5.4. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 2.....	113
5.5. Barbaros Caddesi Öneri Projesi C-C' Kesit Projesi	114
5.6. Barbaros Caddesi Öneri Projesi D - D' Kesit Projesi	115
5.7. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 3.....	116
5.8. Barbaros Caddesi Öneri Projesi E - E' Kesit Projesi.....	117
5.9. Barbaros Caddesi Öneri Projesi F - F' Kesit Projesi	118
5.10. Barbaros Caddesi Öneri Projeleri Arkat Kesit Projesi	119

ÇİZELGE DİZİNİ

Çizelge 1.1.	:Tekirdağ İlinde 1950 – 2014 Yılları Arasında Gerçekleşen Ortalama Sıcaklık Değerleri	21
Çizelge 4.1.	:Tekirdağ Merkez ve İlçeler Tescil Tablosu.....	45

SİMGE DİZİNİ

GEEAYK	: Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu
KTVK	: Kùltür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
KTVKYK	: Kùltür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu
MÖ	: Milattan Önce
MS	: Milattan Sonra
TEM	: Trans Avrupa Otoyolu
YY	: Yüzyıl

1.GİRİŞ

Tarihi çevreler, kentin fiziksel ve sosyal yapısı içinde yapıldıkları devirlerin duygu, düşünce, eğitim, sosyal yaşam, deneyim ve birikimlerini bugüne aktararak kentlerin algılanabilirliğine ve okunabilirliğine yardımcı olurlar. Turizme yönelik yapılan planlamalarda da tarihi çevreler insanlar için oldukça ilgi çekici olmuştur. Değişik yerlerin tarihi, yerleşim dokusu, yaşam kültürü ve yöresel özellikleri insanlara hep ilginç gelmiş ve merak uyandırmıştır. Türkiye Turizm Stratejisi (2023) Planında da; “Belli bir güzergâhın doğal ve kültürel dokusunun yenilenerek belli temalara dayalı olarak turizm amacıyla geliştirilmesine” yönelik belirlenen stratejiler kapsamında Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini kapsayan hat Trakya Kültür Koridoru olarak önerilmiştir. Bu amaçla araştırmada, farklı yöresel ve kültürel kimlikleri ile öne çıkmış Tekirdağ Kentsel Sit alanının korunarak turizm amaçlı değerlendirilmesi önerilmiştir. Ancak turizmin hassas bir olgu olduğu, yörenin kaynaklarını kullanırken o kaynaklara da zarar vereceği düşünülecek olursa, o bölgeye has koruma-kullanım dengesini gözetken, kaynakları akılcı kullanan bir sürdürülebilir plan kararlarına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu kapsamda çalışma; kültürel kaynak değerleri ve sosyal yapısıyla önem taşıyan Tekirdağ’ın, sit ilanı olarak ilan edildiği yıldan günümüze kadar ki süreç içerisinde değişiminin irdelenmesi, mevcut durumunun korunması, günümüz koşullarında geliştirilerek sürdürülebilmesi için, turizm potansiyeli ile birlikte değerlendirilmesini amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, bu çalışma ile Tekirdağ tarihi kent merkezinde etkin bir korumanın sağlanması için turizme uygun planlama kararları geliştirilmiştir.

Kentsel sitler; mimari estetik, tarihsel ve sanatsal özelliği bulunan yapılar, bitki örtüleri, duvarlar ve yerleşim dokuları gibi kültürel ve tarihi çevre yapılarıyla birlikte bulunan alanlardır. Bunların bulunduğu çevre içinde geliştirilmesine, muhafazasına ve bütünleşmesine katkı sağlayacak kararlara konu olan alanlar ise etkileşim geçiş sahası olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015a). Bu bağlamda kentsel sit yerleşimleri, korunması, yaşatılması ve geliştirilerek gelecek kuşaklara aktarılması zorunlu kent parçaları olarak, gerek içerdiği yapılar gerekse bu yapıları çevreleyen dış mekanlarıyla bir bütünün parçaları olarak yerleşimleri oluşturmaktadırlar (Kılıçaslan ve ark. 2012).

Ülkemiz sınırlarında yer alan ve çeşitli özelliklerinden dolayı yasayla koruma altına alınmış arkeolojik, kentsel ve tarihi nitelikte sit alanları bulunmaktadır. Sayıları toplamda 13617 adedi bulan sit alanlarının 265’i kentsel sit alanı olarak tanımlanmıştır (Anonim 2015b).

Araştırmaya konu olan Tekirdağ kenti 1927 yılında il statüsüne geçmiş, ilk imar planı 1947 yılında yapılmıştır. Kent merkezi de mimari estetik, tarihsel ve sanatsal özelliğinin yapı ve çevresi ile birlikte bir bütün olarak korunabilmesi amacıyla, Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 11.06.1976 tarih ve 9158 sayılı kararı ile Kentsel Sit Alanı olarak ilan edilmiştir. Ancak daha sonra Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15.05.1991 tarih ve 881 sayılı kararı ile kentsel sit alanı sınırları daraltılmıştır. Yine aynı kurulun 20.12.2002 tarih ve 7436 sayılı kararı ile Kentsel Sit Alan ve Kentsel Siti Etkileme Geçiş Alanı sınırları tekrardan değiştirilmiştir. En son olarak ise eski eserler yeniden tespit edilerek Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 20.08.2010 tarih ve 3157 sayılı kararı ile Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanına ilişkin plan kararları onanmıştır (Anonim 2013d).

Ancak geçmiş dönemlere tanıklık etmiş tarihsel, kültürel, folklorik değerleri ile üstün özelliklere sahip Tekirdağ Kentsel Sit Alanının büyük bir bölümü günümüzde plansız gelişim göstermektedir. Tarihi ve kültürel kimliğini yitirme tehdidi ile karşı karşıyadır. Bu sebeple araştırmada Tekirdağ Kentsel Sit Alanı'nın mevcut mekansal dokusunun korunması ve kullanılmasında, alanının tarihi dokusunu ortaya koymak, geçmişten günümüze değişimini ve kent açısından önemini vurgulayarak yeniden canlandırılmasını sağlamak hedeflenmiştir.

1.1.Çalışmanın Amaç ve Önemi

Tarihi ve kültürel özellikler taşıyan kentlerde; tarihi çevre, geçmişin izlerini günümüze taşıyan özel bir olgudur. Çeşitli toplumların fiziksel, kültürel, sosyal ve ekonomik yapısıyla şekillenen kentler, kendilerine ait yaşantılarıyla ve karakterleriyle gelecekteki nesillere yaşam tarzları, kültürleri ve sosyal yapıları hakkında bilgiler vermişlerdir (Çelik 2004).

Yazgan ve Erdoğan (1992)'nin belirttiği gibi kültürel miras ister tek bir yapıya da yapı grupları, ister “eski kent” olsun, çevresinin açık ve yeşil alanıyla, doğal ve kültürel peyzaj özellikleriyle bütünleştiği ölçüde değer kazanmaktadır. Bu yüzden kentsel sit alanlarının korunarak günümüze kadar gelmesi oldukça önemlidir. Turizm bu açıdan doğal ve kültürel değerlerin korunmasında teşvik edici bir rol üstlenmektedir(Koçan 2012). Aynı zamanda turizm kalkınma ve bölgesel gelişmede önemli bir faktör olup çevre ve doğal kaynaklarla sıkı ilişkisi nedeniyle de planlı gelişimi gerekli kılmaktadır (Atalık ve Gezici 1994 alıntı Koçan 2012). Ancak turizmin hassas bir olgu olduğu tarihi kentsel alanların da sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde korunmasının gerekliliği düşünüldüğünde; turizm ile koruma ikilemi

arasında çok iyi bir dengenin kurulmasını sağlayacak plan kararlarının geliştirilmesi oldukça gereklidir.

1964 yılında oluşturulan Uluslararası Venedik Tüzüğü'nde “ Yapılmalarının sebebi ne olursa olsun anıtlar zaman içinde ve nesiller arasındaki devamlılığı sağlamıştır. İnsan kuşaklarının tarihi anıtları, geçmişten bir bilgi taşıyarak günümüze eski geleneklerin yaşayan tanıkları olarak gelmektedir. İnsanlar insani değerlerin bütünlüğünde gittikçe daha çok bilinçlenmekte ve eski anıtları ortak miras saymaktadır. Orijinal zenginliklere zarar vermeden onları bizden sonrakilere geçirmek görevimizdir. Nitekim yüzyılların kültür ürünü olan mimari çevre değerlerini gelecek nesillere aktarmak, bugün toplumun vazgeçilmez görevleri arasındadır” şeklinde bir ibare yer almaktadır (Binan 1999, Palalı 1992). Bu ibare de tarihi özellikler taşıyan değerlerin toplumlar ve kentler için ne kadar önemli olduğunu ve mutlak korunmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda Çelik (2004)'in de belirttiği gibi; eski kent dokuları sahip oldukları kültürel, duygusal, kullanım ve folklorik değerleri nedeni ile korunarak, günümüz koşullarına uyumu sağlanmalı ve sürdürülebilirlik ilkelerine bağlı kalınarak yaşatılmalarıdır. Çünkü Yavaş (2012)'in belirttiği gibi; kentsel sit alanları kültürel, duygusal, kullanım ve folklorik değerleri ile birlikte yapıların yerleşim düzenleri ve mimari özellikleri, kullanılmış malzeme ve renk harmonisi ile yerel özellikleri bir arada sunan ayrıcalıklı kentsel dokulardır. Buldukları bölgenin sosyal yapısının ve kimliğinin, geçmişten yarına taşınması ve sürdürülmesinde büyük önem taşımaktadırlar.

Kültürel Değerler: Belgesel, tarihsel, arkeolojik, estetik, mimari, kentsel görünüm ve doğal görünüm değerleridir (Bostancı 1989 alıntı; Çelik 2004).

Duygusal Değerler: Merak, övünç, hayranlık, yitirme korkusu ve benzeri değerlerdir. Geçmiş dönemlerin izlerini taşıyan bir eser karşısında duygumuz merak, büyük bir mimari eser karşısında duyduğumuz hayranlık, şaşkınlık, kendi kültürümüze ilişkin eserlere yabancılarca gösterilen ilgi karşısında duyduğumuz övünç ve ait olma duygusu bu eserleri koruma felsefesinin temelini oluşturan manevi değerlerdir(Bostancı 1989 alıntı; Çelik 2004).

Kullanım Değerleri: Tarihsel çevre, tarihsel anıtlar ve eski yapılar tarihsel, kültürel ve duygusal değerlerinin yanında işlevsel, ekonomik, sosyal ve siyasal yönden de önemli ölçüde kullanım değerlerine sahiptirler. Geçmişte belirli bir işlev için yapılan yapı günümüzde de aynı veya benzer bir işlevle kullanılmakta ve işlevsel değeri çağdaş koşullara göre düzenlenmektedir(Bostancı 1989 alıntı; Çelik 2004).

Folklorik Değerler: Geleneksel giyim kültürü, halk oyunları, yemek kültürü, el sanatları festival, şenlik vb. değerlerdir (Bostancı 1989 alıntı; Çelik 2004).

Kentsel Koruma, “toplumun geçmişteki sosyal, ekonomik koşullarını, kültür değerlerini yansıtan fiziksel yapının, günümüzün değişen sosyal, ekonomik koşulları altında yok olmasına engel olmak ve çağdaş gelişmelerle bütünleştirerek yaşamasını sağlamak” olarak tanımlanmaktadır (Bostancı 1989alıntı; Çelik 2004).

Bu nedenle kentsel sit alanları hem sahip oldukları özellikler ile hem de sundukları alanlar ile korunmaları gereklidir. Koruma da beraberinde doğru planlama ve tasarımı gerektirmektedir.

Kentin fiziksel ve sosyal yapısı içerisinde önemli bir noktaya sahip olan; zaman içerisinde kültürel, estetik ve ekonomik yargılarla şekillenmiş tarihi mekânlar, geçmişten günümüze kadar gelmiş olan geleneksel dokulardan oluşmaktadır. Ancak günümüzde kentsel sit alanları zaman içerisinde çeşitli etkilerle özellikle yerli halk tarafından kullanılmayan hatta kullanılması uygun bulunmayan bir çöküntü alanına dönüşme sürecine doğru ilerlemektedirler. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı da bunlardan biridir.

Tekirdağ; coğrafi konumu nedeniyle birçok kültürün yapısal ve sosyal yaşantısı ile şekillenerek günümüze kadar gelebilmiştir. Kent merkezi sahip olduğu özellikler nedeniyle Kültür Bakanlığı tarafından Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Kararı ile Kentsel Sit ilanı olarak edilmiştir. Ancak günümüzde Tekirdağ kentsel sit alanının büyük bir bölümü plansız gelişim göstermekte ve tarihi ve kültürel kimliğini yitirme tehdidi ile karşı karşıya olmaktadır. Bu kapsamda araştırmada Tekirdağ Kentsel Sit Alanı'nın tarihsel süreç içinde gösterdiği değişimi inceleyerek, bu bölgenin canlandırılıp, tarihi dokunun yeniden Tekirdağ'a kazandırılabilmesi, yaşatılması için yapılması gerekenlerin irdelenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda mevcut durumun korunması ve günümüz koşullarına adapte edilerek sürdürülebilmesi için turizme yönelik plan kararları ile birlikte değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda araştırmada; tarihi çevre koruma, tarihi dokuya sahip alanlarda peyzaj planlama, turizm anlayışı ve Tekirdağ ili ile ilgili olarak geçmişten günümüze yapılan araştırma sonuçları kıyaslanarak günümüze kadar olan değişim irdelenmiştir.

Sonuç olarak bu araştırma ile zengin tarihsel ve kültürel birikimi olan Tekirdağ kentinin, sahip olduğu değerlerin farkına vararak korunmasına yönelik plan kararlarının verilmesine yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

1.2.Kaynak Özetleri

1.2.1. Kentsel Sit Alanları ile İlgili Çalışmalar

Anonim (2005)'e göre; sit “Tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntılarıdır. Kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar” olarak tanımlanmaktadır.

Kentsel Sit, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu'na göre: “mimari, mahalli, tarihsel, estetik ve sanat özelliği bulunan ve bir arada bulunmaları sebebiyle teker teker taşıdıkları kıymetten daha fazla kıymeti olan, kültürel ve tabii çevre elemanlarının (yapılar, bahçeler, bitki örtüleri, yerleşim dokuları, duvarlar) birlikte buldukları alanlardır”. Günümüzde toplam 265 adet Kentsel Sit Alanı bulunmaktadır (Anonim 2014a, 2015b).

3386 ve 5226 Sayılı Kanunlar ile değişik 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca belirlenen sit alanlarının korunması, değerlendirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarımı süreci koruma amaçlı imar planlamasını zorunlu hale getirmektedir. Koruma amaçlı imar planı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca belirlenen sit alanlarında, alanın etkileşim geçiş sahasını da göz önünde bulundurarak, kültür ve tabiat varlıklarının sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda korunması amacıyla arkeolojik, tarihi, doğal, mimari, demografik, kültürel, sosyo-ekonomik, mülkiyet ve yapılaşma verilerini içeren alan araştırmasına dayalı olarak; halihazır haritalar üzerine, koruma alanı içinde yaşayan hane halkları ve faaliyet gösteren iş yerlerinin sosyal ve ekonomik yapılarını iyileştiren, istihdam ve katma değer yaratan stratejileri, koruma esasları ve kullanma şartları ile yapılaşma sınırlamalarını, sağlıklılaştırma, yenileme alan ve projelerini, uygulama etap ve programlarını, açık alan sistemini, yaya dolaşımı ve taşıt ulaşımını, altyapı tesislerinin tasarım esasları, yoğunluklar ve parsel tasarımlarını, yerel sahiplilik, uygulamanın finansmanı ilkeleri uyarınca katılımcı alan yönetimi modellerini de içerecek şekilde hazırlanan, hedefler, araçlar, stratejiler ile planlama kararları tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan nazım ve uygulama imar planlarının gerektirdiği ölçekteki planlar”dır (Anonim 2013a).

Erder (1975), “Tarihi Çevre Bilinci” isimli eserde; Restorasyon, Viollet-Le-Duc, VI. Uluslararası Mimarlar Kongresi- Madrid, Atina KonferansıSonuçları, Atina Anlaşması- Uluslararası Modern Mimarlık Kongresi, Venedik Tüzüğü gibi bilgilere yer vermiştir.

Ulusal Koruma Planlaması Semineri II ICOMOS (1993), isimli yayında; korumada yasal sistem gelişimi, koruma planlarının yenilenmesinde nedenler ve ölçütler, Türkiye'deki koruma konusundaki temel çelişkiler, toplumsal yansımalar üzerine saptamalar ve öneriler, koruma amaçlı imar planı gibi konulara yer verilmiştir.

Ahunbay (1996), "Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon" başlıklı kitabında; koruma düşüncesinin gelişimi ve kuramsal temelini ortaya koymayı hedeflemiştir. Korunacak değerleri ve ölçütlerini tanımlamış, anıtlarda bozulmaya neden olan etkenleri, yenileme öncesinde yapılan çalışmalar ve bunların projesinin nasıl hazırlanması gerektiğini açıklamıştır. Tarihi çevre koruma ve kültür varlıklarının korunması ile ilgili örgütlenme, yasalar ve koruma eğitimi üzerinde durmuştur.

Eyüpgiller (1999), "Bir Kent Tarihi Kastamonu" adlı doktora tez çalışmasında; Kastamonu'nun fiziksel gelişimi, anıtsal yapıları ve konutları anlatılmıştır. Kastamonu'nun coğrafi ve fiziksel değerlendirilmesi ve tarihi süreç içinde gelişimi ele alınmıştır.

Ceyhan ve Nuran (2006)'un yapmış oldukları çalışmada, kentsel koruma alanlarının planlanmasında yaşanan sorunların çözümüne yönelik uygulama araçlarını da içeren bir sistem önerisi geliştirilmeye çalışılmıştır.

Artırma (2007), "Adapazarı Kentsel Sit Alanı'nın Tarihsel Süreç İçinde İncelenmesi ve Bölgenin Günümüze Yeniden Kazandırılması" isimli tez çalışmasında; Adapazarı Kentsel Sit Alanının tarihsel süreç içinde gösterdiği değişimi incelemiş ve bu bölgenin canlandırılıp, tarihi dokunun yeniden Adapazarı'na kazandırılabilmesi, yaşatılabilmesi için gerekli çözüm önerileri geliştirmiştir.

Kuter ve Erdoğan (2008) tarafından yapılan çalışmada; tarihi kent merkezlerinin korunarak kültürel sürekliliğinin ve çağdaş yaşam koşullarıyla entegrasyonunun sağlanarak yaşanabilir mekânlar olarak gelecek kuşaklara aktarılması ve bu alanlarda kentsel peyzaj tasarımının öneminin Çankırı Kentsel Sit Alanı örneğinde ortaya konması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, tarihi çevre koruma, kentsel peyzaj tasarımı ile tarihi kent merkezlerinin tarihi ve mekânsal gelişim süreçleri irdelenerek, araştırma alanı olan Çankırı Kentsel Sit Alanında gerçekleştirilen alan etüt-analiz çalışmaları sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda sit alanında yer alan doğal ve kültürel değerlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için önerilerini geliştirmiştir.

Serbest (2008) "Elmalı kentsel sit alanında bulunan tescilli konutların günümüzdeki durumları koruma sorunları, değerlendirme önerileri" adlı yüksek lisans tez çalışmasında Elmalı Sit Alanı'nda yer alan tescilli sivil mimarlık örneklerinin günümüzdeki durumları ve

sorunlarını saptanmıştır. İncelenen yapı stoklarının yoğun olarak bulunduğu sokaklar ve çevre yapılarına ilişkin günümüz koşullarına uygun olarak çeşitli öneriler geliştirmiştir.

Mumcu (2009) "İtalya'da Sit Alanlarında Peyzaj Planlama Çalışmaları Üzerinde Bir Araştırma: Boretto Örneği" isimli çalışmada, hızlı nüfus artışı, plansız yerleşim, doğal kaynakların tüketimi, çevre ve yaşama ortamının bozulması; tarihi hazinelerin yok olmasına sebep olması ve var olan kültür yapı varlığının kurtarılmasını hedeflemiştir.

Cinel (2010), "Kentsel Sit Alanında Planlama: Koruma ve Süreklilik Bağlamında Sorunlar ve Öneriler, Giresun Örneği" başlıklı tez çalışmada; Giresun Kentsel Sit Alanı örneği üzerinde koruma amaçlı imar planının koruma sürecindeki etkinliği değerlendirilmiştir.

Sevindik (2010), "Koruma Planı Bulunan Kentsel Sit Dokularında Fizikî Mekân Değişimi - Eyüp Örneği" başlıklı yüksek lisans tez çalışmada, Eyüp Kentsel Sit Alanı örneğinde koruma amaçlı imar planının geleneksel yerleşim dokusu üzerinde yaptığı etki karşılaştırmalı analizlerle saptanmıştır. Bu amaçla mevcut koruma planlarının, mevcut geleneksel dokuyu ne derece koruduğu ve koruma planı sonrası, yapılan uygulamaların durumları irdelenmiş ve çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Koçan (2012), "Uşak Kentsel Sit Alanının Koruma ve Süreklilik Bağlamında Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada; Uşak Kentsel Sit Alanı örneğinde günümüzde gittikçe yok olan tarihi kent dokularının iyileştirilmesi ve sürdürülebilirliği bağlamında tarihi çevrelere yönelik plan ilkelerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda kente tarihi nitelik kazandıran kültürel öğelerin çevresel ilişkileri ortaya konmuş, tarihi kent dokusunun iyileştirilmesi ve kentin mekânsal kurgusunun çözümlenmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Yavaş (2012), "Tarihsel Çevrede Kentsel Kimlik ve Bir Uygulama Aracı Olarak Tasarım Rehberleri; Erzurum Kale Çevresi Kentsel Sit Alanı Örneği" başlıklı tez çalışmada; kültürel değerlerin bir arada bulunduğu koruma alanlarında, bu yerel değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasını ve yaşatılmasını sağlayacak kentsel tasarım ve uygulama araçlarının önemi ortaya konmuştur. Bu amaçla, kentsel sit alanları içerisinde aykırı yapılaşmayı önleyici, kentin yeteneğini ortaya çıkaracak ve koruma planının yanı sıra eksikleri tamamlayıcı yeni bir yöntem oluşturulmuştur.

Moghaddam (2013) "Adana İli, Seyhan İlçesi, Sarıyakup Kentsel Sit Alanının Dokusal ve Yapısal Analizi" başlıklı yüksek lisans tez çalışmada; araştırma alanının tarihi dokusunu ortaya koymak, geçmişten günümüze değişimini ve kent açısından önemini vurgulamak ve içerisinde yer alan kültür varlıklarını detaylı bir şekilde belgeleyerek ortak özelliklerini tespit etmek hedeflenmiştir.

1.2.2. Tekirdağ ile İlgili Çalışmalar

Satkın (1996) “Tekirdağ Eski Ahşap Evleri” isimli çalışmasında; geleneksel sivil mimarlık örneklerini mimari, yapı düzeni, malzeme ve cephe özellikleri açısından incelemiştir.

Dokumacı (2001) tarafından yapılan “Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Peyzaj Mimarlığı ve Turizm Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yüksek tez çalışmasında Tekirdağ Kentsel Sit Alanının koruma kullanım dengesi çerçevesinde korunmasına peyzaj mimarlığı ve turizm potansiyeli açısından yaklaşarak, tarihi kent peyzajının yaşatılması hedeflenmiştir. Bu amaçla araştırmada; literatür bilgileri ve arazi çalışmaları bütünleştirilerek alan analizi çalışması yapılmıştır. Bu alan analizleri sonucunda da turizm ve çevresel değerler açısından üstün nitelik gösteren alanlardan örnekler seçilerek, plan kararlarına yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Korkut ve ark. (2002) tarafından yapılan “Tekirdağ’ın Yenilenmesi ve Geliştirilmesi Bağlamında Kentsel Sit Alanı İçindeki Tarihi Kent Peyzajının Koruma Amaçlı Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” başlıklı araştırmada; Tekirdağ Kentsel Sit Alanının peyzaj planlama ilkeleri çerçevesinde korunarak yaşatılmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda tarihi kent peyzajı fiziksel özellikleri ve işlevsel etkileri açısından ele alınmış ve geliştirilmesine yönelik planlama kararları geliştirilmiştir.

Tekirdağ Belediyesi tarafından 2007 tarihinde yaptırılan “Tekirdağ Kültür Envanteri”nde ise; anıtsal ve sivil mimari örneklerinin tescil bilgi envanteri çıkartılmıştır (Anonim 2007b).

Serez (2007) “Tekirdağ Tarihi ve Coğrafya Araştırmaları” başlıklı çalışmasında ise; Tekirdağ İlinin tarihi ve coğrafi özellikleri hakkında bilgi vermiştir.

Ayhan (2011) “Tekirdağ ve İlçelerindeki Türk Devri Yapıları (XIV-XVI. Yüzyıl)” başlıklı yüksek lisans tezinde 14. ve 16. Yüzyıllar arasındaki dönemde yapılan Türk eserleri hakkında değerlendirmeler yapmıştır.

Satkın (2012) ”Osmanlı Dönemi Tekirdağ Evleri” başlıklı diğer çalışmasında ise Osmanlı döneminden günümüze kadar gelebilmiş sivil mimarlık örneklerini, cephe düzeni, plan tipleri, iç ve dış yapı elemanlarının özellikleri ile yapı malzemesi ve tekniği açısından incelemiştir.

Sık (2013) ‘Tekirdağ’da Geleneksel Ahşap Konutların Malzeme Sorunları Ve Koruma Yöntemleri Üzerine Bir Metodoloji Çalışması: Tekirdağ’dan Bir Konut Örneği’ başlıklı çalışmada geleneksel ahşap konutlar genel olarak incelenmiş, seçilen ahşap evin genel

zelliklerine ve yapıda gerçekleşen analizlere yer verilmiş ve bu yapı için koruma önerisinde bulunulmuştur.

Tekirdağ Valiliği Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından hazırlanan Tekirdağ İli Kültür Envanteri alımasında (2013) Tekirdağ iline kayıtlı olan tescilli eserler incelenmiştir. Bu kültürel mirasların (eme, cami, köprü mağara ve arkeolojik sit alanları gibi) günümüze korunarak/korunmayarak ne derece geldikleri hakkında detaylı bir bilgi dokümanı oluşturmuştur (Anonim 2013d).

2.KURAMSAL TEMELLER

2.1. Koruma Kavramları

Alsac (1992)'a göre, korumaya dair tüm olgular ve oluşumlar tarihsel bir evrim geçirerek 2000'li yıllarda içeriğine kavuşmakta ve dünya toplumunda önem kazanması çok eskiye uzanmamaktadır. 15.yy ve 16.yy. papaların çıkardığı, genellikle 5 sanatsal değeri taşıyan eserleri ve Roma devri kalıntılarını korumayı kapsayan emirnameler bulunmaktadır. 17.yy. ise koruma alanında, İsveç ve Danimarka gibi kuzey Avrupa ülkelerinde daha çok taşınır eserlere dayalı kral iradesi görülmektedir.18.yy.a gelene kadar tarihe saygıdan ileri gelen bir koruma kaygısından söz edilememektedir. 19.yy. sonrasında ise, hukuksal önlemlerin de artmasıyla korumadaki temel ilkeler saptanmıştır. 19.yy'ın ikinci yarısından sonra, geleneksel, tarihi ve estetik değerleri olan çevrelerin koruma bilinci önem kazanmıştır.

Çağdaşlaşmaya paralel olarak gelişen tarihi çevre ve tarihi yapı koruma, temelde bir kültürel istektir. Tarihi çevreyi koruma isteği, yenileşmeye engel olarak gösterilmeye çalışılmaktadır (Kuban 2000).

Kültür mirasını korumak demek, yalnızca geçmiş değerlerin gelecek kuşaklara tanıtılmasını amaçlamamaktadır. Kişilikli bir toplum olarak gelişebilmek için ulusların kültürel kimliklerini yeni yaşam çevreleriyle entegre etmeleri gerekmektedir. Geçmişlerini unutmamaları gerekmektedir (Tuncer 2006).

Ülkemizde koruma kavramı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (2863/1983) ve ilgili yönetmeliklerin güvencesi altındadır. Koruma ve korunma kavramları, taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları için "muhafaza, bakım, onarım, restorasyon ve fonksiyon değiştirme işlemleri" olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, ülkemiz 1933 yılı UIA 6 Antlaşması'nda başlayarak değişik koruma antlaşmalarına imza atmıştır (Suher 2002).

2.1.1. Kentsel Koruma

Suher(2002)'e göre, kentsel haklar, doğal, beşeri, yapılaşmış çevrenin ayrı ayrı etkilerini ve etkileşimlerini bir bütün içinde değerlendirmenin gerekliliğini ve sorunlara çözüm getirebilmek için bu değerlendirme biçiminin zorunlu olduğunu göstermektedir. Ekonomik kalkınma, toplumsal gelişim, çevre duyarlılığı ve koruyucu bir yaklaşım ile planlamada bir uzlaşmanın hedeflendiği anlaşılmaktadır. Kaliteli bir mimariye sahip olmak, uygun fiziksel çevreye sahip olmak da dahildir. Bu genel çerçevede tarihsel mirasın dikkatli bir biçimde restorasyonu, nitelikli çağdaş ve geleneğe saygılı mimarların uygulaması,

uyumlu ve hoş kentsel mekânların yaratılması gene her bir birey için hak olarak belirlenmiştir.

Keleş (1981)'e göre kentsel anlamda koruma kavramı, kentlerin belli kesimlerinde yer alan tarihsel ve mimari değerleri yüksek yapıtlar, anıtlar ve doğal güzelliklerin gelecek kuşaklara kadar devamlılığının sağlanabilmesi için yıkıcı ve zararlı eylemler karşısında güvence altına alınması olarak tanımlamaktadır.

Kentsel koruma kavramı Bostancı (1989)'ya göre, toplumun geçmişteki kültürel değerlerini yansıtan sosyal ve ekonomik koşullarıyla günümüzdeki değişen şartlar karşısında yok olmasına engel olmak ve çağdaş gelişmelerle bütünleştirerek yaşamasını sağlamak olarak tanımlamaktadır.

2.1.2. Sit Kavramı

21 Temmuz 1983 tarihli 2863 numaralı T.C. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre sit "tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlere ait olup, yasadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, tespiti yapılmış olan tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar" olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015f).

25 Nisan 1973 tarihli 1710 numaralı T.C. Eski Eserler Kanunun'da ise, homojen olmaları ve özellikleri tarihi, estetik, artistik ve bilimsel gibi önemleri bakımından korunmaları gereken, tabiatın veya tabiatla insanların müşterek eseri olan topoğrafik bölgeler olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015g).

Sit alanları 4'e ayrılmaktadır. Bunlar;

- **Doğal(Tabii) Sit Alanı**

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliği'ne göre, ilginç özellik ve güzelliklere sahip olan korunması gerekli alanlar ve taşınmaz tabiat varlıkları olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015h).

Anonim (2007a)'e göre, jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olan, ender bulunan ve bazı güzellikleri bakımından korunması gerekli yer-yeraltında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır olarak tanımlamaktadır

Anonim (2015h)'e göre, doğal sit alanı I. Derece Sit Alanı, II. Derece Sit Alanı ve III. Derece Sit Alanı olarak 3'e ayrılmaktadır.

- **Arkeolojik Sit**

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliği'ne göre, antik bir yerleşmenin veya eski bir medeniyetin kalıntılarının bulunduğu yer veya su altında bilinen veya meydana çıkarılan korunması gerekli alanlar olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015h).

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu 658 Numaralı Karar tanımına göre Arkeolojik Sit "insanlığın varoluşundan günümüze kadar ulaşan eski uygarlıkların yer altında, yer üstünde ve su altındaki ürünlerini, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerini yansıtan her türlü kültür varlığının yer aldığı yerleşmeler ve alanlardır" olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015r).

Arkeolojik sitler I. Derece Arkeolojik Sit Alanı, II. Derece Arkeolojik Sit Alanı ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak 3 'e ayrılmaktadır (Anonim 2015ı).

- **Tarihi Sit Alanı**

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu 763 sayılı karardaki tanımına göre "milli tarih ve askeri harp tarihi açısından önemli tarihi olayların cereyan ettiği ve doğal yapısıyla birlikte korunması gerekli alanlardır" olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2015i).

- **Kentsel Sit Alanı**

Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'na göre, kentsel sitler mimari, tarihsel, estetik ve sanat özelliği bulunan aynı zamanda bir arada bulunmaları sebebiyle ayrı ayrı taşıdıkları kıymetten daha fazla kıymeti olan kültürel ve tabii çevre elemanlarının (yapılar, bahçeler, bitki örtüleri gibi) birlikte bulunan alanlar olarak tanımlanmaktadır. (Anonim 2014d).

Ahunbay (1999) ise kentsel siti, eski kentlerin düzenini, mimari bütünlüğünü, donatılarını koruyabilmiş sokaklar, mahalleler ve alanlar olarak tanımlanmaktadır. Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi ise bu tanıma bir de "homojen olmak" koşulunu eklemektedir (Madran ve Özgönül 2005 aktaran Azaklı 2007).

Kentsel sit alanın bulunduğu çevre içinde korunmasında, geliştirilmesinde etkinlik taşıyan ve kentle bütünleşmesine olanak sağlayacak kararlara konu alanlar ise etkileşim geçiş sahası olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2014d).

Azaklı (2007)'nin da belirttiği gibi; Kentsel Sit Alanlarının koruma kullanma koşulları 19.04.1996 gün ve 419 sayılı İlke Kararı ile belirlenmiştir. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 17. maddesinde; bir alanın kentsel sit alanı olarak ilan edilmesinden sonra bu alandaki imar planı uygulamasının geçerli olmayacağını ve Koruma

İmar Planının yapılması gerekliliği ve Koruma İmar Planı yapılıncaya kadar da, koruma kurulu tarafından bir ay içinde geçiş dönemi yapı şartlarının belirlenmesi gerekliliği hükmü yer almaktadır (Anonim 2015f).

2.1.3. Koruma Amaçlı İmar Planı

21 Temmuz 1983 tarihli 2863 numaralı T.C. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre, belirlenen sit alanlarında alanın etkileşime geçiş sahasını göz önünde bulundurarak, arkeolojik, tarihi, doğal, mimari ve yapılaşma verileri gibi bilgileri içeren alan araştırmasına dayalı olarak hazırlanan haritalardır. Bunlar hali hazır haritalar üzerine, koruma alanı içinde yasayan hane halkları ve faaliyet gösteren iş yerlerinin sosyal ve ekonomik yapılarını iyileştiren planlardır. Aynı zamanda sağlıklılaştırma, koruma esasları ve kullanma şartları ile yapılaşma sınırlamalarını, yenileme alan ve projeleri gibi hedefler, araçlar, stratejiler ile planlama kararları, tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan nazım ve uygulama imar planlarının gerektirdiği ölçekte hazırlanan planlar olarak tanımlanmaktadır(Anonim 2015f).

Taşınmaz kültür varlıklarını korumaya yönelik olarak kullanılan araçlardan biri de koruma amaçlı imar planlarıdır. Koruma amaçlı imar planları yasal dayanağını 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'ndan almaktadır (Kamaci ve Örmecioğlu 2005). Demirel ve ark. (2005) ve Anonim (2015f)'e göre, kentsel sit alanı olarak ilan edilmiş alanlar için, ülke mekânsal planlama içinde koruma amaçlı imar planı geçerlidir. Koruma amaçlı imar planları; 1983 tarih ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu çerçevesinde "sit"olarak ilan edilen alanlar için hazırlanan yapı yapma ve koruma ilkelerini belirleyen planlardır. Yürürlükteki yasaya göre, korumanın amacı, "korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek, bu konuda ilke kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve görevlerini tespit etmek" olarak belirtilmiştir (Kamaci ve Örmecioğlu 2005). 2005 yılında yürürlüğe giren 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun'da kentsel sit alanlarında yapılacak uygulamaları içeren maddeler bulunmaktadır.

2.2. Koruma İle İlgili Yasal Süreç

Hersek(2001)'e göre Türkiye'de koruma diğer ülkelere kıyasla daima geride kalmıştır. Buna bağlı olarak Türkiye'deki politik ve ekonomik değişim dönemleri incelendiği zaman son yılların da Avrupa'daki koruma düzeyine ulaşmaya başladığı görülmektedir.

Zeren (1981), Tekeli(1985), Dinçer ve ark.(1994)'den alınan bilgilere göre, tarihsel koruma dönemselsel olarak incelendiği zaman,

- **Osmanlı İmparatorluğu Koruma Dönemi**

Klasik Dönem: Bilgisizlik, maddi açıdan zayıflık, fiziksel öğelerin de etkisi ile kültür varlıkları hemen hemen yok olmuştur. 'Vakıf' kurumu ile onarım ve değerlendirmeler bu dönemde yer almıştır (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

Batılılaşma Dönemi: Tanzimat'tan sonra (19. yy ortalarında) bilinçli koruma tarihi başlamış olup, Osmanlı'da koruma açısından kuramsal değerlendirmelerden söz etmek mümkün değildir. 1846'da ilk müze girişimi Fethi Ahmet Paşa tarafından Aya İrini Kilisesi'nde yapılmıştır. Daha sonra Aya İrini Kilisesi boşaltılarak kalan eski eserler Çini Köşk'e taşınmıştır. 8 Nisan 1874'te hazırlanan ilk nizamname (Eski Eser Tanımı ve Sınıflandırılması) 1882'de Osman Hamdi Bey tarafından düzenlenmiştir. 1883 yılında Eski Şark Eserleri Müzesi olarak kullanılan Sanayi-i Nefise Mektebi yaptırılarak tarihi eserler buraya taşınmıştır (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

- **Cumhuriyet'in İlk On Yılı (1920-1930)**

Siyasal ve aynı zamanda bunun getirmiş olduğu kurumsal sorunlar yüzünden bu dönemde çok düzenleme yapıldığı görülmektedir. Yurt dışına kaçırılan ve geri getirilemeyen tarihi eserlerin sayısı bu dönem oldukça fazladır. İlk olarak 1920 – 1922 yılları arasında, Türk Asar-ı Atika Müdürlüğü kurulmuştur. Bu kurumun amacı, ülke ölçeğinde kültürlerin incelenip derlenmesi için kentsel korumayı amaçlanmakla birlikte korumayı denetlemektir. Karar organı olarak görev yapan ilk kurum ise Muhafazai Asar-ı Atika Encümeni (Eski Eserleri Koruma Encümeni)'dir (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

- **Cumhuriyetin İkinci On Yılı (1931-1940)**

Bu dönem de kurumsallaşma başlamıştır. 1931 yılında Anıtları Koruma Komisyonu kurulmuştur. Komisyonun amacı; koruma alanı belirleyerek bu alan üzerinde saptamalarda bulunmaktadır. Türkiye' de eski eserler örgütü bakımından 4 bölge oluşturulmuştur. Ana

hareket şehirleri de Ankara, İstanbul, İzmir ve Elazığ'dır. Kurulda 1 arkeolog, 2 mimar, 1 ressam ve 1 fotoğrafçı bulunmuştur. 1930 yılında çıkarılan ve her belediyeye plan yapma zorunluluğu getiren 1580 sayılı Belediye Kanunu ve yine aynı yıl çıkarılan 1593 sayılı "Umumi Hıfzısıhha Kanunu" ile 2033 sayılı 'Belediye Bankası Kuruluş Kanunu'dur. 1/500 ölçekli uygulama planları bu dönemde yapılmış olup bu planlarda kentlerin Meydanları, Hükümet Konağı ve Resmi Kurum binaları ile tarihi eserlerin bulunduğu bölgelerin etraflarının açılarak, korunması düşüncesi ile hazırlanmıştır (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

- **Cumhuriyetin Üçüncü On Yılı (1940-1950)**

1944'de 4624 sayılı yasayla 'Eski Eserler ve Müzeler Umum Müdürlüğü' adı altında bir birim kurulmuş ve 1946 yılında Tarihi Anıtlar Ön Tasarısı başlıklı bir belge hazırlanmıştır. Değişik kurum ve kuruluşların yönetimine bırakılan tarihi Kültür Varlıkları korunmasında olumsuz sonuçlar görülmüştür. İç ve dış borçlar, savaştan çıkmış olması ve kurumsallaşmama gibi sebepler yüzünden korumada başarı sağlanamamıştır (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

- **Türkiye'nin 1950 'den 1980'e Kadar Olan Kentsel Koruma Tarihi**

2 Temmuz 1951'de 5805 sayılı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu yasasıyla kentsel korumayla ilgili büyük bir adım atılmıştır. 24 Eylül 1967 yılında 3674 sayılı kanunla Venedik Tüzük'ü kanunları kabul edilmiş ve amacı anıtların korunma ve onarılmasında bir sanat eseri olduğu kadar, bir tarihi belge olarak da korumasını sağlamaktır. Tarihi kentlerdeki kültür varlıkları tek tek tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Korumanın tam sağlanamaması sebebiyle 1973 yılında 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu Tarihi eserlerin korunması ile ilgili yasa yürürlüğe girmiştir. Bu yasayla eski eser kapsamı oldukça genişlemiş ve sit kavramları bu kanunla kesinleşmiştir (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 26.01.1977 gün ve 196 sayılı genelgesiyle 1710 sayılı Eski Eserler Yasasının 8. maddesine göre yapılan saptama, belgeleme ve tescil işlemleri yurt düzeyinde yaygınlaştırılmış ve hızlandırılmıştır. 1978'li yılların sonlarına doğru 30 kadar kentte sit koruma kararları almış ve imar planı uygulamasını durdurmuştur (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

- **Türkiye'nin 1980'den Günümüze Kadar Olan Evredeki Kentsel Koruma Tarihi**

1980'li yılları yeniden yapılaşmanın başlangıç noktası ve yabancılaşmanın yaşandığı dönem olarak görülmektedir. 1982 Anayasa'sının 63. Maddesiyle devletin tarih ve tabiat

varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlayacağı, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirler alacağı belirlenmiştir. 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu, 21 Temmuz 1983 yılında yürürlükten kaldırılmıştır. 2863 Sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla korunması gerekli taşınmaz kültür ve doğa varlıkları yeniden saptanmış ve devamında bazı eksiklikler sebebiyle 3386 sayılı yasa yürürlüğe girmiştir.2000 yıllarda kurumsallaşmanın artması, halkın bilincinin artması sayesinde koruma da daha başarılı hale gelmiştir (Zeren 1981, Tekeli 1985, Dinçer ve ark.1994).

2.3. Turizmin Korumaya Etkisi ve Kentsel Sit Alanlarında Turizmin Önemi

Erdoğan (2007), İbranicede “tora” (araştırma, öğrenme) kökünden gelen turizm kelimesini dinlenme, öğrenme ve insanın kendisini geliştirmesi olarak tanımlamaktadır. Doğaya karşı sorumluluk duyulmalıdır. Sürdürülebilir bir yaklaşım sunmalı ve doğal varlıkları ve yörenin kültürel yapısını, insanların yaşam tarzlarını etkilememesine özen gösterilmelidir. Ziyaretçiyi doğa ve doğa koruma konularında besleyebilmeli, yöredeki doğa koruma çabalarına katkıda bulunmalıdır.

Kent turizmi, sektörünün bir parçası haline gelmesinin yanı sıra kentlerin albenisini arttırarak önemli bir kazanç kaynağı haline getirmiştir. Aynı zamanda bu durum farklı durumlarla gelişmiş, birbirinden farklı ekonomik kaynaklara sahip olan kentler de yaygın olarak yeni maddi kaynakların oluşmasına sebep olmuştur. Batı kalıplarına benzer şekillerde yapılan turizm yatırımların ve yeni tüketim olanaklarının olması hem yerli hem yabancı yatırımcılar ve tüketiciler açısından çekiciliğinin artırılmasına sebep olmuştur. Kent toprağında oluşacak rantın çoğaltılması ve yeniden paylaşılması anlamına gelmektedir (Türkün ve Ulusoy 2004).

Özellikle de yükselen eğitim düzeyleri elde edilen kazanımlarla artan boş zaman faaliyetlerinin değişen anlamı, farklı olanın keşfi ne duyulan istek gibi oluşumlar turizm sektöründe talebin artmasına neden olmuştur (Beauregard 1998; MacCannel 1976).

Özkan(2005)’e göre; korumanın temel amaçlarından birisi, tarihi, mimari ve görsel değer taşıyan çevrelerin özgün değerlerini kaybetmeden uzun süre yaşatılabilmesini sağlamaktır. Çağdaş koruma yaklaşımları da bu alanların yaşayan, içinde buldukları bölge veya kentin gelişimine katkıda bulunan alanlar olarak korunması kavramını savunmaktadır.

Lichfield (1988)’e göre; tarihi kentsel alanların sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde korunması, kent bütünündeki mevcut tarihi yapıların aktif olarak kullanımı, günümüz yaşantısının gereksinimlerine yanıt verecek şekilde planlanması ile ekonomik ve sosyal

niteliklerin de korunmasını gerektirir. Turizm bu açıdan doğal ve kültürel değerlerin korunmasında teşvik edici bir rol üstlenmektedir (Koçan ve Çorbacı 2012).

Bu bağlamda turizm Beyhan ve Ünügür (2005)'in de bahsettiği gibi; sektörünün var olması ve sürdürülebilirliği turizme kaynak oluşturan alanlara özgü doğal ve kültürel değerlerin korunarak kullanılması ile gerçekleşir. Öyle ki turizm; tarihi çevrelerde, anıt ve yapıların restorasyonu, eski yapıtların yeni kimlikleriyle yaşatılması, çevre kalitesinin yükseltilmesi ve alt yapının geliştirilmesi gibi de işlevleri de sağlarlar Dolayısıyla Sayan ve Ark. (2000)'nın da bahsettiği gibi; turizm, önemli doğal ve kültürel alanların, geleneksel mimari karakterlerin korunmasını destekleyici bir araç olabilmektedir. Turizm ile alanın çevre kalitesi ve değeri yükselmekte, altyapı gelişebilmekte, yerel halkta çevre bilinci oluşabilmektedir (Koçan 2012).

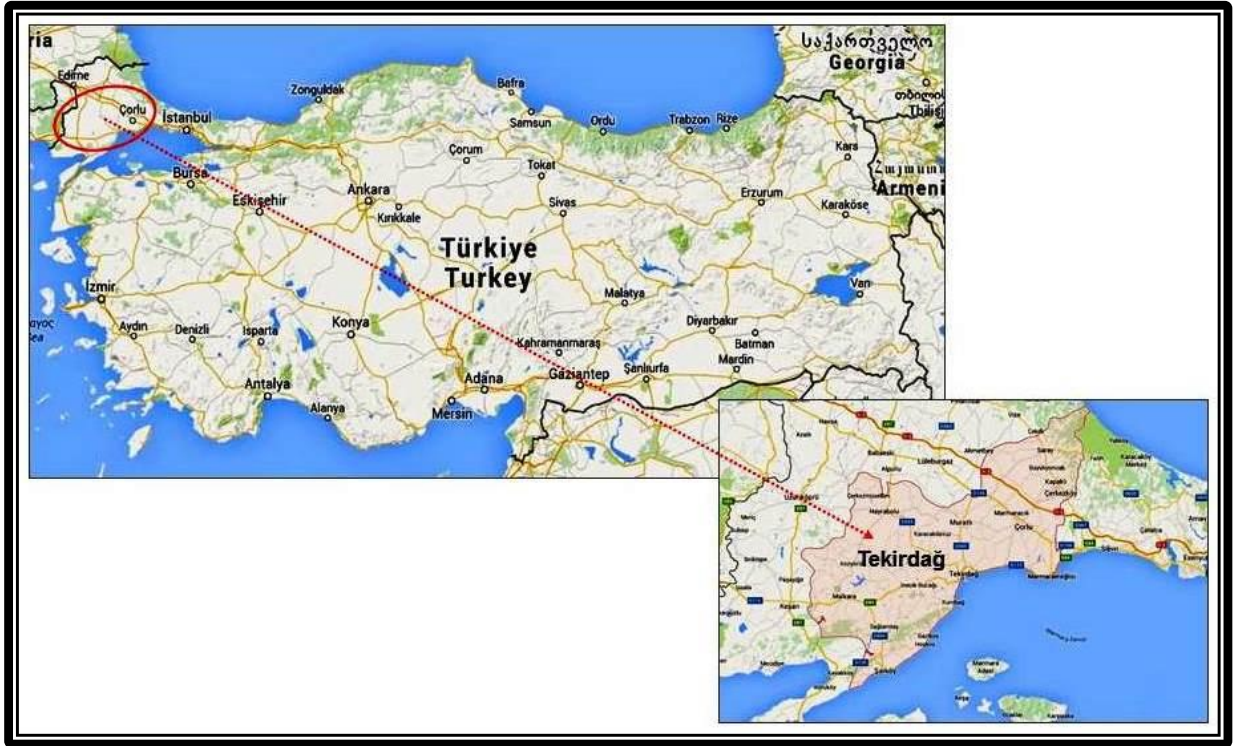
Özellikle Azaklı (2007)'e göre; Ülkemizde sit alanlarındaki yapılaşma koşulları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun ilke kararları çerçevesinde belirlenmiştir. 05.11.1999 tarihli ve 659 sayılı ilke kararı ile, Kentsel Sit Alanlarının koruma kullanma koşulları 19.04.1996 gün ve 419 sayılı ilke kararı ile belirlenmiş bulunmaktadır. Kentsel Sit Alanlarında ise turizm amaçlı yapıların yapılması ise, sit alanına ilişkin koruma amaçlı imar planları çerçevesinde belirlenmektedir.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini Tekirdağ Kenti Kentsel Sit Alanı oluşturmakta ve Tekirdağ il merkezinde yer almaktadır.

Tekirdağ, Marmara Bölgesinin Ergene Bölümü ile Istranca Bölümü üzerinde yayılan bir ildir. Marmara Denizi'nin kıyısında, Ördeklidere'nin denize döküldüğü yerde kısmen vadi tabanında, kısmen de yamaçlar üzerinde kurulmuştur. Çevresini, doğuda İstanbul İli, güneydoğuda Marmara Denizi, güneyde Çanakkale'nin Gelibolu İlçesi, batıda Edirne İli, kuzeyde Kırklareli İlleri kuşatmaktadır(Anonim 2010a) (Şekil 3.1).

Şekil 3.1. Tekirdağ İlinin Coğrafi Konumu

6313 km² yüzölçümüne sahip olan Tekirdağ, 2013 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre nüfusu 874.475'dir (Anonim 2008, Tekirdağ İl Çevre Düzen Planı 2011, Tekirdağ İlinde Doğa Turizmi Master Planı 2013, Anonim 2015d, Anonim 2015j).

Tekirdağ 2011 yılında Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları neticesinde, 12 Kasım 2012 tarihi itibariyle Büyükşehir Yasa Tasarısı'na göre, Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilerek 6360 sayılı 'On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la birlikte

Büyükşehir statüsüne geçmiştir. Tekirdağ Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler mahalle statüsüne geçmiştir. Tekirdağ merkez de yer alan Tekirdağ Süleymanpaşa Belediyesine ek olarak 9 ilçe, 24 kasaba, 256 köy ve 73 mahalleden oluşmaktadır (Anonim 2015d, Anonim 2008, Anonim 2015n).

Tekirdağ topraklarının tamamı Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olan Avrupa Birliği'nin güneydoğudaki sınırında yer alan Trakya Alt Bölgesi'nde yer almaktadır. Avrupa ile ilişkiler konusunda geçit niteliği taşıyan, üretilen malların karayolu ve demiryolu ile Avrupa'ya ulaştırılmasında başka alternatifi bulunmayan bir güzergahta olan İl bu bağlamda, sahip olduğu coğrafi konum gereği sınır-ötesi ilişkilerin odak noktası durumundadır (Anonim 2008, Tekirdağ İl Çevre Düzen Planı 2011).

İlin yıllık yağış ortalaması 590 - 725 mm'ye arasında değişmektedir. Yağış rejimi bakımından; Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmakta, Tekirdağ sahil şeridinde Akdeniz ikliminin etkileri, Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde ise daha karasal iklim görülmektedir (Tekirdağ İli Doğa Turizmi Master Planı 2013, Anonim 2015d).

Yıllık yağışlı gün sayısı 95 gün olan Tekirdağ'ın 1970-2009 yılları arası yıllık yağış ortalaması 567,7 mm'dir. 2010 yılında en yüksek yağış değerleri Şubat, Ekim ve Aralık aylarında gözlenirken, en düşük yağış değeri Ağustos ayında gözlenmiştir. Günlük olarak en çok yağış alan ay Ekim ayı olup, en az yağış alan ay Ağustos ayıdır (Tekirdağ Meteoroloji İstasyonu Verileri 2011).

Son 30 yıllık basınç verilerin ortalaması 1016.1hpa olup Tekirdağ ilinde ortalama basınç, sonbahar ve kış mevsiminde yükselmekte, ilkbahar ve yaz mevsiminde alçalmaktadır (Tekirdağ İli Doğa Turizmi Master Planı 2013).

Nemlilik indekslerine göre; yarı nemli iklim tipine giren Merkez, Çorlu, Çerkezköy ve Malkara İlçeleri olmak üzere 4 iklim istasyonu bulunmaktadır. Sinoptik ve klima merkez, meydan istasyon Çorlu, klima Malkara ve Çerkezköy'de ise insansız otomatik meteoroloji istasyonları bulunmaktadır (Anonim 2008).

1950 -2014 yılları arasında gerçekleşen ortalama sıcaklık değerleri Çizelge 1.1 de verilmiştir (Anonim 2015d).

Çizelge 1.1. Tekirdağ İlinde 1950 -2014 yılları arasında gerçekleşen ortalama sıcaklık değerleri (Anonim 2015d)

TEKİRDAĞ	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
	Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen Ortalama Değerler (1950 - 2014)											
Ortalama Sıcaklık (°C)	4.9	5.3	7.3	11.9	16.8	21.3	23.8	23.7	20.0	15.4	11.0	7.2
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	8.1	8.9	11.0	15.8	20.5	25.3	28.0	28.1	24.4	19.6	14.7	10.5
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	2.1	2.3	4.1	8.2	12.6	16.6	18.9	19.2	15.9	12.0	8.0	4.4
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	2.4	3.2	4.1	5.4	7.4	9.0	9.5	9.6	7.2	4.5	3.2	2.3
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	12.4	10.7	10.7	9.8	8.3	7.1	3.6	2.5	4.8	7.6	9.6	12.1
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması(kg/m ²)	69.2	53.5	55.3	40.9	38.6	37.5	23.5	14.3	36.3	64.0	75.0	82.4
	Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen En Yüksek ve En Düşük Değerler (1950 - 2014)											
En Yüksek Sıcaklık (°C)	21.5	24.7	28.1	34.3	33.5	40.2	38.4	37.5	34.5	35.1	27.9	23.5
En Düşük Sıcaklık (°C)	-12.3	-13.3	-10.4	-1.2	3.5	8.6	10.9	12.0	3.7	-1.8	-6.9	-10.9

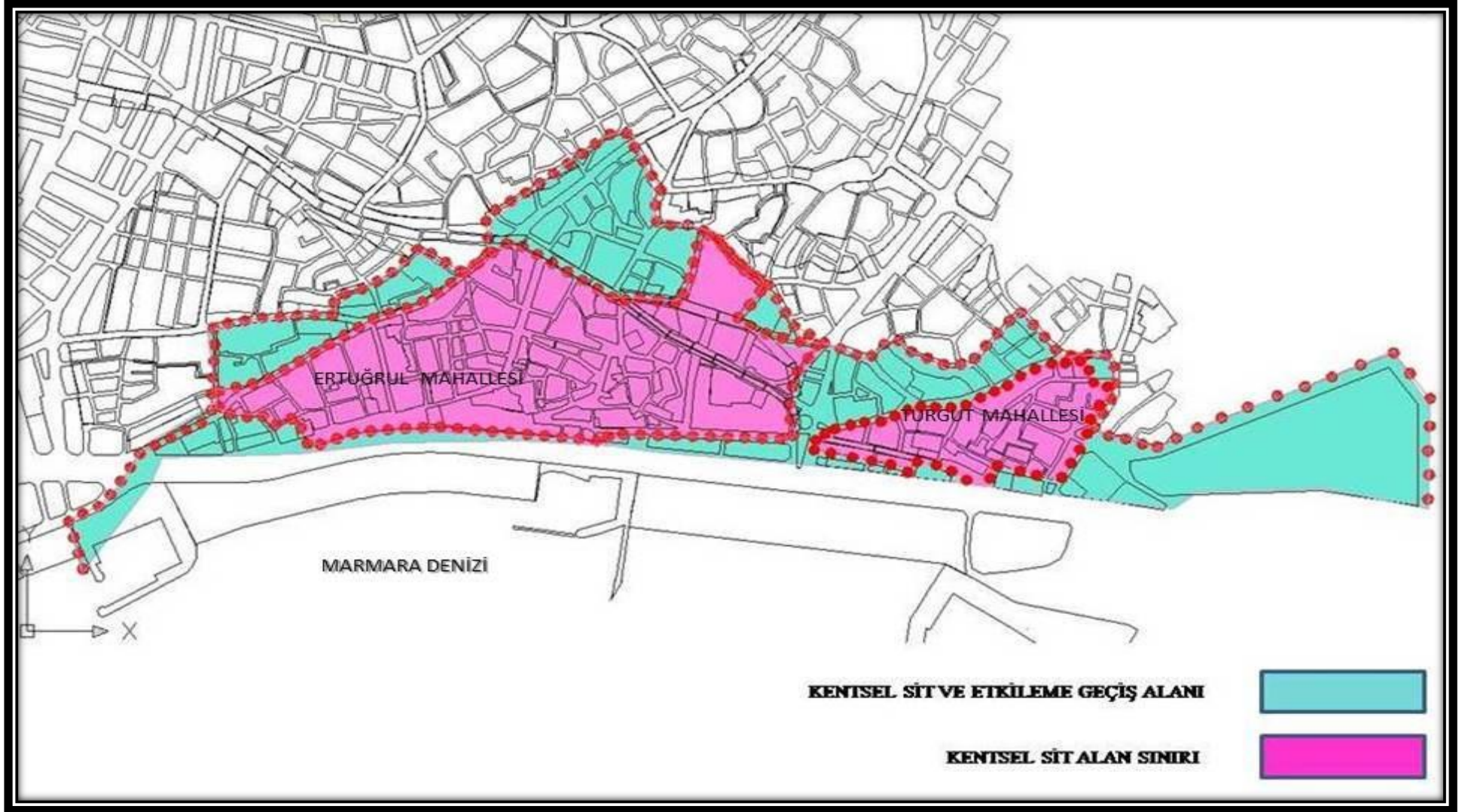
Doğal bitki örtüsü Mediterran (Akdeniz), Euro-Sibirian (Avrupa Sibiryası) ve İronaTuranien (İran-Turan) Floristik bölgelerin karşılaştığı alanda bulunması sebebiyle zengin bir potansiyele sahiptir (Tekirdağ İli Doğa Turizmi Master Planı 2013). % 17'si orman ve fundalıktır. İl topraklarının % 5'i çayır ve mera, % 77'si ekili-dikili alanlardan oluşmaktadır (Anonim 2014c). Ganos dağlarının kuzey yamaçlarında sık bir orman altı örtüsü hakim iken, güney yamaçlarında ise yağışın azalması nedeniyle kuru ormanlar ve maki toplulukları yer almaktadır. İç kesimlerinin step alanı olmadığı bir kanıtı olarak toplu halde boylu ağaç topluluklarının bulunması gösterilmektedir. Trakya bölgesinin genelinde hakim olan antropojen step bu ilimizde de hakimdir. Tarım arazisi kazanmak amacıyla ormanların tahribi sonucu, bugünkü step arazisi görünümünü kazanmıştır (Anonim 2008,Anonim 2014b).

İl, %20 olan Türkiye orman ortalamasının altındadır. Bitkiler genel olarak yaprak dökken alçak çalılar olup, çoğunlukla dikenli veya sık tüylüdür. Şehir genelinde mevcutta bulunan bitkiler meşe, ıhlamur, gürgen, karaçalı, kızılçam, kavak, söğüt, çam türleri ve karaağaç topluluklarıdır (Anonim 2014b).

Araştırmanın ana materyalini oluşturan Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ise, Ertuğrul Mahallesinde yaklaşık 23,8 ha, Turgut Mahallesinde yaklaşık 5,5 ha olmak üzere toplam yaklaşık 29 ha bir alan üzerinde bulunmaktadır (Anonim 2009a) (Şekil 3.2).

Ertuğrul Mahallesi; günlük alışverişlerin yapıldığı dükkânların, banka ve resmi dairelerin üzerinde toplandığı bir alandır. Birbirlerinin adeta uzantısı şeklinde olan şehrin iki ana caddesi (Hükümet ve Mimar Sinan) buradan geçmektedir. Ertuğrul Mahallesi doğu, kuzey ve batıda Mimar Sinan, Hükümet ve Peştemalci Caddeleri ile çevrili olduğu gibi, güneyde otel, lokanta ve çay bahçelerinin yer aldığı Atatürk Caddesi ile sınırlandırılmış bulunmaktadır (Serez 2007).

Tekirdağ Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı ise, Kentsel Sit Alanının dışında kalan planlama alanını kapsamaktadır. Bu alan, yapılaşması büyük ölçüde yenilenmiş olmakla beraber sivil mimarlık örnekleri ile anıt eserlerin seyrek olarak bulunduğu kentsel alanlardır. Eski eserlerin yoğun olarak bir arada bulunduğu kentsel Sit Alanı ile doku ve yapısal anlamda tümüyle yenilenmiş ve dönüşüm geçirmiş yeni kent mekanları arasında bir geçiş bölgesidir (Serez 2007).

Şekil3.2.Tekirdağ İli Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı (Orjinal2015)

Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ilk olarak 11.06.1976 tarih ve 9158 sayılı karar ile Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından ilan edilmiştir. Kentsel Sit alanının ilanını takiben Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 10.04.1981 gün ve 12746 nolu kararı ile Koruma Amaçlı İmar Planı belirlenmiş ve imar planına aynen işlenerek İmar ve İskân Bakanlığı'nın onayına sunulmuştur. Bu dönemde tarihi eser olarak kabul edilmiş tarihi yapı sayısı 365 olarak belirlenmiştir. Ancak koruma bilincinin eksikliği ve finansman yokluğu gibi sebeplerle 1987 yılında bu sayı 260'a düşmüş ve 105 adet yapı tescil dışı kalmıştır. Daha sonra 15.05.1991 tarih ve 881 sayılı Edirne K.ve T.V. Koruma Bölge Kurulu kararı ile daha önce belirlenmiş olan kentsel sit alanı sınırları daraltılmıştır. Tekirdağ İli için hazırlanan 1/5000 Nazım İmar Planı ile de 20.12.2002 tarih ve 7436 sayılı Edirne K.ve T.V. Koruma Bölge Kurulu kararı ile Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı ve Kentsel Sit Alanı sınırları kabul edilmiştir. 26 yıllık süreç boyunca yapılan planların yetersiz kalması sebebiyle yeni bir koruma planına ihtiyaç duyularak, sit alanının revize edilmesine karar verilmiştir. Bu amaçla yapılan arazi çalışmaları, analitik etütler ve Korunması Gerekli Eski Eser Envanterinin belirlenmesi sürecinde Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı sınırları revize edilerek nihai hale getirilmesi amacıyla Edirne Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu tarafından 29.11.2007 tarih ve 1692 sayılı karar ile kentsel sit sınırları ve envanter listesi kabul edilerek son halini almıştır (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu 2009, Dokumacı 2001)

Ayrıca çalışmada aşağıda liste halinde verilen yardımcı materyallerden yararlanılmıştır.

- Tekirdağ Belediyesi İmar Müdürlüğü'nden temin edilen 1/1000 Ölçekli Tekirdağ Merkez Kentsel Sit Ve Etkileme Geçiş Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı,
- 1/5000 Ölçekli Tekirdağ Merkez Kentsel Sit Ve Etkileme Geçiş Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Paftaları ve raporları,
- Belediye'ye ait analitik etüt çalışmaları,
- Çeşitli kurum ve kuruluşlardan elde edilen bilgiler (Tekirdağ İl Çevre Düzen Planı, Tekirdağ İklimi Doğa Turizm Master Planı vb.),
- Araştırma alanına ilişkin daha önce yapılmış tez, araştırma, makale ve raporlar sonucu elde edilen veriler,

- Alanda yaşayan veya alanı kullanan kişilerle yapılan görüşmeler,
- Alanda yapılan gözlemler ve çekilen fotoğraflar, 2863 sayılı (5226 sayılı Kanun ile değişik) Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunundan yararlanılmıştır
- Ayrıca haritaların oluşturulmasında AutoCAD 2010 bilgisayar yazılımı ve anket çalışmalarının değerlendirilmesinde SPSS 12 bilgisayar yazılımı kullanılmıştır.

3.2.Yöntem

“Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Geçmişten Günümüze Değişiminin Peyzaj Mimarlığı ve Turizm Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” konulu tez çalışmasında Tekirdağ Kentsel Sit Alanı'nın mevcut durumun korunması ve günümüz koşullarına adapte edilerek sürdürülebilmesi için turizme yönelik plan kararları ile birlikte değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma yönteminin belirlenmesinde daha önce konu ve alan ile ilgili yapılmış olan çalışmalarda izlenen yöntemlerden faydalanılmıştır.

Araştırma; amaç ve kapsam belirleme, literatür taraması ve veri toplama, alan analizi, değerlendirme, sonuç ve önerilerin geliştirilmesi olmak üzere beş aşamada gerçekleştirilmiştir (Şekil 3.3).

- **1.Aşama:**

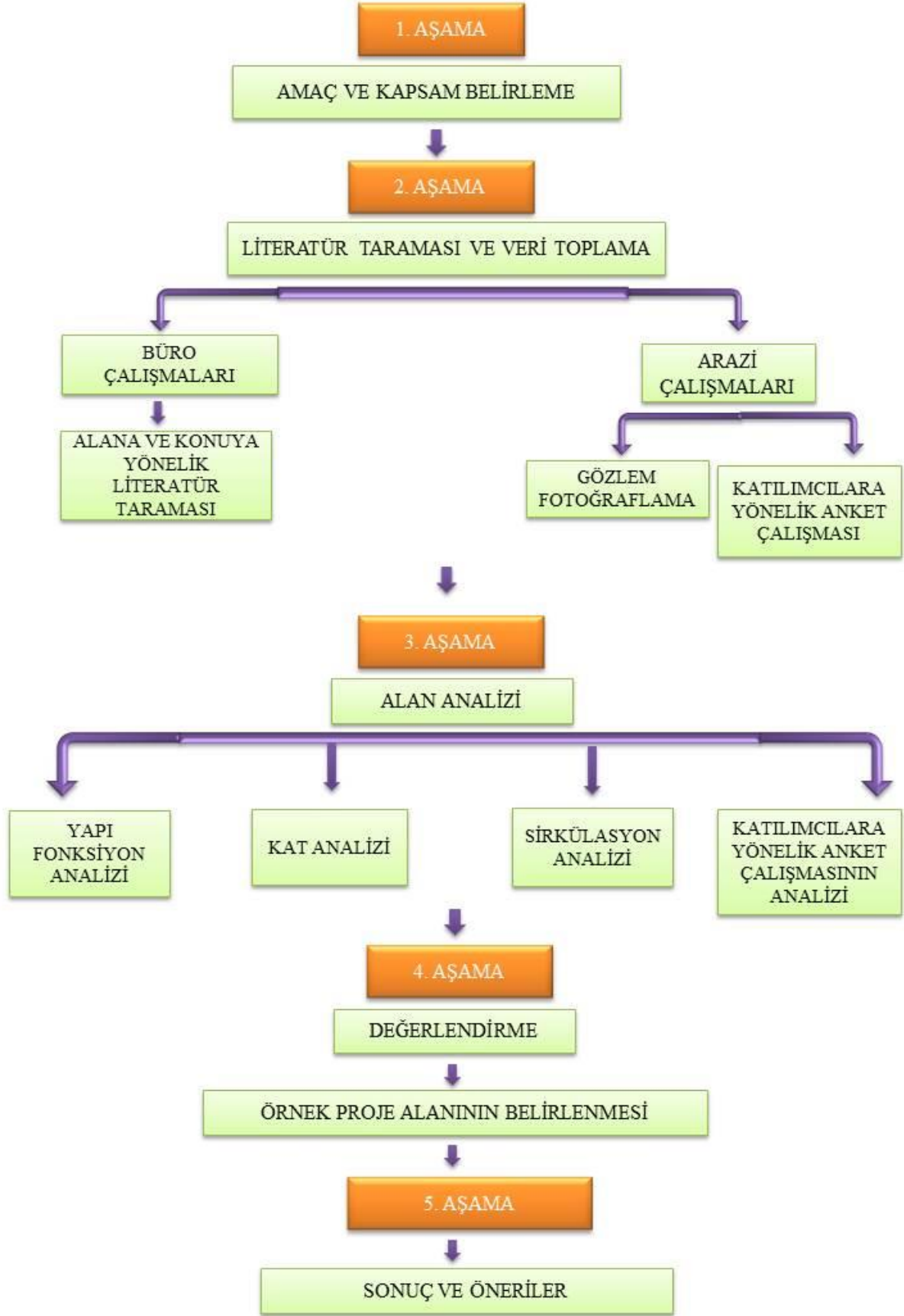
Amaç ve Kapsam Belirleme: Tekirdağ Kentsel Sit Alanının mevcut durumun korunması, günümüz koşullarına kadar yaşatılması ve geliştirilerek sürdürülebilmesi için turizme yönelik plan kararları ile birlikte değerlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılmıştır.

- **2. Aşama:**

Literatür Taraması ve Veri Toplama: Bu aşama iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde büro çalışmaları, diğer bölümünü arazi çalışmaları oluşturmuştur.

Büro Çalışmaları: Bu bölüm;1/5000 ve 1/1000 ölçekli Tekirdağ nazım imar ve uygulama imar paftaları, çeşitli kurum ve kuruluşlardan elde edilen bilgiler, araştırma alanına ilişkin daha önce yapılmış tez, araştırma, makale ve raporlar sonucu elde edilen verilerden Autocad ve Microsoft Office programlarından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Bu aşamada öncelikle araştırma konusu ile ilgili kuramsal temeller hazırlanmıştır. koruma, kentsel koruma, sit, koruma amaçlı imar planı gibi kavramlar çeşitli literatürlerden araştırılarak, korumanın önemi ve turizm ile ilişkisi ortaya konmuştur. Daha sonra Tekirdağ

Şekil 3.3. Yöntem Akış Şeması Kentsel Sit Alanına ait plan, fotoğraf vb. görsel ve çizimsel verilerin ilgili programlar kullanılarak sunumları yapılmıştır.

Arazi Çalışmaları: Bu bölüm de gözlem-fotoğraflama ve anket çalışmaları olarak üzere iki ayrı aşamada gerçekleştirilmiştir.

Birinci bölümde; 1/1000 ölçekli Tekirdağ Uygulama İmar Planları ile arazideki var olan durum karşılaştırılarak tarihi dokunun yerleşim karakteri üzerinde tespitler yapılmıştır. Bu kapsamda alanda fotoğraf çekimleri yapılarak görsel materyaller elde edilmiştir. ve

İkinci bölümde; alanda yaşayan ve/veya alanı kullanan kişilerle görüşülerek, onlara yönelik anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket, tesadüfi örnekleme yöntemi ile ankete katılacak olan bireylerle yüz yüze görüşme yoluyla yapılmıştır. Anket metni oluşturulurken yabancı ve yerli benzer kaynaklar incelenmiş, konuyla ilgili uzman görüşleri alınmıştır. Toplamda 100 katılımcıya anket formu uygulanmıştır. Araştırma, % 90 güvenilirlik düzeyinde gerçekleştirildiği için, anlamlılık düzeyi 0,1 olarak kabul edilmektedir. Anket formları, ilk olarak demografik verileri değerlendirmeye yönelik sorularla başlamış olup, tarihi çevre korumaya ilişkin farkındalık düzeylerinin ölçülmesine yönelik sorularla devam edilmiştir.

Ankette görüşleri ölçmeye yönelik olarak;

1.soruda cinsiyet, yaş eğitim, iş-meslek, gelir düzeyleri ve sosyal güvenceleri 2 - 6. sorular arasında tarihi çevre / tarihi kent tanımı, korunması ve nasıl korunması gerektiği, kentin tarihi dokusu; 7 – 9. sorular arasında kentsel dönüşüm süreci; 10 – 14. sorular arasında ise açık yeşil alanlar ve aktiviteler, yaşam ölçütleri ve Tekirdağ'ın genel tarihi yapısıyla ilgili sorular sorulmuştur.

• 3.Aşama

Alan Analizi: Tarihi çevre koruma ve geliştirme yaklaşımı kapsamında Tekirdağ kentsel sit alanının sahip olduğu kültürel değerler ile zaman içinde değişim gösteren yerleşim karakteri üzerinde tespitler yapılmış ve alan kentsel tarihi çevre koruma bağlamında değerlendirilmiştir. Alanın karakteristik özellikleri ve tarihi yerleşim dokusunu incelemek için Tekirdağ Kentsel Sit Alanında çevre analizleri yapılmış, yerinde yapılan gözlemlerden ve çekilen fotoğraflardan yararlanılmıştır.

Bu bölüm kendi içerisinde yapı-fonksiyon analizi, kat analizi, sirkülasyon analizi ve anket çalışmalarından elde edilen bulgular olmak üzere 4 ayrı aşamada gerçekleştirilmiştir.

Yapı Fonksiyon Analizi: Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Alanı içerisinde kalan açık yeşil alanlar, sağlık alanları, pazar alanları, ticari alanlar, konut alanları, ticaret alanları, sanayi alanları, resmi kurumlar ve kültür alanları belirlenmiştir. Çalışma sonucunda buldukları

konumların yoğunluğuna göre odak noktaları belirtilerek yapıların işlevlerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır.

Kat Analizi: Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Alanı içerisinde kalan binaların mevcut yükseklik değerlendirmeleri yapılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda mevcut yükseklikler sit alanı, etkileme geçiş alanında kalan bölgelerde kentsel silüeti bozan yüksek katlı binalar belirlenmiştir.

Sirkülasyon Analizi: Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Alanı içerisinde kalan yapılar ile yapıların arasında kalan sokak ve yolların kullanımlarına göre sirkülasyon ve yoğunluk analiz çalışması yapılmıştır. Sirkülasyon analizi sonucunda 1. ve 2. derece yollar belirlenmiştir.

Katılımcılara Yönelik Anket alışmasının Analizi: Alanda yaşayan ve/veya alanı kullanan kişilerle yapılan anket çalışmaları kişisel bilgiler, tarihi kentin korunmasına yönelik farkındalık ve yaşanan kentin mevcut durumuna ilişkin algı düzeylerinin saptanmasına yönelik olmak üzere üç aşamada değerlendirilmiştir. Her bir soruya ilişkin değerlendirme çizelgelerle sunulurak, yorumlaması yapılmıştır.

- **4.Aşama**

Değerlendirme: Bu bölüm önceki aşamalarda yapılan her bir çalışmanın sonuçları doğrultusunda şekillenmiştir. Tescilli binalar, anıtsal yapılar, sokaklar ve taşıt yolları harita üzerinde belirtilmiştir. Seçilen tescilli konutların mevcut kullanım durumları incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Bölüm sonucunda; Dokumacı (2001)'de de belirtildiği gibi konum, ulaşım durumu tescilli yapı sayısı ve kalitesi gibi değerlendirmeler doğrultusunda tarihi dokunun en yoğun olduğu ve korunmuşluk düzeyinin üstün olduğu bir alanda örnek bir proje alanı (Barbaros Caddesi) belirlenmiştir. Belirlenen proje alanının korunması ve aynı zamanda turizmle birlikte değerlendirilebilmesini sağlayacak tasarımı nerileri geliştirilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda alanda tarihi ve kültürel değerlerin korunması, alanın mevcut ve potansiyel olanaklarının turizm amacıyla geliştirilmesine yönelik çözüm nerileri geliştirilmiştir.

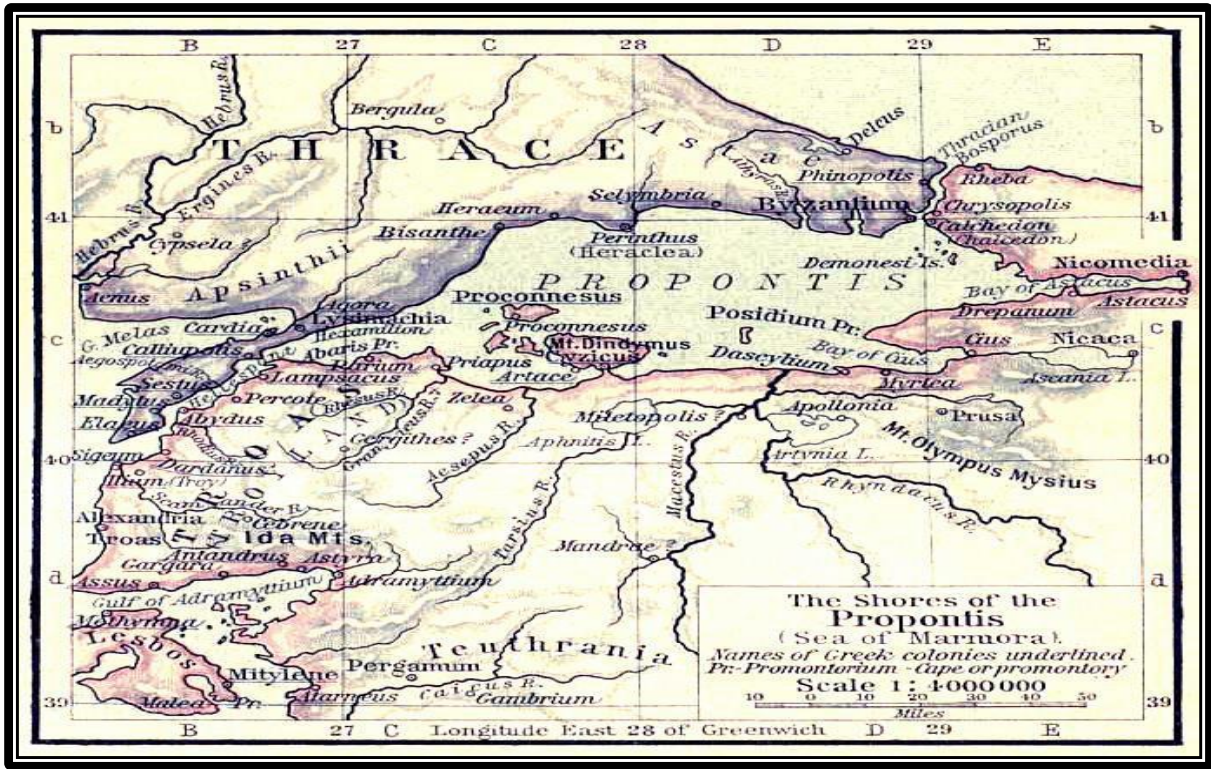
- **5.Aşama**

Sonuç ve neriler: Yapılan tüm çalışmalar ile birlikte Tekirdağ Kentsel Sit Alanının mevcut durumun korunması, günümüz koşullarına kadar yaşatılması ve geliştirilerek sürdürülebilmesi için turizme yönelik plan kararları ile birlikte değerlendirilmesine yönelik sonuç ve çözüm nerileri geliştirilmiştir.

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1.Araştırma Alanının Tarihi Kimlik Yapısı

Tekirdağ ili sınırları içindeki ilk yerleşimler, Neolitik Döneme (M.Ö. 8000-5000) dayanmaktadır. Kalkolitik Dönemden (M.Ö. 5000-3000) bu yana, birçok medeniyet, kültür ve yerleşim merkezi kurulmuş ve yaşamıştır. Yapılan Arkeolojik çalışmalarda, Neolitik, Kalkolitik ve Tunç Çağına (M.Ö. 3000-2000) ait bazı yerleşmeler tespit edilmiştir. Şarköy-Buruneren Çiftliği, Marmara Ereğlisi-Karga Burun Mevkii-Toptepe Höyüğü, Tekirdağ Merkez-Karaevli Köyü-Menekşe Çatağı mahalleri bu yerleşimlere örnek olarak gösterilmektedir. M.S. 3- 4. yüzyılda, Geç Roma Döneminde, Namık Kemal Evi Müzesi – Cafer Tayyar İlköğretim Okulu Arkası – Tuğlacılar Lisesi – Hasan Efendi Caddesi 1 No.lu Sağlık Ocağı – Rüstempaşa Camii ile sınırlanan alanda,Orta Cami, Eski Cami ve Ertuğrul Mahallesi içine giren bir bölgede kurulmuştur (Anonim 2009b, Anonim 2011a)(Şekil 4.1).

Şekil 4.1..WR.Shedard tarafından 1923 yılında yapılan antik yerleşim yerleri haritası (Anonim 2015k)

Tekirdağ'ın bilinen en eski adı, Rhadesthus (Rhaidestos, Raidestos) iken; Ortaçağda 'Rodosto' olarak, Haçlı seferleri sırasında, 'Rodoscuk' 18. Yüzyıldan 19. Yüzyıla kadar,

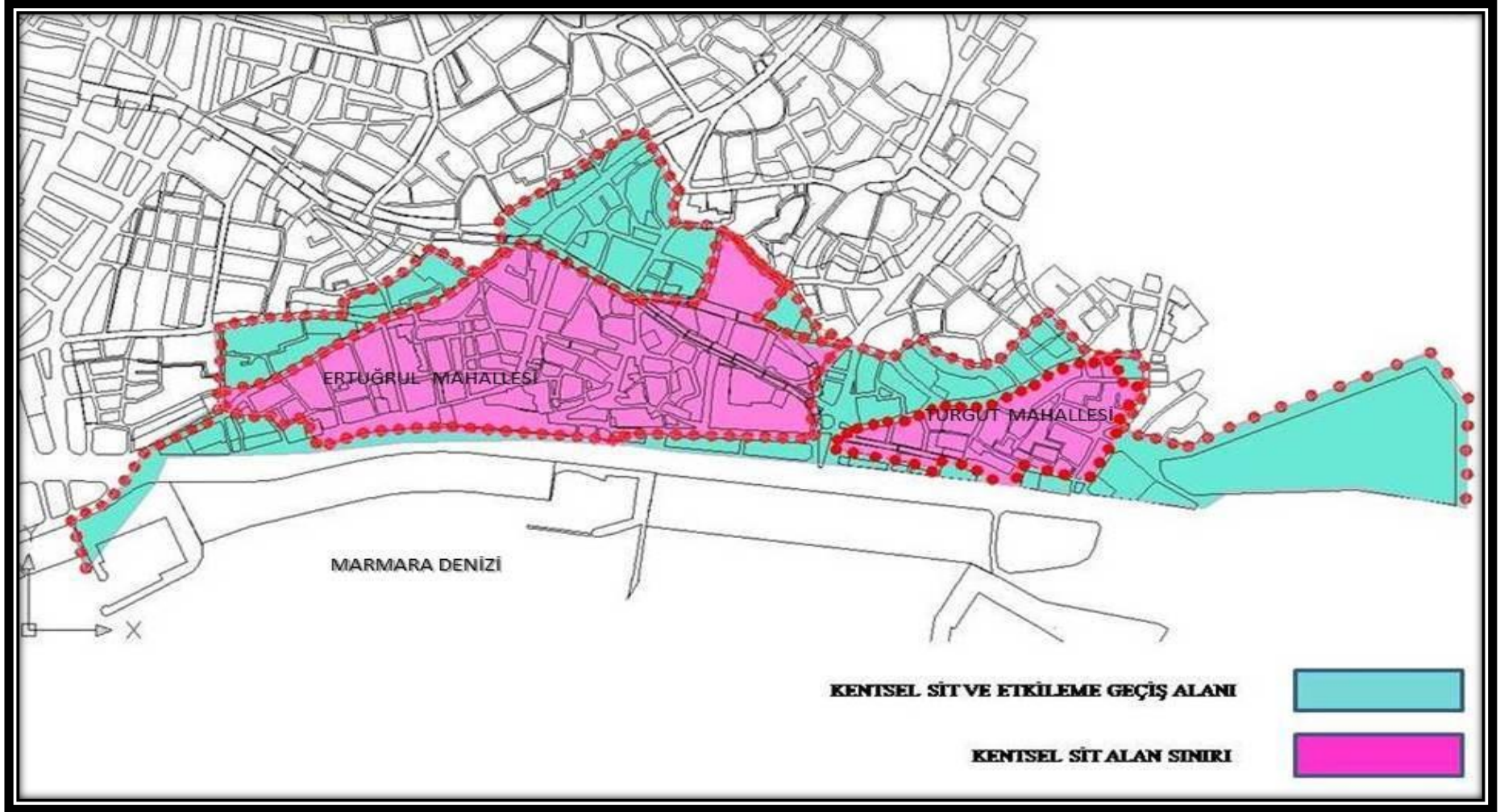
'Tekfurdağı' 19. Yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti tarafından 'Tekirdağ' ismini almıştır (Anonim 2007b, Anonim 2011a)

Satkın(1996)'a göre; aynı zamanda Tekirdağ Yörüklerin yerleştiği ilk illerdendir. Osmanlıların 1354 yılında Gelibolu ve Trakya'yı almasından sonra Ege, Marmara ve Toroslar'da yaşayan Türkmen boyları büyük bir hızla buralara yerleşmiştir. Osmanlı döneminde Tekirdağ'ın toplumsal ve kültürel yapısının şekillenmesinde Yörüklerin etkisi büyük olmuştur. İstanbul'un çiftliği sultanların yazlık dinlenme yeri konumundaki Tekirdağ'da Yörük beyleri de görkemli büyük konaklarda oturmuşlardır.

Cumhuriyet döneminde de Tekirdağ'ın kültürel ve toplumsal gelişiminin ana çizgilerini yöreye yerleştirilen Rumeli göçmenleri belirlemiştir. Mudanya Mütarekesinden sonra şehirdeki Rumlar ve Ermeniler Yunanistan'a giderek, 1948'de de Museviler Tekirdağ'dan ayrılmıştır. II. Dünya savaşından sonra Tekirdağ'ın savunma amacıyla boşaltılması, halkın Anadolu'ya aktarılması bölgede tenhalaşmaya sebep olmuştur (Satkın 1996).

Tarih boyunca yerleşimlerin yer seçimlerini, tarım arazileri ve suya erişim kolaylığı belirlemiş, bu nedenle denizler, göller ve nehirlerin çevresinde yoğunlaşma izlenmiştir. Diğer bir deyişle, su, tarihte coğrafyanın baskın ögesi olarak üretim biçimlerini, toplumsal yapıyı ve yerleşim düzenini şekillendirmiştir. Doğal değerler, bölgenin tarihsel gelişimi açısından bakıldığında kültürün ayrılmaz bir parçası olmuştur. Bununla birlikte Tekirdağ kentinin fiziksel makro formuna ve dokusuna, Osmanlı dönemi şehirleri karakteristikleri damgasını vurmuştur (Anonim 2007b, Anonim 2009b, Anonim 2011a).

Geçmişten günümüze kadar olan tüm yerleşimlerde geçmişin kalıntılarını görmek mümkündür. Günümüzde ise Tekirdağ kent merkezinde kültürel miras yoğun olarak Ödeklidere'nin her iki yakasında, Orta cami, Eski Cami, Ertuğrul, Zafer, Aydoğdu, Turgut, Gündoğdu mahallelerinde yer almaktadır. Bunların bulunduğu bölge ise Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı olarak belirlenmiştir (Anonim 2007b, Anonim 2009b, Anonim 2011a) (Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır)(Orijinal 2015)

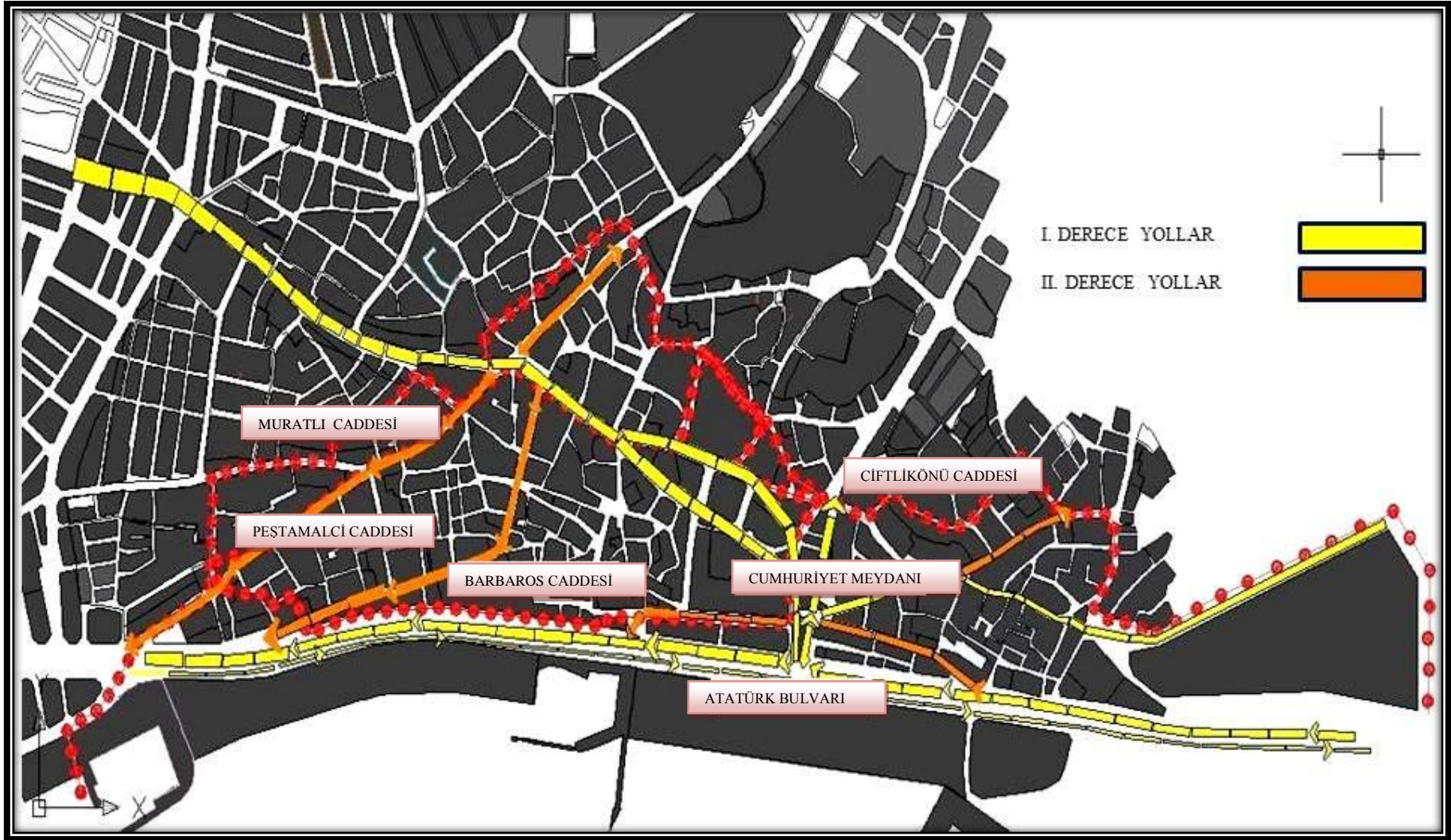
4.2.Araştırma Alanının Ulaşım Durumu

Trakya topraklarında yer alan Tekirdağ ili, Türkiye'nin Kuzeybatısında, Marmara Denizinin kuzeyindedir. Doğudan İstanbul, kuzeyden Kırklareli, batıdan Edirne, güney-batıdan Çanakkale, güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir (Anonim 2015e, Anonim 2014h).

İl, kara, deniz ve hava ulaşımı bakımından merkezi konumda olması ve Asya kıtasının Avrupa kıtasına bağlayan stratejik karayolları dolayısı ile önemli bir konumda bulunmaktadır. Büyük şehirlere olan yakınlığı sayesinde odak noktası olması ve stratejik konumu nedeniyle Tekirdağ ulaşım imkanları açısından oldukça elverişlidir. Uluslararası transit E-80 (TEM), E-84 ve B-100 Karayolları İl sınırları içinden geçmektedir. Avrupa'ya giden demiryolları il sınırlarından geçmekte olup, Çerkezköy ilçesinden İstanbul'a elektrikli tren seferleri yapılmaktadır. Çorlu ilçesinde bulunan havaalanı uluslararası statüye sahiptir. Tekirdağ Limanı Trakya Bölgesi'nin başlıca ithalat ve ihracat merkezidir. Denizyolları ile Marmara ve Avşa adalarına seferler yapılmaktadır (Anonim 2014e, Anonim 2014f).

Çalışma alanı; Cumhuriyet Meydanı ile ikiye bölünmüş durumundadır. Solunda kalan Ertuğrul Mahallesi'ni içeren bölüm 4 ana ulaşım aksı ile çevrili iken, sağında kalan Turgut Mahallesi'ni içeren kısım ise 3 ana ulaşım aksı ile çevrilmiş durumdadır. Çalışma alanının solunda kalan birinci bölümün sınırlarını güneyde Atatürk Bulvarı, doğuda Belediye Caddesi, Batıda Muradiye Sokak ve kuzeyde Hükümet ve Peştemalci Caddeleri oluşturmaktadır. Kentin bu ana akslarına ikincil cadde ve sokaklar bağlanmaktadır. Atatürk Bulvarı; İstanbul-Çanakkale bağlantısını sağlayan ve şehrin en işlek ve en geniş yolu olan denize paralel uzanan kıyı yoludur. Hükümet Caddesi ise kent merkezinde iç ulaşımı sağlayan denize paralel uzanan önemli bir eksendir. Üzerinde daha çok anıtsal yapıların ve ticaret yapılarının yer aldığı bir akstır. Şehrin kontrolsüz büyümesi ve kent merkezindeki mevcut yolların yetersizliği nedeniyle Hükümet Caddesi'nde trafik açısından yoğunluk ve problemler yaşanmaktadır. Çalışma alanının sağında kalan birinci ikinci bölümün sınırlarını ise kuzeyde Çiftlikönü Caddesi, güneyde ise Atatürk Bulvarı oluşturmaktadır. Çiftlikönü Caddesi de kentin önemli akslarından biridir (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu 2009).

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'ndan yararlanılarak oluşturulan sirkülasyon analiz projesi Şekil 4.3.'de verilmiştir.

Şekil 4.3. Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı Sirkülasyon Analiz Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.)(Orijinal 2015)

4.3.Araştırma Alanında Yerleşim ve Yapılara İlişkin Özellikler

Bu bölümde Tekirdağ tarihi kentsel yerleşiminin genel karakteri ve alan sınırları içindeki yapıların mimari özellikleri ile mekânsal kullanımları ele alınmıştır.

Özdemir ve Temiz (1999)'e göre, dağınık yerleşim dokusuna sahip olan Tekirdağ'da, doğal ve kültürel değerlerin korunmasını esas alan yerleşme dokusunun gelişimine yönelik planlama çalışmalarının yapılması gerekliliğinden bahsetmektedir.

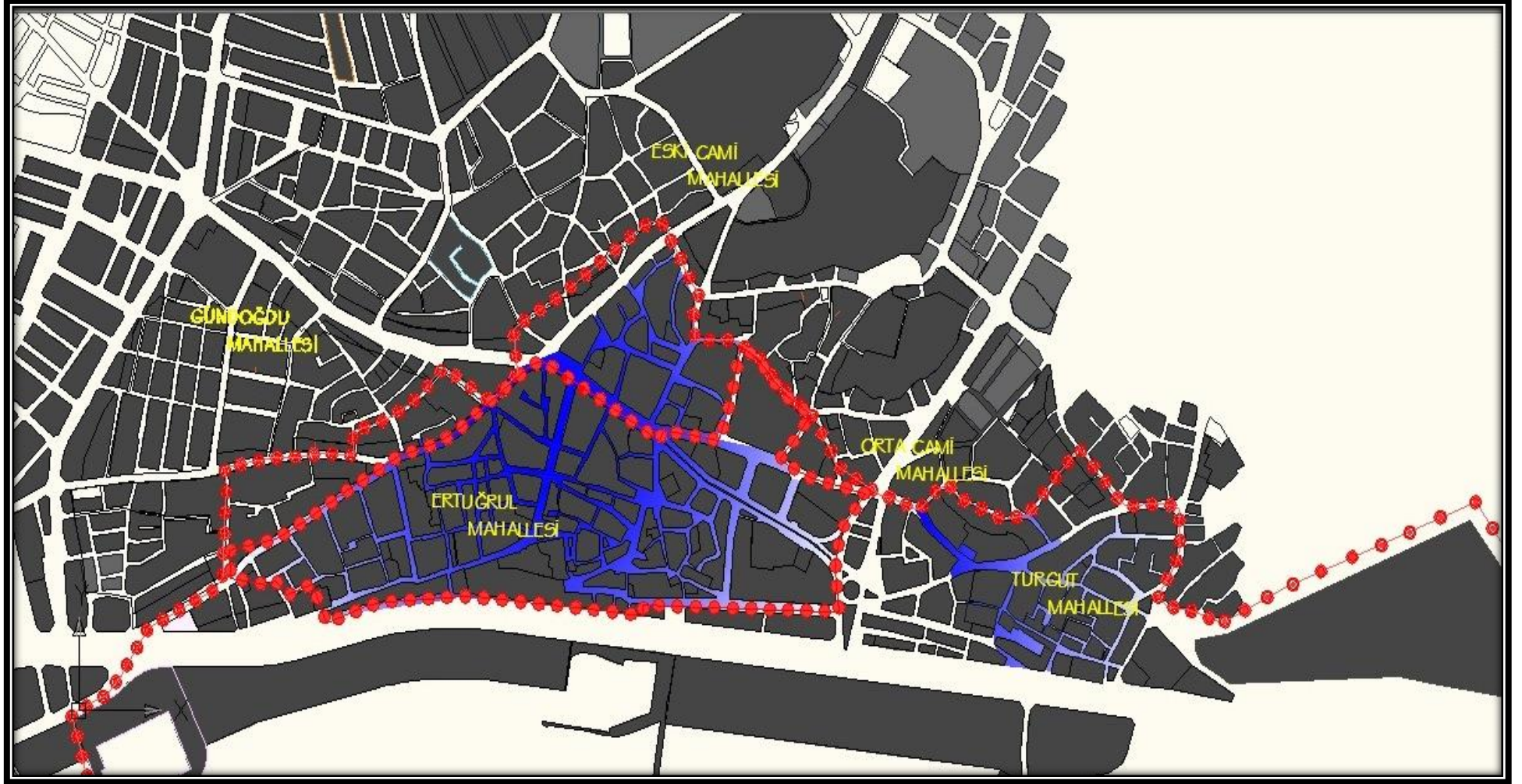
4.3.1. Yerleşim Dokusu Özellikleri

1927 yılından önce Tekirdağ il merkezi yerleşimi, 41 mahalleden (22 mahallesi Türk, 11 mahallesi Ermeni, 6 mahallesi Rum, 1 mahallesi Musevi ve 1 mahallesi çarşı) oluşmakta iken bu tarihten sonra 9 mahalleye bölünmüştür (Satkın 2012). 17.yy.da ise yerleşme 30 mahalleye ulaşmıştır. Anadolu'da Celali isyanları sırasında da göç eden Ermeniler mahalleler kurmuştur (Anonim 2009b).

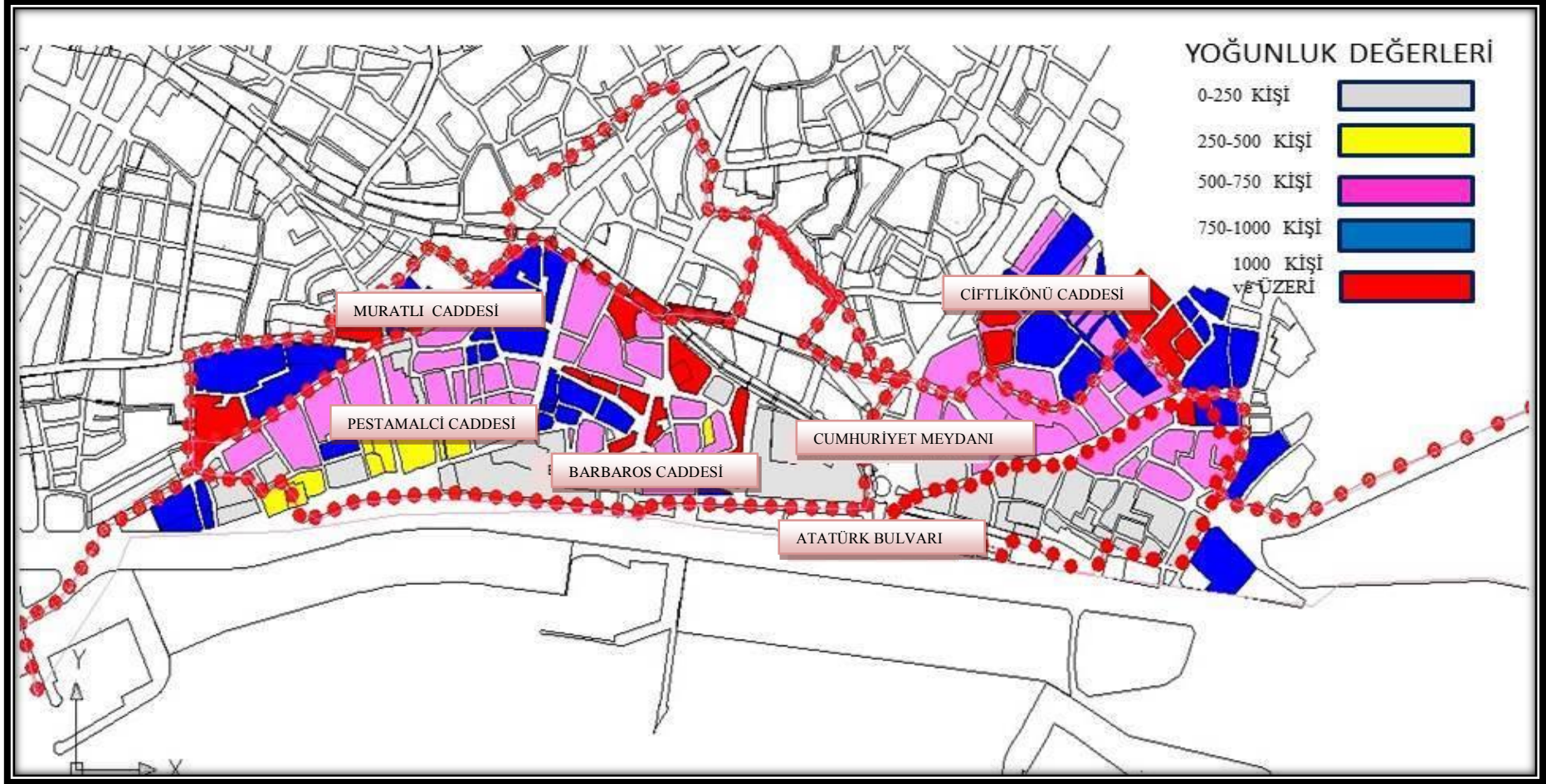
Yerleşim, 16. Yüzyıl ortalarında ise bugünkü Orta Cami, Eski Cami, Ertuğrul, Turgut ve Gündoğdu Mahallelerinin yer aldığı bölgede varlığını sürdürmüş ve zamanla bu alanların dışına doğru genişlemeye başlamıştır. Orta Cami, Eski Cami ve Ertuğrul Mahallesini içine alan Ördeklidere Bölgesi günümüzde de kentin geometrik olarak omurgasını teşkil etmektedir (Anonim 2007b, Dokumacı 2001) (Şekil 4.4).

Tekirdağ kentsel sit alanının şekillenmesinde; Satkın (2012)'a göre; Osmanlı dönemi karakteristikleri, su varlığı, topoğrafik yapı, verimli tarım alanlarının varlığı, farklı millet, kültür ve dinlerin bir arada yaşadığı geleneksel yerleşim dokusu ve İstanbul'a yakınlık etken olmuştur. Yerleşim dokusunu oluşturan mahalleler, geleneksel Türk Mahallesi özelliği taşımaktadır. Parsel kullanımları, cephe düzenleri ve yapım teknikleri ile 16.yy dan itibaren şekillenen Osmanlı Dönemini yansıtmaktadır. Sit alanı içindeki yerleşim düzenine bakıldığında dar sokakların ve bitişik nizamda konumlanmış evlerin varlığı dikkat çekmektedir.

Nüfus varlığı da yerleşimlerin şekillenmesinde, kültürün biçimlenmesinde oldukça etkindir. Bu nedenle Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'ndan yararlanılarak nüfus yoğunluk analizi yapılmıştır(Şekil 4.5). Buna göre en fazla yoğunluğa sahip olan bölge Cumhuriyet meydanının solunda kalan Ertuğrul Mahallesini içine alan bölge olmuştur. Burası konut, ticaret ve kültür yapılarının ağırlıkta olduğu bir bölge konumundadır. Bu da nüfus yoğunluğunun artmasında etken olmuştur.

Şekil 4.4. Tekirdağ Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Sahasını Kaplayan Bölge (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır) (Orijinal 2015)

Şekil 4.5. Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alan Sınırı Yoğunluk Analiz Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır) (Orijinal 2015)

Kentsel sit alanının bulunduğu alan engebeli arazi olup sokakları dar bir yapıda şekillenmiştir. Sokaklar insan ölçeğinde olup kıvrımlı ve yer yer merdivenlerle geçişi sağlayan özelliktedir. Yollar çok dar ve organik bir yapıya sahip olduğu için kaldırım ve yol ağaçlandırması çoğunlukla yoktur. Bu doku kent merkezinde çoğunlukla organik, bazen çıkmaz sokaklar şeklinde ve yer yer de birbirini dik kesen, paralel ve dar sokaklarla kendini hissettirmektedir. Tarihi kent dokusunun izlerini bugünkü Ertuğrul, Orta Cami, Eski Cami ve Turgut mahalleleri taşımaktadır. İl merkezinde, kentsel sit alanı içerisinde kalan ahşap evler bulunmaktadır. Yalnız bu yapılara zıtlık gösteren beton yapılardan oluşan eski yerleşim dokusu da varlığını sürdürmektedir (Şimşek ve Korkut 2009)(Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Eski Tekirdağ Tarihi kent dokusu (Anonim 2012a)

4.3.1.1.Yerleşimlerde Yapı-Bahçe İlişkisi

Geçmişten bugüne kadar yerleşimde bahçesiz, büyük ve küçük bahçeli yapılar bulunmaktadır. Yapı-bahçe ilişkisinin görsel anlamda bu zamana kadar taşınmışlığı çok az sayıdadır (Anonim 2013a).

Kentsel sit alanı içerisinde açık yeşil alanlar, sadece sokakların kesiştiği noktalardaki küçük meydanlar, kamu alanları ve konut bahçeleri şeklinde görülmektedir. Kent merkezinde ve tarihi mahalleler arasındaki dar yollar trafiğe açık olduğundan dolayı taşıt ve yaya dolaşım sisteminde sorunlara neden olmaktadır. Kentte otopark sorunu yaşanmakta, yol kenarına park

eden araçlar görüntü kirliliği ve trafikte aksamalara neden olmaktadır. Dışa dönük bir planlama anlayışının görüldüğü tarihi doku genelinde evlere girişler doğrudan sokaktandır. Osmanlı dönemi evlerinde sokağa bakan cepheler önem kazanmış ve evlerin ön cephesinin gösterişli olmasına dikkat edilmiştir. Yol kenarına yapılan evler yola doğru inşa edilmiştir. Deniz gören evler ise denize dönük inşa edilmiştir (Satkın 1996, Dokumacı 2001, Korkut ve ark. 2002, Satkın 2012, Kiper 2015).

Bitkilendirme ise daha çok kamu kurumlarının bahçelerinde daha düzenli olarak karşımıza çıkmaktadır. Valilik Binası dışında diğer kamu ve özel yapılara ilişkin bahçelerde düzenli bir bitkisel tasarım örneğine pek rastlanmamıştır. Bahçelerde ve yollarda *Robinia pseudo acacia Umbraculifora* (Top Akasya), *Tillia tomentosa* (Ihlamur), *Platanus orientalis* (Çınar), *Pinus pinea* (Fıstık Çamı), *Nerium oleander* (Zakkum), *Betula alba* (Huş Ağacı), *Eunonymus japonica* (Taflan), *Rosa spp.*(Gül), *Cupressus sempervirens* (Servi) gibi bitki türleri yer almaktadır (Kiper 2015).

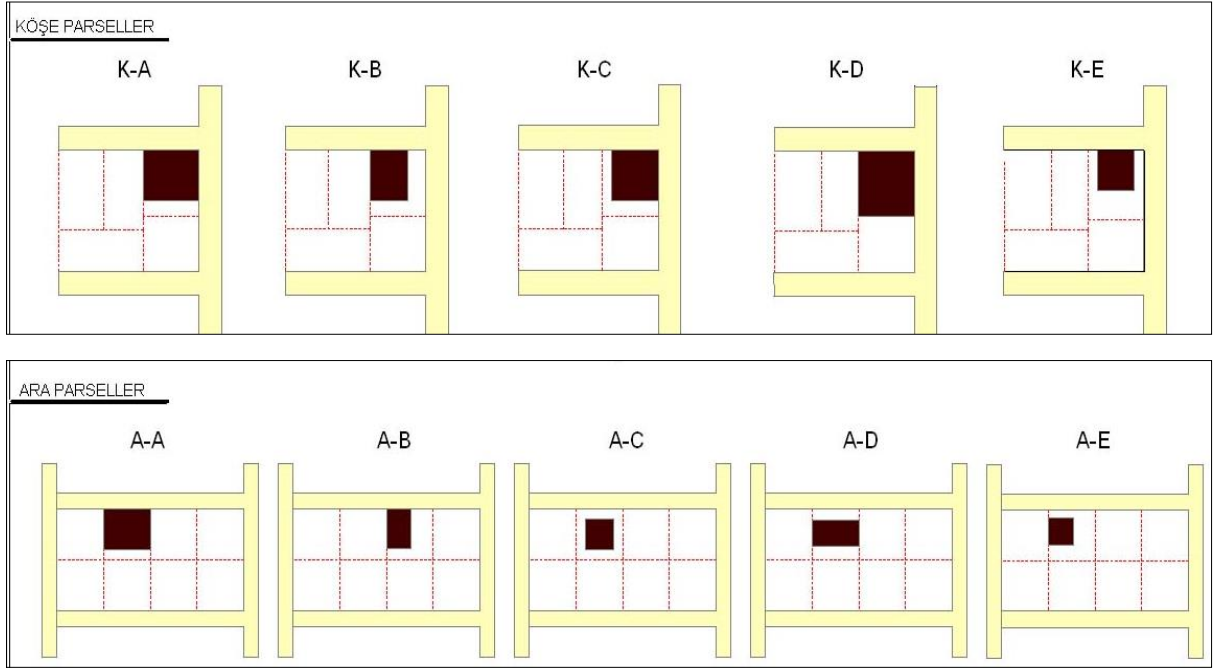
Tarihi dokuda genel olarak bahçe-yapı ilişkisi, üç farklı şekilde gözlenmektedir. Bunlar; bahçesiz, küçük bahçeli ve büyük bahçeli yapılardır (Anonim 2013a). (Şekil 4.7).

Şekil 4.7. Sefa Sokak No:30, Kızılay Caddesi No:16, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi

Bu bağlamda, Tekirdağ ilinde geçmişte eskiden yapı ahşap ve en fazla iki katlı yapılar yer alırken günümüzde ise beton ve çok katlı yapılar oluşmuştur. Yapı- bahçe ilişkileri kaybolmaya yüz tutmuştur (Anonim 2013a).

Tekirdağ geleneksel sivil mimari örneklerinde avlu yapısına pek rastlanmadığı gibi, evlerin birçoğu bitişik düzende inşa edildiğinden yan bahçe olgusuna da pek rastlanmamaktadır. Bahçesiz yapılarda yapıya doğrudan cadde veya sokaktan giriş sağlanmaktadır. Özellikle köşe yapılarında diğer caddeden de ikinci bir giriş verilmektedir. Ana cephe sokak yönünde yer almaktadır (Satkın 1996, Satkın 2012) (Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Tekirdağ Kentsel Sit ve Etkileme geçiş Alanı parsel içi yapı-bahçe ilişkisi (Tekirdağ Kentsel Sit Ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu 2009'a göre Kiper 2015)

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre; Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Alanı içerisinde köşe parseller için; %46 oranında %100 parseline kullanan, % 39 oranında ise iki köşeden yola dayanan ve bir yönden bahçe bırakan yapılaşma biçimi görülmektedir. Ara parseller için ise %86 oranında yoldan bahçe bırakmayan ve parselin her iki yanına dayanmış yapılaşma biçimi görülmektedir.

Satkin (2012)'ye göre yapılarda bahçe olgusunun yanı sıra özellikle geç Osmanlı dönemine ait yapılarda balkon olgusuna da rastlanmaktadır. Balkonlar, oturulan, sokağa ve manzaraya bakılan yerlerdir. Tekirdağ geleneksel sivil mimari örneklerinde beş çeşit balkon görülmektedir. Bunlar; çatı katında üstü örtülü balkon, çıkma balkon, girinti balkon, iki çıkma arası balkon, üstü açık teras şeklindedir. Üstü açık teras, çatı katları teras olarak değerlendirilmiştir (Şekil 4.9, Şekil 4.10, Şekil 4.11, Şekil 4.12).

Çatı katında üstü örtülü balkon, çoğunlukla ikinci kattaki cumbanın üzerine genellikle cephe ortasına veya yanlarına yapılmıştır (Şekil 4.9).

Şekil 4.9. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak) (Orijinal 2015)

Çıkma balkon, çıkma balkonların altına onları taşıyan eli böğünde, demir destek veya ahşap direkler destek olarak konulmuştur (Şekil 4.10).

Şekil 4.10 Rakoçzi Caddesi No:26, Cemal Nadir Sokak No:15 (Orijinal 2015)

Girinti balkon, evin içine girinti olarak yapılan, yanları ve üstü kapalı sadece önü açık balkondur (Şekil 4.11).

Şekil 4.11. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak) (Orijinal 2015)

İki çıkma arası balkon, evlerde cephenin iki yanındaki çıkmanın arası birleştirilerek balkon olarak değerlendirilen; üstü kapalı veya açık olarak iki çeşidi bulunmaktadır (Şekil 4.12).

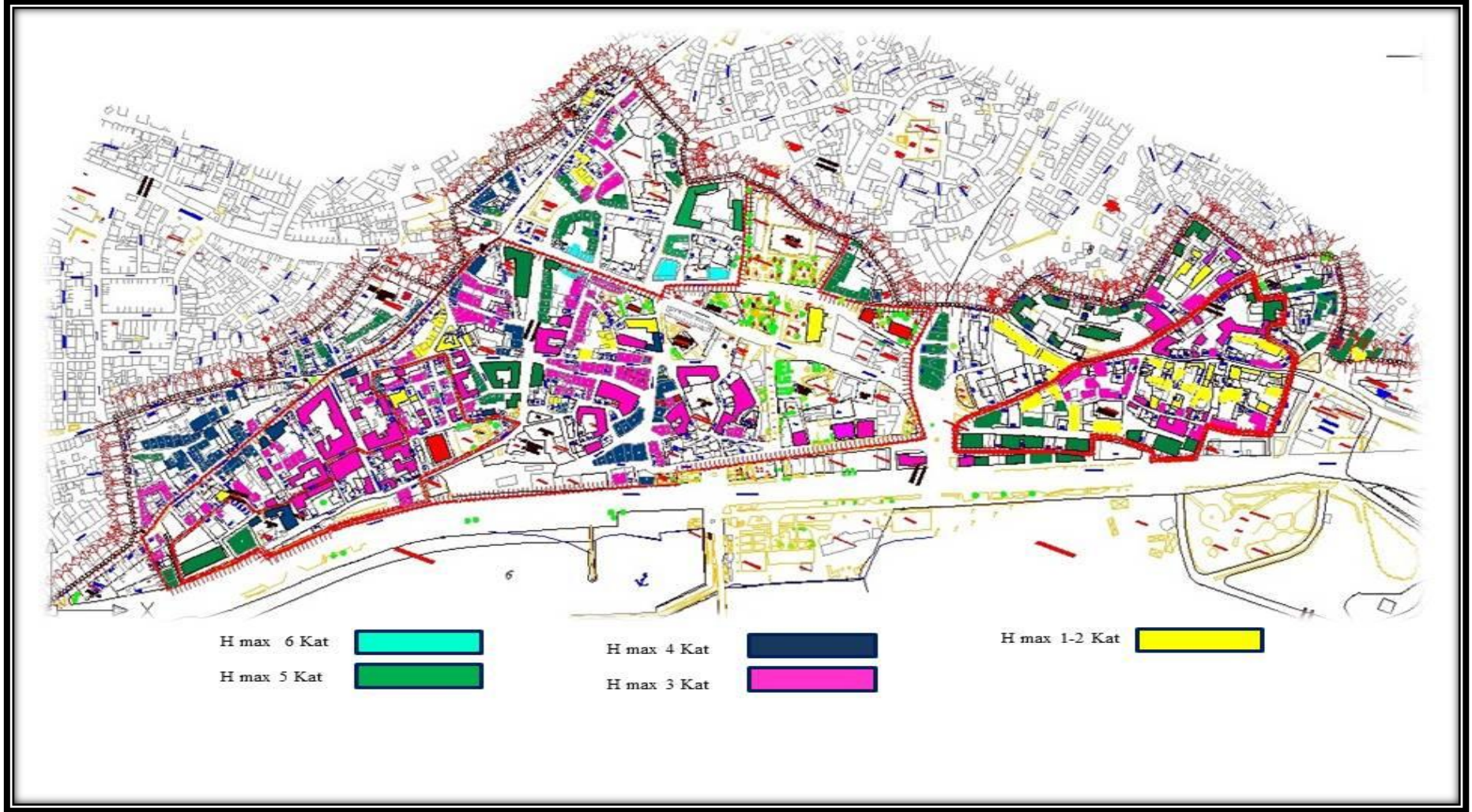

Şekil 4.12. Rakoçzi Caddesi Muslihittin Sokak (Fevziye Sokak) (Orijinal 2015)

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre; sokak silüetlerine bakıldığı zaman değerlendirilen planların dışında yapılaşma olduğu gözlenmiştir. Bazı kısımlarda kat irtifasının düşürülmesi, bazı kesimler de kat irtifalarının arttırılması geleneksel dokuda bir takım değişikliklere sebep olmuştur. Taşınmaz Kültür Varlıklarının tipolojik özelliklerinden kaynaklı olarak Kentsel Sit için ortalama 2-3 kat, Etkileme Geçiş Alanı için ise 3-4 kat yapılaşma görölmektedir. Arazi kullanım kararları ile Kentsel Sit Alanı karakteri ile uyuşmayan ve geleneksel yapıya zarar veren konut dışı bazı kullanımlar sit alanı dışına çıkarılmasına karar verilmiştir. Kentsel sit alanı içerisinde bina yüksekliklerinin 3 kat., etkileme geç alanında ise 4 katı geçmemesi ön görölmüştür.

Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı (2009)'ndan yararlanılarak hazırlanan Kat Analiz Projesi oluşturulmuştur (Şekil 4.13).

Şekil 4.13'e göre; Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ve Etkileme Geçiş Alanı içerisinde uyulması gereken 3 ve 4 kat ilkesine geleneksel doku dışında yer alan diğer konutlarda uyulmadığı görölmüştür. Bu da özellikle tarihi yapı ile yeni yapı arasında kentsel silüeti bozan bir etki yaratmıştır.

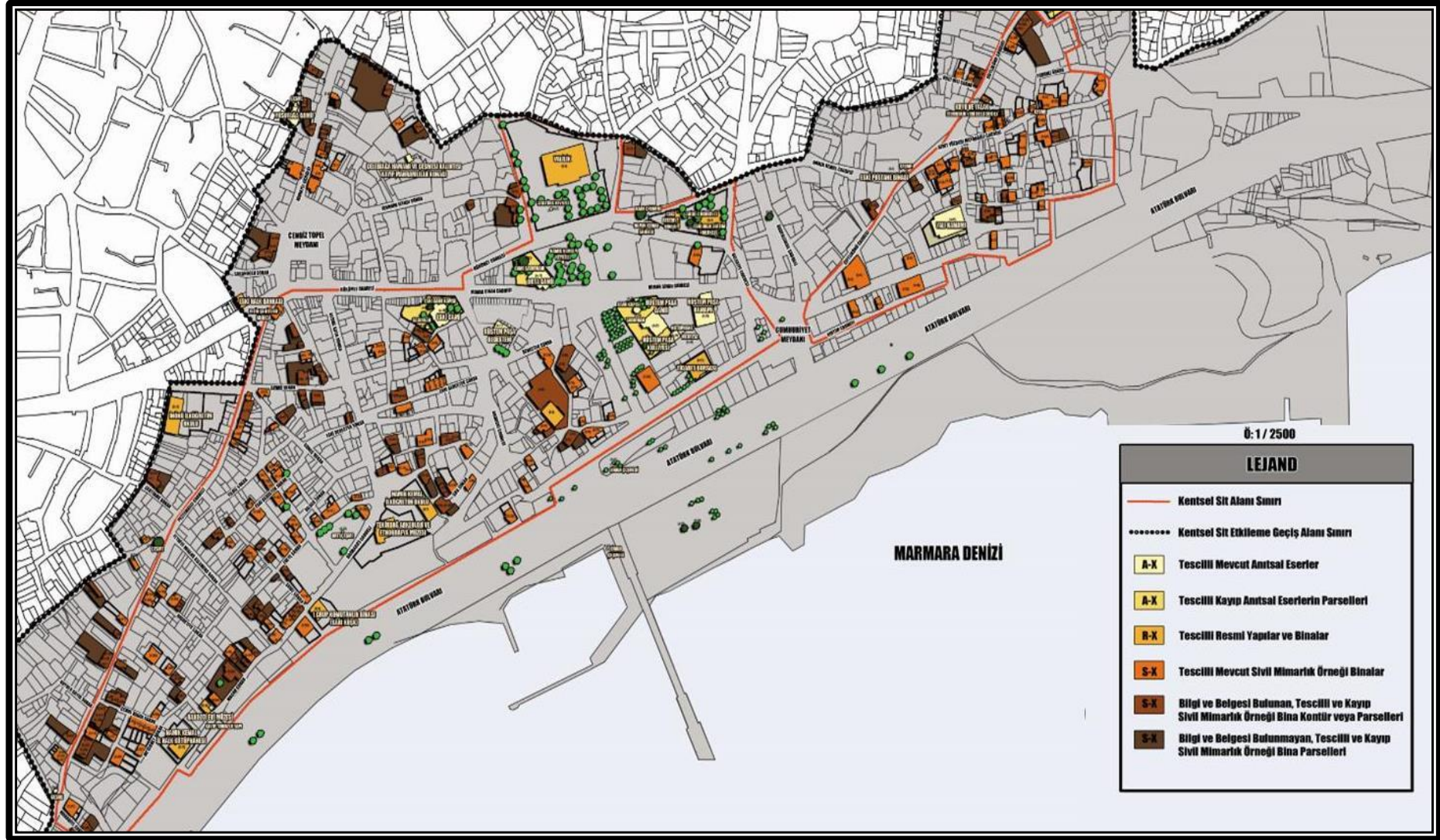
Şekil 4.13. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Sahası Kat Analizi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

4.3.1.2.Yapılara İlişkin Özellikler

Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 10.04.1981 gün ve 12746 No'lu kararı ile Tekirdağ Kentsel Sit Alanında tescilli tarihi yapı sayısı 365 olarak belirlenmiştir. Ancak koruma bilincinin eksikliği ve finansman yokluğu gibi sebeplerle 1987 yılında bu sayı 260'a düşmüş ve 105 adet yapı tescil dışı kalmıştır. Daha sonra 15.05.1991 tarih ve 881 sayılı Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararı ile, daha önce belirlenmiş olan kentsel sit alanı sınırlarının daraltılmasıyla günümüzde tescilli sivil mimarlık örneği 350 adet ve 87 adet deanıtsal yapı olarak belirlenmiştir (Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu 1981, Anonim 2013d).

Tekirdağ Kentsel Sit Alanı içerisinde bulunan tescilli sivil mimarlık örnekleri Şekil 4.14'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.1.'de Tekirdağ Merkez ve İlçeler Tescil Tablosu verilerek arkeolojik sit alanları, anıtlar ve sivil mimarlık örneklerinin adetleri verilmiştir.

Şekil 4.14. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı içinde yer alan tescilli sivil mimarlık örnekleri (Kiper 2015)

Çizelge 4.1. Tekirdağ Merkez ve İlçeler Tescil Tablosu (Anonim 2013d)

TEKİRDAĞ MERKEZ ve İLÇELER TESCİL TABLOSU	MERKEZ	ÇERKEZKÖY	ÇORLU	HAYRABOLU	MALKARA	M.EREĞLİSİ	MURATLI	SARAY	ŞARKÖY	Toplam
ARKEOLOJİK SİT ALANLARI										
Antik Kent – Ören Yeri Yerleşim Alanı	7			3	3	1			8	22
Sualtı Sit Alanı						1				1
Tümülüs	11	2	12	10	16	10	3	14	2	80
Nekropol						1				1
Anıt Mezar	1		1		2	1		1		6
Antik Kuyu - Ayazma						2		1		3
Antik Depo – Duvar Kalıntısı						3				3
Su Kemerli	1							3		4
Su Yolu		1				1		1		3
Kale	3		2		4		1	1	3	14
ANITLAR										
Cami	4		4	6	3	1		3	3	24
Bedesten	1								1	2
Hamam	1			1	2			1		5
Türbeler – Mezarlıklar ve Şehitlikler	3			1	11	1				16
Heykel	2									2
Anıt	2									2
Çeşme	33		6		7		1		4	51
Köprü	2		3	2	1	1		1	1	11
Bazilika						1				1
Kilise - Manastır	1				2				2	5
Fener									1	1
Resmi Yapı	15		6		2	2	4	2	3	34
SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ										
Konut	350		3		2	2			19	376
Doğal Sit Alanı								2		2
Tarihi Sit Alanı							1		1	2
Toplam	437	3	37	23	55	28	10	30	48	671

Tekirdağ yapıları Osmanlı mimari tarzını yansıtan iki katlı ahşap karkas evler yönünden önemli bir yerde bulunmaktadır. Sivil mimarlık örneklerinin çok büyük bir çoğunluğu, iki ya da üç katlı, zemin katları taş, üst katları ise ahşaptan oluşan binalardır. Ahşap karkas evler ana dokuyu oluşturmuştur. Cami, bedesten, hamam, şadırvan gibi anıtsal yapılar ise taştandır (Satkın 1996).

Konutların inşasında doğal çevrede bulunması kolay olan taş, toprak ve ahşap malzemelerden yararlanılmıştır. Evlerin temel yapı malzemesi ağaçtır. Genellikle meşe ve çam ağaçları kullanılmıştır. Evlerin temeli ve zemin katları, kalın ve büyük taşlardan oluşan harçla kaplanmıştır. Taşlar Marmara ve Gemlik çevresinden getirilmiştir (Satkın 1996).

Geleneksel yapıya girişler doğrudan cadde veya sokaktan sağlanmaktadır. Bina cephe sokak yönünde yer almaktadır. Yapıların giriş kapıları, yer kotundan genelde sayıları 2-5 arasında değişen birkaç basamak yukarıda yer almaktadır (Şekil 4.15).

Şekil 4.15.Çiftlik Önü Caddesi (Orijinal 2015)

Evler bodrum kat üzerine 2 ya da 3 katlıdır. Zemin katlara özel ön cepheden ayrı bir kapı bulunmaktadır bu sayede, kışlık yiyecekler hazırlanarak saklanabilmekte bazen de hayvanlar için barınak olarak kullanılabilir (Satkın 1996).

Sivil mimari örneklerinin ikincilikatları, 70 cm kadar çıkıntı gösteren cumbalı yapılardan oluşmaktadır. Eli böğründe, konsol ve ahşap direklerle desteklenen cumbalar yapılarca özgünlük kazandıran en önemli öğeler olmuştur (Satkın 2012) (Şekil 4.16).

Şekil 4.16Rakoçzi Caddesi Cemal Nadir Sokak No:7, Nural Bey Sokak No:3(Orijinal 2015)

Cumbaların yapılmasının en önemli nedeni zemin kata oranla üst katlarda daha fazla kullanım alanı elde etmek, ikinci katta odaları ve evi daha da büyütmektir. Bunun yanında alt katın duvarlarını yağmurun ve havanın etkisinden korumak, sokağı görebilmek, güneşten daha fazla yararlanabilmek, görüş hâkimiyetini arttırmak ve havalandırma sağlamak olmuştur. Cumbaların kullanımında da farklılıklar olmuştur. Bunlar; kenar, cephe boyu, ortadan, kapaklı, köşe, iki katlı, gönyeli çıkma ve cihannüma şeklindedir. Cihannüma ise çatının en üstünde dört yöndeki manzaraya açık küçük bir odadır. Evin en güzel manzaralı, en havadar yerini oluşturmaktadır (Şekil 4.17.) (Satkın 2012).

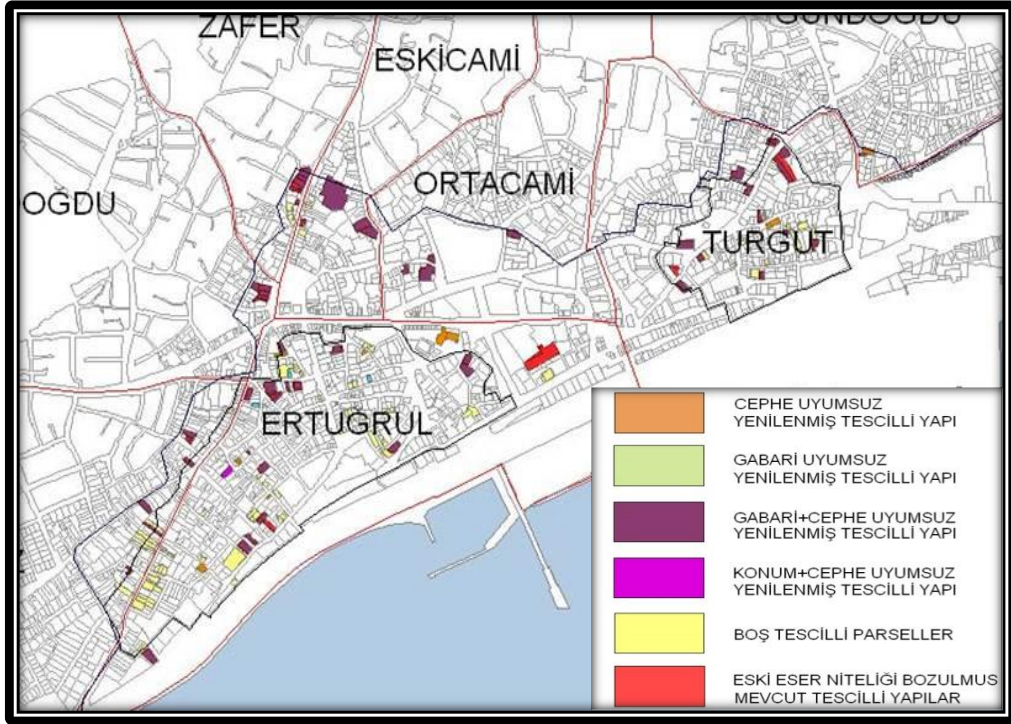
Şekil 4.17. Nural Bey Sokak No:7 Rum Konağı(Orijinal 2015)

4.3.2. Geleneksel Dokudaki Değişimler

Geleneksel bölge dokusunu, sokaklar, mahalleler, açık alanlar, özel ev bahçeleri, yollar ve yapılar oluşturmaktadır. Sosyal yapının değişmesi, ekonomik zorluklar ve doğal felakatlere ek olarak tarihi geleneksel yerleşim yerlerinin çevredeki bakımsızlık, göç gibi çeşitli tehlikeler yüzünden kentin gelişimi olumsuz yönde etkilenmektedir (Koçan 2012). Tekirdağ kent merkezinde de aynı etkiler görülmektedir. Kentsel Sit Alanı içerisinde bulunan tarihi yapıların etrafındaki oluşumlar geleneksel kimliğiyle ilişkilendirilmeden yapıldığı için tarihi çevreye zarar vermiştir. Bununla birlikte artan nüfus yoğunluğu ve Tekirdağ ilinin Büyükşehir olmasıyla birlikte, yeni yerleşim alanları geleneksel doku üzerine büyük bir baskı oluşturmuştur. Geleneksel doku hızla yok olmaya başlarken geleneksel sokakları, evleri estetik açıdan anlamını yitirmeye başlamıştır (Anonim 2013b).

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre; toplamda sahada 2321 adet konut bulunmaktadır. Bunlardan 113 adeti boş olarak tespit edilmiştir. Ortalama olarak yapılan hesaplamalara neticesinde toplam yaklaşık nüfus 8832 olarak hesaplanmıştır. Yapılan planlamalar doğrultusunda sit alanı içerisinde nüfusun artmamasına karar verilmiştir. Planlama sahasında, yapılaşma yapıldığı zaman ise çevre yapılanma – irtifa değerlerinin aşmasına izin verilmeyecek şekilde yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan kentsel tasarım projeleri doğal çevre, anıt eserler gibi. Kültür ve Tabiat Varlıkları Envanterinin görsel etki alanları da hesaplanarak yapılmasına karar verilmiştir. Yapılaşmanın azalması nüfus yoğunluğu açısından dengesiz kullanımlara sebep olmuştur.

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre, normal şartlarda tescil kararı olup, mevcutta olmayan tescilli 156 adet kayıp eski eser parsellere yönelik veriler bulunmaktadır. Buna ait hazırlanan kayıp envanter mimari analiz projesi Şekil 4.18'dedir.

Şekil 4.18.Kayıp Envanter Mimari Karakter Analizi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu 2009)

Satkin (1996) “Tekirdağ Eski Ahşap Evleri” ile ilgili çalışmasında şöyle bahsetmektedir, “XVII. Yüzyılda Tekirdağ, bağ-bahçe gülistan bayırlar eteğinde bir şehirdir. Saray biçiminde 11 konak ve yüze yakın konak biçiminde büyük evler bulunmaktadır. Bugünkü sahil ve Atatürk bulvarının yer aldığı sahil yolu deniz olup, deniz sahil yolunun şehir tarafındaki büyük kâgir evlere dayanırdı ve yine 1927 yılından önce şehrin cadde ve sokakları Arnavut kaldırımı ile döşenmiş olup, cadde ve sokak başlarında numaralı teneke gaz lambaları yanardı”. Ancak geleneksel dokuda yapılan incelemelerde kentin tarihi dokusuyla ilgili olarak pek çok değişim olduğu gözlemlenmiştir. Bodrum kat üzerine iki veya üç katlı ahşap karkas konutların yaygın olarak yer aldığı tarihi dokuda, 20. yüzyılın ortalarına doğru yapım sistemlerindeki değişimler yüzünden farklılıklar başlamıştır.

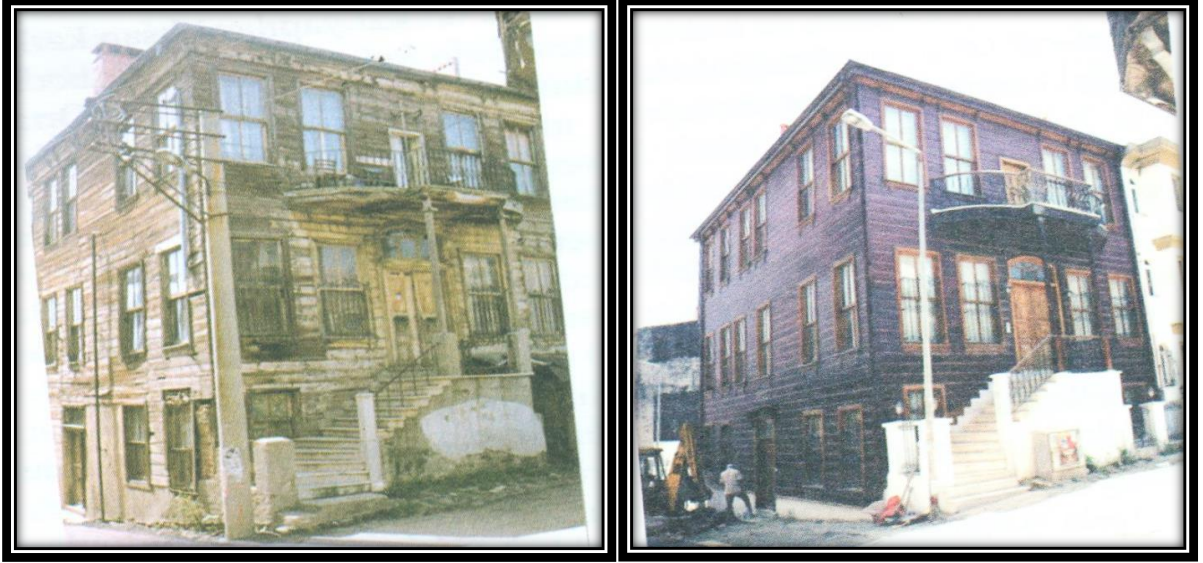
1980’lerde ve özellikle 1990’larda betonarme yapım tekniğinin yaygınlaşmasıyla Tekirdağ tarihi kent dokusunda betonarme yapılar çoğalmaya başlamıştır. 2 veya 3 katlı ahşap-karkas yapılar dokuyla uyumlu özellikler sergilemesine karşın çok betonarme yapılar dokuyu olumsuz olarak etkilemektedir. Cephe düzeninde önemli bir yer teşkil eden cumba ve onu destekleyen eli böğründe, konsol ve ahşap direkler kaldırılmıştır. Yeni yapılarda Türk

evinin karakteristik özelliğini veren sofalara yer verilmemiştir. İç ve dış yapı elamanlarındaki süslemelerin yerini daha sade tasarımlar almıştır (Satkın1996, Satkın 2012)(Şekil 4.19).

Şekil 4.19. Muslihittin sokak No:9 1995ve 2015 yıllarındaki görüntüsü(Satkın 1996, Orijinal 2015)

Tekirdağ kent merkezi, kent yaşantısının geleneksel karakterden uzaklaşarak büyük kent yaşantısını simgeleyen apartmanların giderek daha fazla arttığı bir yerleşime dönüşmektedir. Bu hızlı dönüşümde son yıllarda yaşanan konut sıkıntısı yanında geleneksel yapı biçimi olan ahşap ve kâgir yapıların, güncel ihtiyaçların karşılayamaması ve geniş aile yapısının çekirdek aile yapısına dönüşümü büyük rol oynamaktadır. Kent içindeki yollarda bazı sokaklarda geleneksel taş döşeme olan Arnavut kaldırımı bozulmuş ve yollar asfalt kaplanmıştır. Geleneksel konutların yıkılmasıyla boşalan alanlar otoparka dönüşmekte, alanın genelinde niteliksiz betonarme yapılar artmaktadır. Geleneksel sivil mimari örneklerin pek az bir kısmı korunmuş ve aslına uygun olarak restore edilmiştir (Şekil 4.20).

Şekil 4.20Ertuğrul Mahallesi Eski Bedesten Sokak No:47 (Satkın 1996, Orijinal 2015)
(1995 ve 2015 Yıllarındaki Görüntüsü)

Yapıların zaman içerisinde onarılmamış olması, çoğunluğunun konutun asıl sahiplerince terk edilmiş olması gibi nedenlerle geleneksel konutlarda bozulmalar ve çökmeler meydana gelmiştir. Geleneksel özgün konut kullanımı neredeyse tamamen yok olmuştur. Harap olmaya terk edilmiş geleneksel konutlar sağlık ve güvenlik açısından tehdit oluşturmaktadır. Ancak her ne kadar özgün dokusunu büyük ölçüde yitirmişse de, günümüze ulaşmış anıtsal yapılar ile sivil mimarlık örneklerine sahip çıkılmalı ve korunmalıdır (Şekil 4.21).

Şekil 4.21. Rakoçzi Caddesi Fethiye Mikez Kelemen Sokak, Hikmet Çevik Sokak, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:39 (Orijinal 2015)

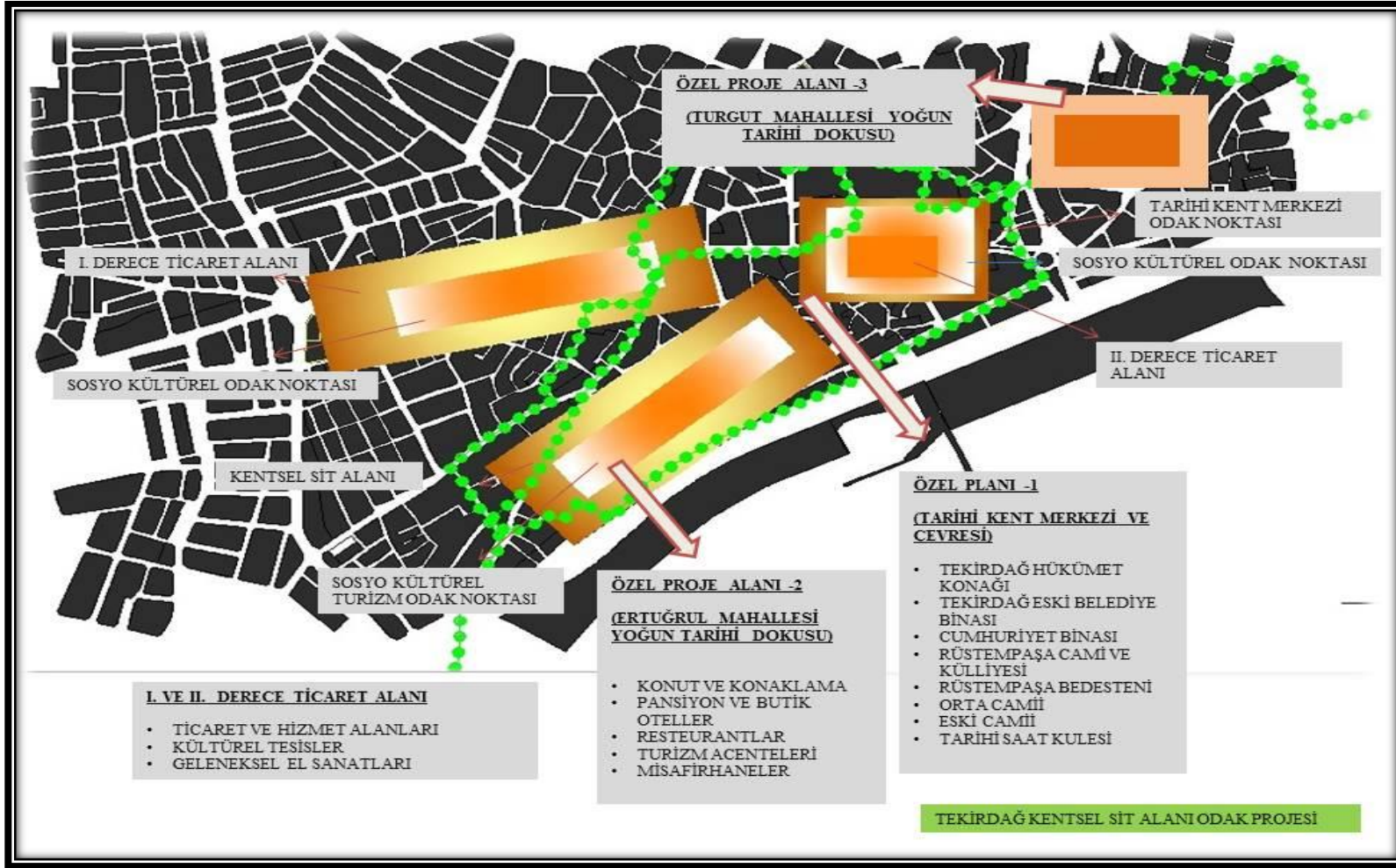
Geçmişten günümüze bakıldığında; yerleşmelerin/kentin makro mekân biçiminin belirleyicisi insan yapısı çevre-doğal çevre ilişkisi, doğal kaynaklar, doğal ulaşım yolları,

topografik veriler ve iklim koşulları olmuştur. Bunun yanı sıra kenti kuran ve içinde yaşayan insanlar, değer yargıları, gereksinimleri ve üretim-sanatla ilgili yetenekleri ile kentin kuruluş biçimi ve amacı kentlerde mekânsal örgütlenme ve biçimlenme açısından farklılıkların oluşumunu getirmiştir (Anonim 2008, Anonim 2015c). Bu doğrultuda, kentin belirli tampon bölgelerinde tarihsel, sosyal, turizm ve ekonomik açıdan odak noktaları oluşmuştur. Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'na göre ise, sahip olduğu özellikler bakımından tarihi doku içerisinde 3 adet Özel Proje Alanı belirlenmiştir. Bunun sebebi, 1/1000 ölçekli kararların yeterli olmamasıdır. Belirlenen özel proje alanlarına istinaden Kentsel Sit Alanı içerisinde yapıların işlev durumuna göre, odak noktaları belirlenmiştir. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı Odak Noktaları ve Özel Proje Alanları Şekil 4.22'de görüldüğü gibidir.

Şekil 4.22'e göre; özel proje alanı 1 olarak ayrılan alan; anıtsal yapıların yoğun olduğu bir odak noktasıdır. Kentin ana merkezi konumundadır. Valilik binası ve Osmanlı Dönemi eseri üç adet caminin yer aldığı önemli bir noktadır. Kentin ticari aksı da bu bölgede yer almaktadır.

Özel proje alanı 2 olarak ayrılan alan ise; tescilli sivil mimari yapıların yoğun olduğu bir odak noktasıdır. Kentin yerleşim dokusunu oluşturan önemli bir eksenidir. Aynı zamanda iki önemli tarihi müze, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü gibi kültürel yapıların da yer aldığı bir bölgedir. Bu nedenle bu alan sosyo-kültürel odak noktası olarak belirlenmiştir.

Özel proje alanı 3 olarak ayrılan alan ise; Tarihi Yalı hamamının ve tarihi yerleşim dokusunun yoğun olduğu bir odak noktasıdır. Bu nedenle bu alan da sosyo-kültürel odak noktası olarak belirlenmiştir.

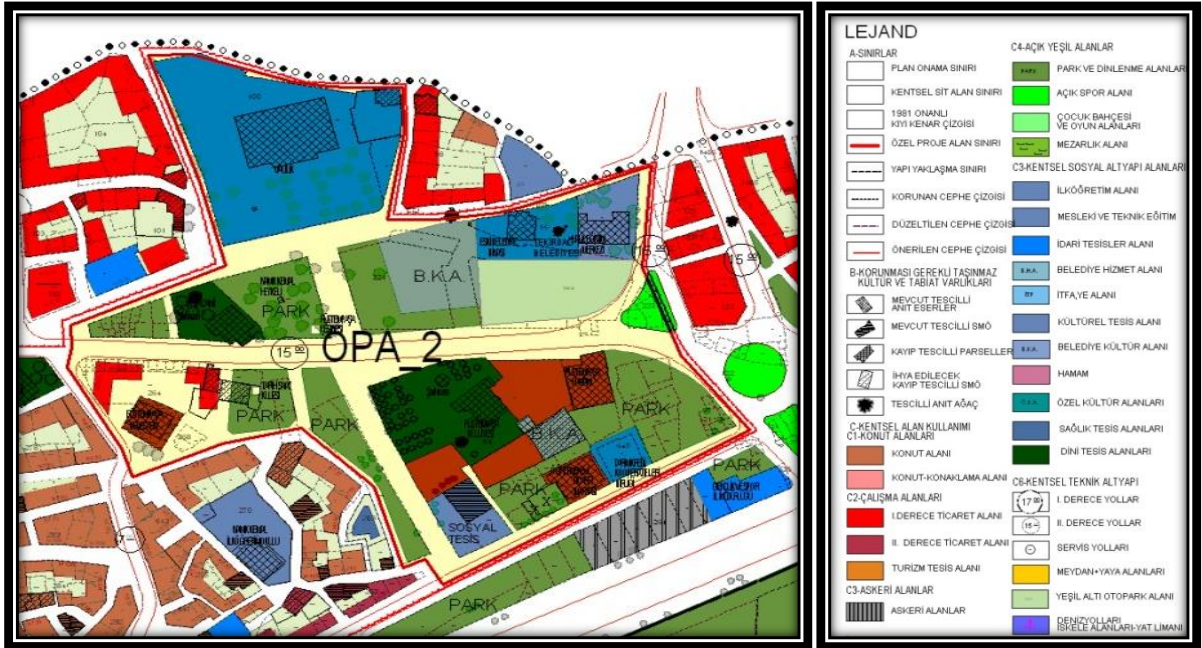

Şekil 4.22. Tekirdağ Kentsel Sit Alanı Odak Projesi ve Özel Proje Alanları (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır) (Orijinal 2015)

Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre;

- **Özel Proje Alanı 1: (Tarihi Kent Meydanı ve Çevresi)**

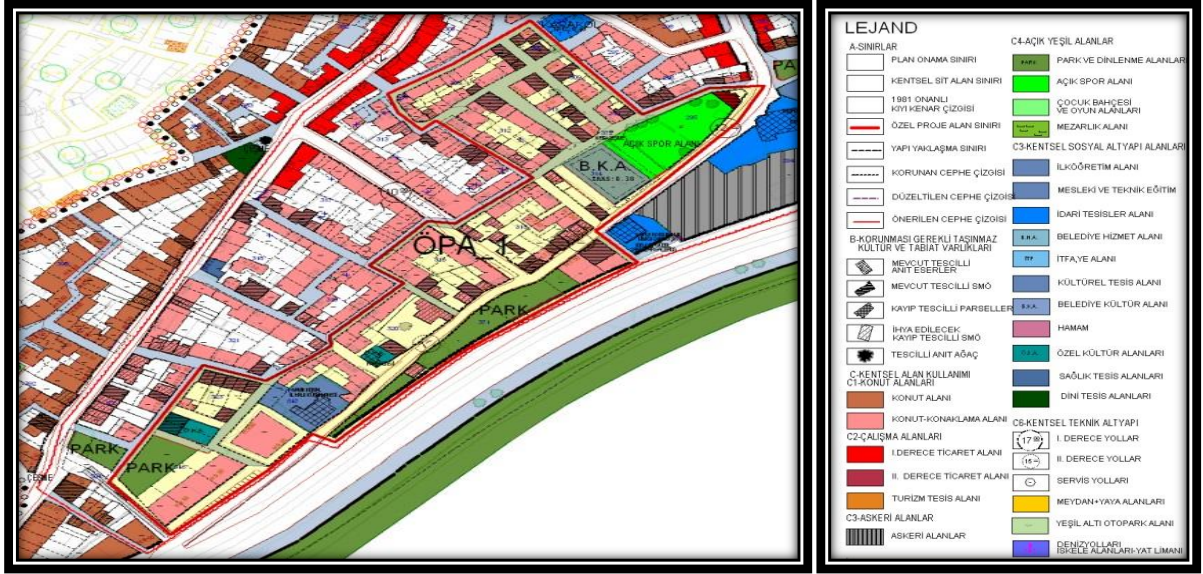
İçerdiği mekânsal ve tarihsel özellikler sebebi ile Özel Proje alanı olarak belirlenmiştir. Eski Tekirdağ Belediye Binası (Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğü), Tekirdağ Hükümet Konağı (Valilik), Kültür Merkezi (Eski Halk Eğitim Merkezi), Cumhuriyet Meydanı, Rüstempaşa Camii ve Külliyesi, Rüstempaşa Bedesteni-Hamamı, Orta Cami (Camii Vasat) ve Eski Cami (Camii Atik) arasındaki yönetim, dini ve sosyo-kültürel amaçlı anıtsal yapıların bir arada bulunduğu 7 hektarlık alanın tamamını kapsamaktadır (Şekil 4.23).

Şekil 4.23. Bir Numaralı Özel Proje Alanında plan ile belirlenmiş Arazi kullanım kararları(Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009)

- **Özel Proje Alanı 2: (Ertuğrul Mahallesi Yoğun Tarihi Dokusu)**

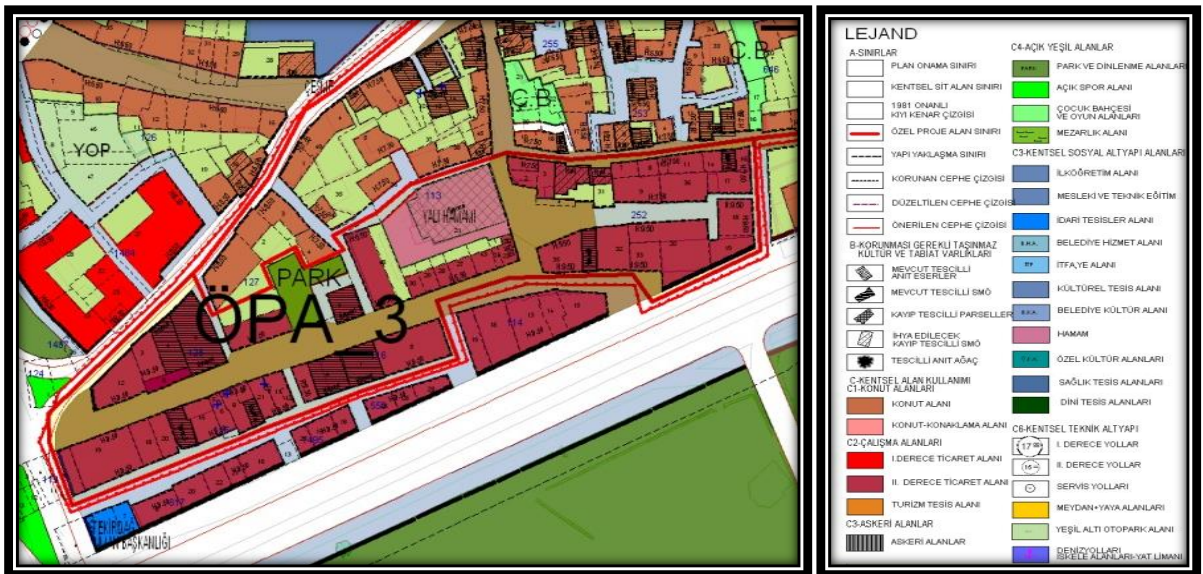
4 hektarlık bir alanı kaplaması, kendine özgü sokak dokusu olması, ahşap sivil mimarlık örneklerinin yoğun olarak yer alması ve özellikle fonksiyonel olması sebebiyle özel proje alanı olarak belirlenmiştir (Şekil 4.24).

Şekil 4.24.İki Numaralı Özel Proje Alanında Plan İle Belirlenmiş Arazi Kullanım Kararları (Tekirdağ Kentsel Sit Ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009)

- **Özel Proje Alanı 3: (Turgut Mahallesi Yoğun Tarihi Dokusu)**

Yaklaşık 3,5 hektarlık alankent özgün sokak dokusu ve Tescilli Kültür Varlıklarının kagir ve ahşap sivil mimarlık örnekleri gibi çok sayıda yapının bir arada bulunması, alanın eski liman bölgesi olması ve Yalı Hamamının bu alanda yer alması yüzünden özel proje alanı olarak belirlenmiştir (Şekil 4.25).

Şekil 4.25.Üç Numaralı Özel Proje Alanı-Eski Liman Alt Bölgesi Plan İle Belirlenmiş Arazi Kullanım Kararları (Tekirdağ Kentsel Sit Ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009)

4.4.Anıtsal Yapılar

Anıt; gelecek kuşaklarca tarih boyunca anılması için yapılan, önemli bir olayın veya büyük bir kişinin, ilgi çekip akıllarda kalacak nitelikte sembol niteliğinde olan yapı ve abide olarak tanımlanmaktadır (Anonim 2014h, Anonim 2014ı)

Anıtsal yapı ise, anıt niteliği taşıyan yapılardır. Yapıların içerisinde ve ya dışına inşa edilen tiyatro alanı, kitaplık, tapınak ve heykel gibi yapılar taşıdığı anlam yüklerine göre anıtsal nitelik taşıyabilirler (Anonim 2014g).

Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ve Etkileme Geçiş Alanı içerisinde yer alan anıtlar Şekil 4.26, Şekil 4.27, Şekil 4.28’de verilmiştir.

Hürriyet Abidesi

Fotoğraf Kaynak : Orjinal 2015

Özellikleri: Eski Belediye binası yanında,1908 yılında Mutasarrıfı Adanalı Ömer Ali Bey tarafından Abide-i Hürriyet adıyla yaptırılan anıt çeşmesidir. İkinci meşrutiyetin ilanı ile birlikte adı Abide-i Hürriyet olarak değişip günümüze Hürriyet Abidesi olarak ulaşmıştır. Hükümet Caddesi üzerinde Orta Cami mahallesinde yer almaktadır (Serez 2007, Tekirdağ Kültür Envanteri 2007,Anonim, 2014g).

Kurtuluş Anıtı

Fotoğraf Kaynak :Anonim 2011b

Özellikleri: 1922 yılında Niyazi Tayyib Bey tarafından, anıtın her iki tarafında korinth başlıklı birer sütun bulunmakta ve alınlığın orta kısmında ay-yıldız kabartması, alt kısmında kartal kanadı motifi bulunmaktadır. Şehrin düşman işgalinden kurtulmasından halkın direncine karşı Atatürk'ün minnettarlığını belirtmek amacıyla Valilik önündeki havuz başına dikilmiştir. Devam sürecinde ise Tekirdağ Müze'sine gönderilerek koruma altına alınmıştır (Anonim 2011c)

Şekil 4.26. Hürriyet Abidesi ve Kurtuluş Anıtı

Namık Kemal Anıtı

Fotoğraf Kaynak : Orijinal 2015

Özellikleri: 11 Temmuz 1324 tarihinde yapılmış olup, Namık Kemal'in doğduğu evin yıkılması üzerine 1908 yılında, evin yerine vatan şairini niteleyen bir anıt yapılmıştır (Anonim 2011b). Namık Kemal ilk gününden son gününe kadar vatan ve hürriyet ateşiyle yanmış ve halkında bu yönde birleşmesi için çalışmış çok ünlü bir şairdir. Anıtın bir cephesinde alt alta Hürriyet, Adalet, Müsavat (Eşitlik), Uhuvvet (Kardeşlik) sözleri yazılıdır (Anonim 2014g). G.E.A.Y.K'nın 09/02/1980 tarih ve 11768 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Atatürk Heykeli

Fotoğraf Kaynak :Anonim 2011c, Orijinal 2015

Özellikleri: Cumhuriyet Dönemi'nde 1930 yılında Hükümet Konağı önünde, heykeltıraş Kenan Ali YONTUÇ tarafından yapılmış olan heykelin ölçüleri birebir gerçektir (Anonim 2011d). G.E.A.Y.K'nın 09/02/1980 tarih ve 11768 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Şekil 4.27. Namık Kemal Anıtı ve Atatürk Heykeli

Eski Müslüman Mezarlığı

Fotoğraf Kaynak : Orijinal 2015

Özellikleri: Merkezde doğuda yer alan mezarlık, günümüzde hala kullanılmakta olup, Yahudi mezarlığıyla bitişiktir. Bezeme, yazısız ve tarihsiz yeşilimsi kum taşından yapılmış mezar taşlarıyla birlikte Osmanlıca yazılı mezarlar bulunmaktadır. Taşınmaz Kültür ve Tabiat varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir Anonim (2013d) .

Namık Kemal Heykeli

Fotoğraf Kaynak :Orijinal 2015

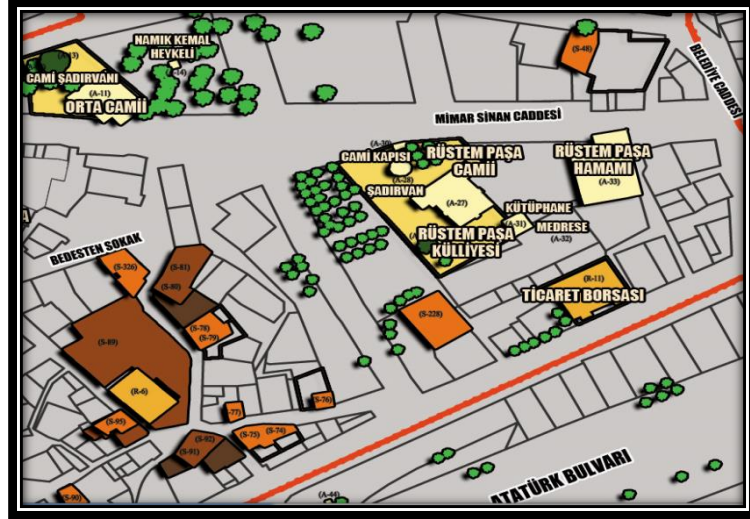
Özellikleri: 1949 yılında Belediye Başkanı Şevket CİCİOĞLU tarafından yaptırılan heykelle Namık Kemal'in sağ eli göğsünde olup, sol elinde kitap bulunmaktadır. Heykelin kaidesinde Namık Kemal'in sözleri yer almaktadır Tekirdağ'da doğup, kendisini ülkesine adayan vatan şairi adına Tekirdağ Belediyesi tarafından Heykeltıraş Nusret Suman'a yaptırılmıştır. Hükümet Caddesi ve Mimar Sinan Caddesi arasında bulunmaktadır (Anonim 2011c) .

Şekil 4.28. Eski Müslüman Mezarlığı ve Namık Kemal Heykeli

4.4.1 Dini Yapılar

- Rüstem Paşa Cami

Mimar Sinan Caddesinde Ertuğrul mahallesinde yer almaktadır (Şekil 4.29).

Şekil 4.29. Rüstempaşa Cami Plan Görünümü (Kiper 2015)

1553 yılında İstanbul'da Şehzade Cami bahçesinde türbesi bulunan Sadrazam Damat Rüstem Paşa (1500-1561) tarafından yaptırılmış olan Rüstem Paşa Cami Mimar Sinan'ın eseridir. 1965 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğünce restore edilmiştir (Şekil 4.30) (Anonim 2010b).

Şekil 4.30. Rüstempaşa Cami 1883, 1931 ve 2015 Yıllarındaki Görünümleri (Anonim 2010c, Orijinal 2015)

16. Yüzyıl klasik Osmanlı Dönemi eseridir. Portalindeki iki kitabesinden birinde, banisi ve inşa tarihi H. 960(M. 1553), diğesinde ise, Sultan 1257(M. 1841) yılında tamir ettirildiği kayıtlıdır. Cami 17x17 m en ve boyunda dört kesme taş üzerine oturtulmuştur. Cami, medrese, bedesten, kervansaray, şadırvan, çifte hamam ve kütüphaneden oluşan bir külliye yapıdır. Ancak günümüze kadar cami, bedesten, şadırvan gelebilmiştir. (Tuncel 1974, Anonim 2007b, Serez 2007).

Tekirdağ Rüstem Paşa Cami ait olduğu külliye içinde, Osmanlı klasik dönem özelliklerini taşıyan kare mekânlı kubbeli bir yapıdır. Diğerlerinden farklı olarak sekizgen kubbe kaidesinin köşelerindeki duvarlara bitişik payeler kubbeyi taşımaktadır. Payeler ve nişler arasındaki kısımlar sivri kemerlerle hareketlendirilmiştir. Bunlar arasındaki bölümlerin taşıyıcı özelliği yoktur. Bu bölümler sadece perde duvarı işlevini görmektedir (Tuncel 1974, Anonim 2007b, Serez 2007).

G.E.A.Y.K'nın 13/07/1974 tarih ve 7965 sayılı kararı ile tesciline Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 25/04/1999 tarih ve 5336 sayılı karar ile tesciline karar verilmiştir(Anonim 2013d).

Rüstempaşa Kervansarayı ise; H.960 - M.1553 yılında Mimar Sinan tarafından inşa edilmiş olup günümüze kadar ulaşmamıştır. Dikdörtgen bir plan şemasında olan kervansaray, külliye avlusunun batısında yer almaktadır. Orta eksen üzerinde yer alan altı paye ile boyuna iki enine yedi bölüme ayrılmaktadır. Tek girişi vardır ve kapısı kuzey cephesindedir. Yapının kuzey cephesinde iç tarafta kapının sağ ve soluna simetrik olarak yerleştirilen ikişer niş doğu cephesinde ise 10 adet niş bulunmaktadır. Güney cephesinde: iç kısma açılmış iki niş ve bu nişlere açılmış mazgal şeklinde iki açıklık; batı cephesinde altta niş bu nişlerin arasında yukarıda dokuz adet mazgal pencere bulunmaktadır (Tuncel 1974, Anonim 2007b,Serez 2007) (Şekil 4.31)

Şekil 4.31. Rüstempaşa Kervansarayı (Orijinal 2015)

Rüstempaşa Cami Şadırvanıise,Mimar Sinan'ın eseri olup, 1554 yılında Sadrazam Damat Rüstem Paşa tarafından yaptırılmıştır Günümüzde hala kullanılmaktadır. 1841 yılında yapılmış taş kâgir bir eserdir. İki kademe ile avlu seviyesinden yükseltilmiş zemin üzerinde bulunmaktadır. Kurşun kaplı beşgen ahşap çatı mermer kolonlar üzerinde taşınmaktadır. Sekizgen şadırvan yüzeyi mermerdir. Her yüzeyinde musluk bulunmaktadır (Anonim 2007b, Anonim 2010b) (Şekil 4.32).

Şekil 4.32Rüstempaşa Cami Şadırvanı (Orijinal 2015)

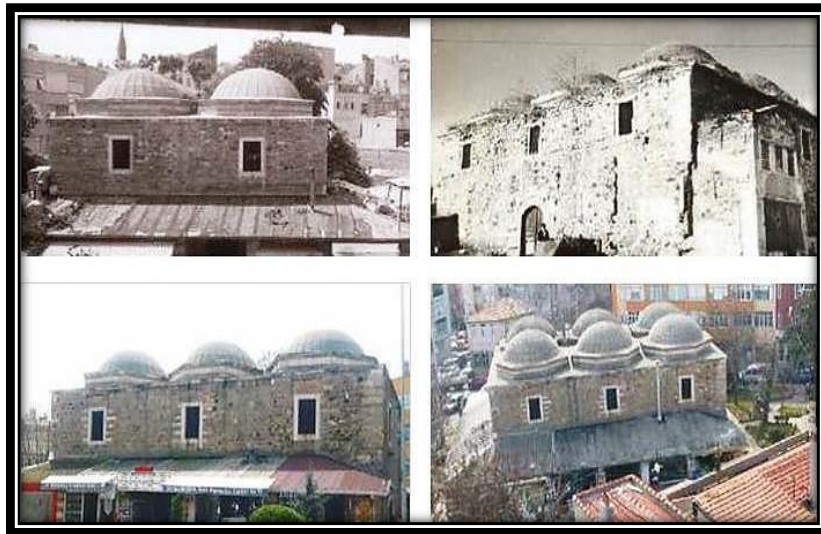
Rüstempaşa Külliyesi; Cami, Medrese, Kitaplık (Kütüphane), Hamam, Kervansaray, İmaret (Aşhane), Bedesten, Dükkanlar, Fırınlara, Depolar ve Mezarlıktan meydana gelmektedir. Osmanlı İmparatorluğu devrinde, Padişah Kanuni Sultan Süleyman zamanında, Sadrazam Rüstempaşa tarafından, Mimar Sinan'ın belirlediği proje üzerine inşa ettirilmiş ve Hicri 960, Miladi 1553 yılında tamamlanmıştır. Kervansarayı, Dükânları, Fırınlara, Depoları ve Mezarlığı günümüze kadar ulaşamamıştır. Medresesinin yıkıntıları görülebilmektedir. Camisi, Kitaplığı, İmareti (Aşhanesi), Hamamı ve Bedesteni, çeşitli onarımlar geçirerek günümüze dek gelebilmiştir. Rüstem Paşa Külliyesi'nin bir parçası olan Medresenin Kitaplığı, bir dönem aşhane olarak da kullanılmıştır. Kitaplık ve çarşısının bir bölümü 1991 yılında yeniden yapılmıştır (Anonim 2007b) (Şekil 4.33).

Şekil 4.33. Rüstempaşa Cami Külliyesi (Orijinal 2015)

Taş ve tuğladan oluşan 25,5 x 19 m boyutlarına sahip kâgir bir yapıdır. Osmanlı dönemi eseridir. 1553 -1554 yılları arasında inşa edilmiştir. 1968 yılında Edirne Vakıflar Bölge Müdürlüğüne restore edilmiştir. 6 kubbesi ve 4 çıkış kapısı bulunmaktadır. Şehir merkezinde, caminin batısında yer alır ve Rüstem Paşa Külliyesinden olduğu tahmin edilen yapı, geçirdiği onarımlarla kısmen de olsa günümüze orijinal özelliklerini koruyarak gelebilmiştir. günümüzde de içerisinde dükkanların yer aldığı ve çevresinin de oturma ve dinlenme mekanı olarak düzenlendiği bir kullanıma sahiptir (Tuncel 1974, Anonim 2007b).

Plan olarak kuzey ve güney yönünde uzanan dikdörtgen planlıdır ve iki taş ayağın taşıdığı sivri kemerle altı bölüme ayrılmış, bu bölümlerin üzerinde sekizgen dıştan yükseltilmiş kasnaklara oturan kubbelerle örtülmüştür (Anonim 2007b, Serez 2007) (Şekil 4.34).

Şekil 4.34. Rüstempaşa Cami Bedesteni (Anonim 2013d)

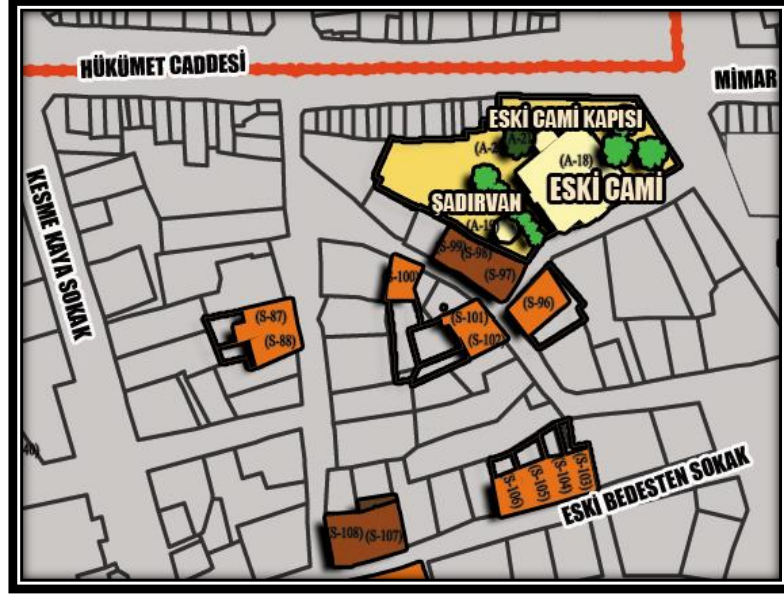
Rüstempaşa Medresesinin güney duvarına bitişik inşa edilen hamam, günümüze ulaşmamıştır. Günümüzde yerinde market bulunan hamamdan herhangi bir iz kalmamıştır. Plan özellikleri bakımından kadın ve erkekler kısımları olan çifte hamamdır. Kadınlar kısmının girişi kuzeydendir. Üzeri soyunmalık kısmını da örten çapraz tonoz örtülü, iki sütunlu bir girişten sonra, dikdörtgene yakın ölçülerde, doğu ve batısında sekiler uzanan soyunmalık kısmına geçilir. Soyunmalık kısmından da üzeri aynalı tonoz örtülü soğukluk kısmına geçilir. Soğukluk kısmı kare planlı üzeri kubbe örtülü iki sıcaklık hücreğine açılmaktadır. Erkekler kısmının girişi doğudandır. Giriş kapısının sağ ve solunda pencere yer almaktadır. Üzeri çapraz tonoz örtülü soyunmalık kısmında, girişin karşısındaki duvarda üç niş yer almaktadır. Soyunmalık kısmının kapısı üzeri aynalı tonoz örtülü, ılıklik kısmına açılmaktadır. Bu kısmın batı tarafında yapı kütesinden dışarı taşan, soyunmalık kısmının tonozuyla örtülü dar uzun kısım, aynalı tonoz örtülü dikdörtgen kısım bulunmaktadır (Tuncel 1974, Anonim 2007b, Serez 2007).

G.E.A.Y.K'ın 13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile bedestenin tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d).

Rüstempaşa medresesi, Medrese külliye avlusunun güney doğu köşesinde, camiye 30 metre mesafede H.960, Miladi 1553'te Mimar Sinan tarafından inşa ettirilmiştir. 1880 de harap hale gelince duvarları üzerine ahşap bir okul inşa edilmiştir. Saltanat devrinde Rüştüye ve idadi olarak kullanılan bu yapı cumhuriyetten itibaren Cumhuriyet İlkokuluna verilmiştir. Cumhuriyet ilkokulu da 1951'e kadar öğretim yapılmıştır. Günümüzde çay bahçesi olarak işletilen, medreseden günümüze temel duvarları ve doğu ve güney duvarının bir kısmı kalmıştır. Tepenin eteklerine ve arazinin eğimine uyularak inşa edildiği için, dıştan denize bakan duvarları çok yüksek tutulmuştur. Beden duvarları moloz taştan yığma duvar tekniğinde yapılmış, üste doğru olan kısımda yer yer tuğlalarda kullanılmıştır. Yapının güney duvarı üzerinde yer alan altı pencere, dıştan yuvarlak kemer şeklinde çerçevelenmiş içten dikdörtgen formda tuğladan basık kemerli olan pencerelerde ahşap hatıl kullanılmıştır. Günümüzdeki şekli ile medreseye giriş kuzey ve batı yönde bulunan girişlerden sağlanmaktadır. Medrese seviyesi cami seviyesinden aşağıda kaldığından kuzey girişinde merdiven kullanılmıştır (Ayhan 2011).

- **Eski Cami**

Ertuğrul Mahallesinde Hükümet Caddesi üzerinde yer almaktadır (Şekil 4.35).

Şekil 4.35. Rüstempaşa Cami Plan Görünümü (Kiper 2015)

Eski Cami yani Zahire Nazırı Ahmet Ağa Camisi, 1830 (H.1246) yılında Zahire Nazırı Ahmet Ağa tarafından yaptırılmıştır. Caminin cemaat yeri iki katlı olup, yirmi penceresi bulunmaktadır. Cumhuriyet döneminde 1912 yılında yıkılan kesme taştan ve tek şerefeli olan minaresi ilerleyen zamanlarda tekrardan inşa edilmiştir (Anonim 2010b) (Şekil 4.36).

Şekil 4.36. Rüstempaşa Cami (Kiper 2015)

Eski Cami Şadırvanı, Sekizgen plana sahip olup, etrafı sekizgen ahşap yapı ile çevrilmiştir. Sekizgen ahşap destek ile taşınan çatısı kiremit örtülüdür. Etrafına oturma yerleri yapılmıştır. Sekiz musluktan oluşan mermer yüzeylerdeki rölyef perde dekorları bütün cephelerde aynıdır. Bu dekorların üstündeki şadırvanı çepeçevre dolaşan manzum kitabe frizi, her yüzde iki pano içine birer mısra olarak yazılmıştır. Şadırvan Hacı İsa Bey tarafından H 1252 tarihinde yapılmıştır (Tuncer 1974, Serez 2007)(Şekil 4.37.).

Şekil 4.37. Rüstempaşa Cami Şadırvanı (Orijinal 2015)

- **Orta Cami**

Eski Cami ve Rüstem Paşa Cami arasında yer almaktadır (Şekil 4.38).

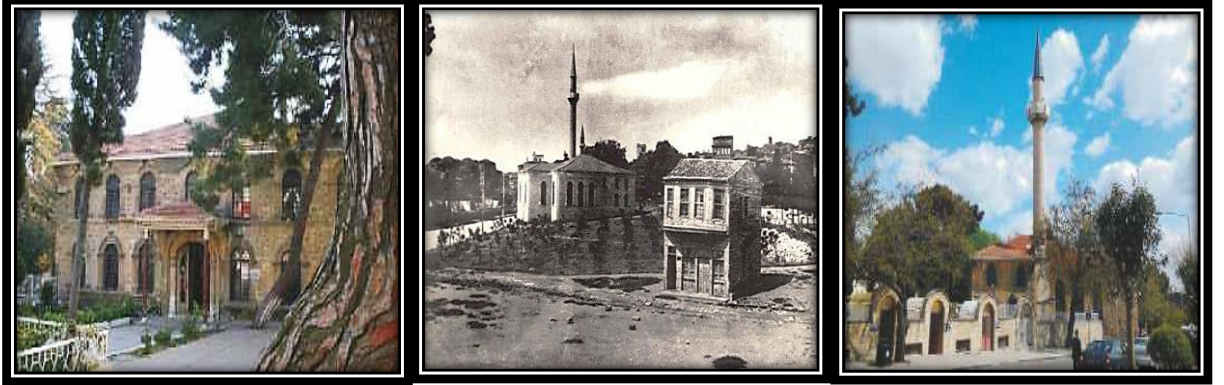

Şekil 4.38. Orta Cami Plan Görünümü (Kiper2015)

Kürkçü Sinan Bey tarafından yaptırılmıştır. Hükümet Caddesi Orta Cami Mahallesi'nde olan Orta Camii iç kapının üzerindeki kitabede ki yazıta göre, 1855 yılında yıkılması üzerine hayırsever vatandaşlar tarafından eski yerine yeniden yaptırılmıştır. İlk hali tabakhaneyken, sonradan yapılışında yanları çıkıntılı olarak yapılmıştır (Şekil 4.39.) (Anonim 2011d).

Harim planı, enine bir dikdörtgen ile buna ters T formu veren, mihrap cihetine ilave edilmiş, kareye yakın bir çıkıntıdan meydana gelmiştir. Harimin kuzeyindeki son cemaat yeri de uzun dikdörtgen planlı ve iki katlıdır. Eserin duvarlarında kullanılan malzeme, irili ufaklı moloz taş, örtü şekli ise iç bükey saçaklı kiremit çatıdır. Harcın, dışta kabarık ve geniş kullanılmasıyla, moloz taşlar derzlere nazaran gömülü kalmıştır. Böylece sünger görünümlü gözenekli yüzeylerle cephelerin monotonluğu yıkılmıştır (Tuncer 1974, Serez 2007).

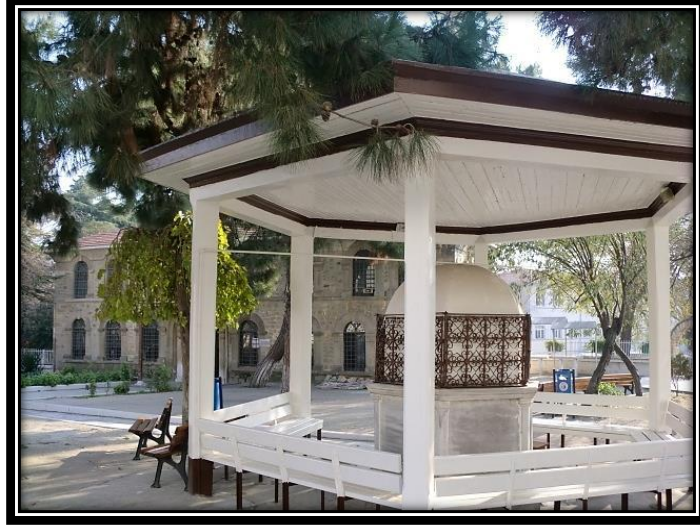
GEEAYK'nın13/07/1974 tarih ve 7965 sayılı kararı ile tesciline G.E.E.A.Y.K'nın 09/02/1980 tarih ve 11768 sayılı karar ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d)(Şekil 4.39).

Şekil 4.39. Orta Cami Dış Görünüş, 1946 ve 2015 Yılı Görünümleri (Anonim2011c, Orijinal 2015)

Eski Cami de düz duvarlar ve nisbeten sade mihraba karşılık, Orta Cami duvarlarında, üstü süslemeli plastırlarile, plastik alçı dekorasyon görülmektedir. Mihrap da çok detaylı işlenmiş alçı tezyinatlıdır. Bu özellikler Eski Camii'e nazaran Orta Camii de Avrupai tesirlerin fazlaştığını ve iki eser arasındaki 25 yıllık farkın, plandaki gelişmeye paralel olarak, dekorasyonda da aşırılığa yol açtığını göstermektedir (Tuncer 1974).

Orta Cami Şadırvanı diğer camilere nazaran daha küçük ölçülerdedir. Kürkçü Sinan Bey tarafından yaptırılıp belirli bir süre sonra yıkılmıştır. Daha sonra vatandaşlar tarafından tekrar inşa edilmiştir (Tuncer 1974, Anonim 2007b).(Şekil 4.40)

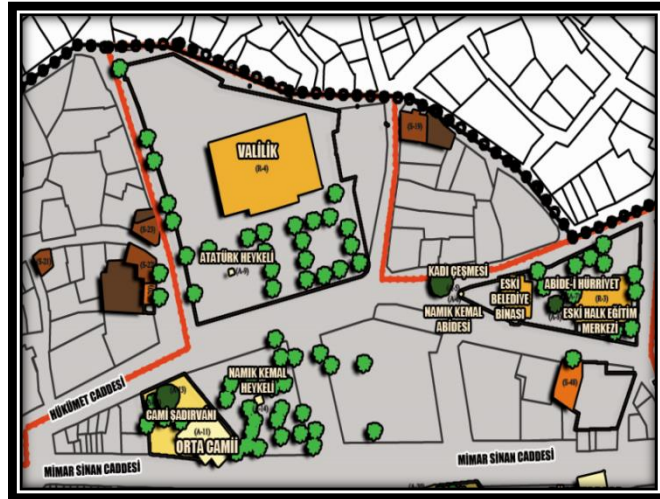

Şekil 4.40. Orta Cami Şadırvanı (Orijinal 2015)

4.4.2. İdari Yapılar

- **Tekirdağ Hükümet Konağı (Tekirdağ Valilik Binası)**

Orta Cami Mahallesi, Hükümet Caddesi üzerinde yer almaktadır (Şekil 4.41).

Şekil 4.41.Orta Cami Plan Görünümü (Kiper 2015)

Tekirdağ Valiliği binasının ön kısmı; Hicri 1328 (1912-1913) de Mutasarrıf Selanikli Hüsnü Bey tarafından yaptırılmıştır. Arka kısmı ve önündeki beton bahçe 1934 yılında Vali Haşim İŞCAN tarafından ve 1946 yılında Vali Ferit Nomer tarafından binanın arka bahçesi ile arka kısımdaki 3 kat ilavesi yaptırılmıştır. Hükümet Konağı'nın bahçesiyle beraber yüzölçümü 9254,88 m² dir (Anonim 2010d, Anonim2012b, Satkın 2012).

G.E.A.Y.K'ın 13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı karar ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d, Anonim2012b) (Şekil 4.42).

Şekil 4.42.Eski Tekirdağ Hükümet Konağı 1931yılı ve 2015 Yılları Arasındaki Görünümleri (Anonim 2010c, Orijinal 2015)

- **Eski Belediye Binası**

Eski Belediye Binası'nın ilk kuruluşu 1879 yılında olmuştur. Kent merkezinde Orta Cami Mahallesinde yer almaktadır. Günümüzde Süleymanpaşa Belediye Binası olarak kullanılmaktadır (Şekil 4.43).

Şekil 4.43. Eski Belediye Binası Plan Görünümü (Kiper 2015)

İlk Belediye Başkanı tarihi kayıtlara göre Hasan Cemali BABA'dır. İlk Belediye binası olarak kullanılmış olan tarihi bina, Paris Belediye Binası'na özenilerek 1901 yılında Belediye Başkanı Avukat Mehmet Adil Bey tarafından, Paris Belediye Binası örnek alınarak Ermeni kalfa Bögos'a küçültülerek inşa ettirilmiştir (Anonim 2007b, Anonim2010e, Anonim 2012b) (Şekil 4.44).

Şekil 4.44. Eski Belediye Binası Perspektif ve Ön görünüşü(Anonim 2013d)

Bina, zemin kat üzerine bir katlı kagir olarak inşa edilmiş ve çatısı saçaklı kırmadır. Binanın batı ve güney cephelerinde iki adet kapısı bulunmaktadır. Binanın giriş kapıları ahşaptan yapılmış olup, oyma süslemelerle oynamalarda bulunulmuştur. Bina tavanları bezemeli olup, üst kata çıkan merdivenler barok tarzındadır(Anonim 2013d)(Şekil 4.45)

Şekil 4.45.Eski Belediye Binası Yan Görünüşü (Orijinal 2015)

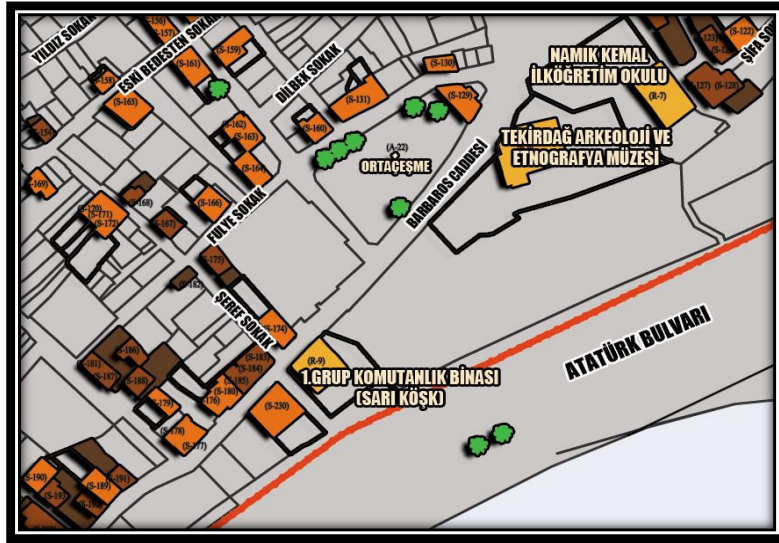
G.E.A.Y.K'ın 13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d). Neoklasik tarzda zemin kat üzerine iki katlı kâgir binadır. Binanın iki kapısı önüne konulan mermer sütun ve sütun başlıkları, balkon ve balkon parmaklıkları, pencereler, geniş saçaklar, süslü ve büyük kapılar, binanın dış görünüşünü zenginleştirmiştir (Satkın 2012).

- **İl Müftülüğü**

Zemin üzeri bir katlı kâgir yığma Cumhuriyet dönemi yapısıdır. Zahir Nazırı Ahmet ağa tarafından yaptırılmıştır. 1912 yılında yıkılan minaresi cumhuriyet döneminde yeniden yapılmıştır (Anonim 2007b).

- **Sarı Köşk (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası)**

Ertuğrul Mahallesi Rakoczi Caddesi'nde bulunmaktadır (Şekil 4.46).

Şekil 4.46 Sarı Köşk (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası) Plan Görünümü (Kiper 2015)

1918-1921 yılları arasında Ermeni Müğes Agovoviç tarafından yaptırılmıştır. Bina, zemin üzeri bir katlı olup kuzey cephesindeki girişe on basamaklı merdivenden ulaşılabilir. Zemin kat pencereleri dikdörtgen formu olup beyaz kepenklerle kapatılmış ve üst kat pencereleri beşik kemerlidir. Yapının, tavanları ve merdivenleri ahşap

olup tavanı süslemelidir. Barbaros Caddesi üzerinde denize hakim tepe üzerinde yer almaktadır (Satkın 2012, Anonim 2013d) (Şekil 4.47).

Şekil 4.47. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası Eski ve 2015 yılı Görünümü

G.E.A.Y.K'ın 13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d).

- **Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu**

Orta Cami mahallesinde bulunup, 1902 yılında geçmiş zaman belediye başkanı Mehmet Adil Bey tarafından yaptırılmıştır. Bina zemin kat üzerine bir katlı kagir olarak inşa edilmiştir. Çatısı saçaklı kırma, dış duvarı yapışık taşıyıcı ve sütunları giriş cephesine hareketlilik katacak şekilde ve her sütunun arasına kare formlu pencereler yerleştirilerek yapılmıştır 1948 yılında bahçeye bakan iki oda kaldırılmış ve 9m kadar eski belediye binasından ek alınarak bahçesi genişletilmiştir (Anonim 2013d).

Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 12/05/2006 tarih ve 867 kararı ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d) (Şekil 4.48).

Şekil 4.48.Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu(Orijinal 2015)

- **Namık Kemal İlköğretim Okulu**

1909 yılında Geç Osmanlılar zamanında yapılmış olup, Ertuğrul Mahallesi'nde Barbaros Caddesinin devamı olan Fevziye Sokak ile Türk Ocağı Sokak arasındaki alanda yer almaktadır (Anonim 2013d) (Şekil 4.49).

Şekil 4.49. Namık Kemal İlköğretim Okulu Plan Görünümü (Kiper 2015)

İlk olarak Rum Okulu olarak kullanılmışken günümüzde Namık Kemal İlköğretim olarak kullanılmaktadır. Okul dikdörtgen planlı olup, zemin üzerine iki katlıdır. Okulun ana giriş kapısının üzerinde üçgen alınlık bulunmakta ve bunun üstünde geniş yuvarlak kemer ve değişik formda pencereler bulunmaktadır. Eğimli bir alanda denize hakim bir tepe üzerinde konumlanmıştır. Hemen yanında Arkeoloji ve Etnografya Müzesi bulunmaktadır. Uzun kenarı

kuzeybatı güneydoğu istikametinde uzanan dikdörtgen planlı bodrum üzerine iki katlı neoklasikkagir ilköğretim okulu binasıdır (Korkut ve Dokumacı 2000, Dokumacı 2001, Satkın 2012)(Şekil 4.50).

Şekil 4.50. Namık Kemal İlkokulu Eski ve Günümüzdeki Görünümü (Anonim 2007b, Orijinal 2015)

4.5.Kültürel Yapılar

- **Arkeoloji ve Etnografya Müzesi (Tekirdağ Müzesi)**

Barbaros Caddesi üzerinde yer almaktadır (Şekil 4.51).

Şekil 4.51. Arkeoloji ve Etnografya Müzesi (Tekirdağ Müzesi)Plan Görünümü (Kiper 2015)

Tekirdağ Müzesi ilk olarak Deniz Kulübü Binası'nda 8 Mayıs 1967 tarihinde açılıp 10 yıl kadar burada kaldıktan sonra şuan mevcutta bulunduğu kendi yerine taşınmıştır. Tekirdağ Müzesi olarak 28 Aralık 1992 tarihinde ziyarete açılmıştır. Üç katlı binanın ufak bir bahçesi olmakla beraber, 1. ve 3. katları müzecilik için değer taşıyan arkeolojik ve etnografik eserlerin sergilendiği salonlara sahipken binanın 2. katı ise idari işlerin yürütülebilmesi için

düzenlenmiştir. Müzenin teraslar halinde alçalan bahçesi anıtsal kimlikli tarih ve kültür varlıklarının sergilenmesi için ayrılmıştır. Ayrıca bahçenin bir bölümü ziyaretçilerin dinlenebilmesi için düzenlenmiş küçük bir çay bahçesine ev sahipliği yapmaktadır (Anonim 2007b)

Müze binası, kargir zemin üzerine iki katlı olup, kuzeyinde bulunan girişi mavi beyaz İznik çinilileriyle kaplıdır. Üst kat pencereleri beşik kemerli olup üstü İznik seramikleriyle kaplıdır. Alt kat pencereli dikdörtgen formlu olup denizliklerin alt kısımlarında kabartmalar bulunmaktadır. Binanın batı ve güney cephelerinde iki adet balkonları bulunmaktadır. Giriş kapısının üstünde binaya ait kitabesi bulunmaktadır (Satkın 1996, Tekirdağ Kültür Envanteri 2007,(Anonim 2013d).Müze, Korkut ve Dokumacı (2000)'nın da bahsettikleri gibi; Tekirdağ'da gerek bina, gerekse bahçesinin bakımlı ve düzenli olmasıyla dikkat çeken ender tarihi eserlerden birisidir. Müzenin çevresindeki yapılardan uzak, bir yeşil alan içinde bulunması, özgün mimari karakterinin net bir şekilde algılanmasına neden olmaktadır.

Bahçe içerisinde *Olea europaea*, *Tilia tomentosa* ve *Pinus spp.* gibi bitki türleri yer almaktadır.

G.E.E.A.Y.K'nın13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d) (Şekil 4.52).

Şekil 4.52. Arkeoloji ve Etnografya Müzesi(Tekirdağ Müzesi)(Anonim 2013d)

- **Rakoczi Müzesi**

Bina Ertuğrul Mahallesi, Rakoczi Caddesi'nde Macar Sokak üzerinde yer almaktadır. (Şekil 4.53) (Anonim 2013d).

Şekil 4.53. Rakoczi Müzesi Plan Görünümü (Kiper 2015)

Üç katlı ve cumbalı ahşap karkas yapısıyla girişi güneyde bulunmaktadır. Çatısı alaturka kiremitle kaplıdır. Yapının en üst pencereleri yuvarlak formda olup, motifli kafesler bulunmaktadır. Üst pencerelerinin altında dikdörtgen formlu iki kanatlı ahşap panjurlar bulunmaktadır. Yapının zemin katı giriş, bekleme salonu, kiler, mutfak ve hizmetçi odası bulunmaktadır. Birinci katta Rakoczi'ye ait çalışma odası bulunmaktadır. İkinci katta toplantı ve büyük yemek odası bulunmaktadır. Müze'de sergilenen eşyalar Rakoczi'nin Türkiye'den birebir götürülüp kopyalanmış eşyalarıdır (Satkın 2012, Anonim 2013d).

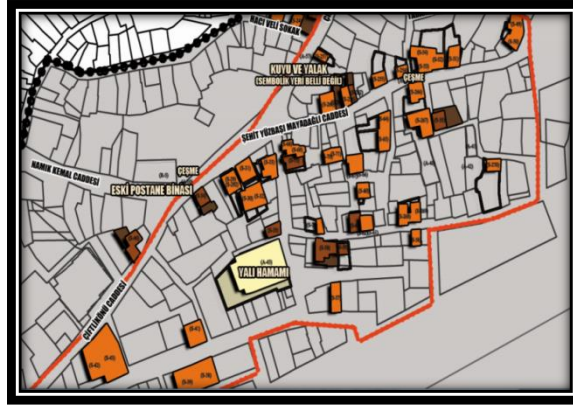
Yaşadığı evlerden günümüze gelebilen tek yapı konağın yemekhanesidir. Evin giriş holünde II.French Rakoczi'nin büyük boyda yağlı boya tablosu bulunmaktadır. Müzede II.French Rokoczi'nin döneminde kullanılan eşyalar ile onun yaşamı ile ilgili belgeler müzede sergilenmektedir. İkinci katta da Rakoczi ile birlikte Macaristan bağımsızlık savaşına katılanların yağlı boya resimleri bulunmaktadır. Bu ev eski bir Tekirdağ Osmanlı evinin özelliklerini taşımaktadır (Anonim 2007, Anonim 2013d, Anonim 2008, Anonim 2009a) (Şekil 4.54).

Şekil 4.54. Rakoczi Müzesi Eski ve 2015 yılı Görünümü (Kiper 2015)

- **Yalı Hamamı**

Turgut Mahallesi'nde Hamam Bayırı Sokak'ta bakımsız halde bulunmaktadır (Şekil 4.55).

Şekil 4.55. Yalı Hamamı Plan Görünümü (Kiper 2015)

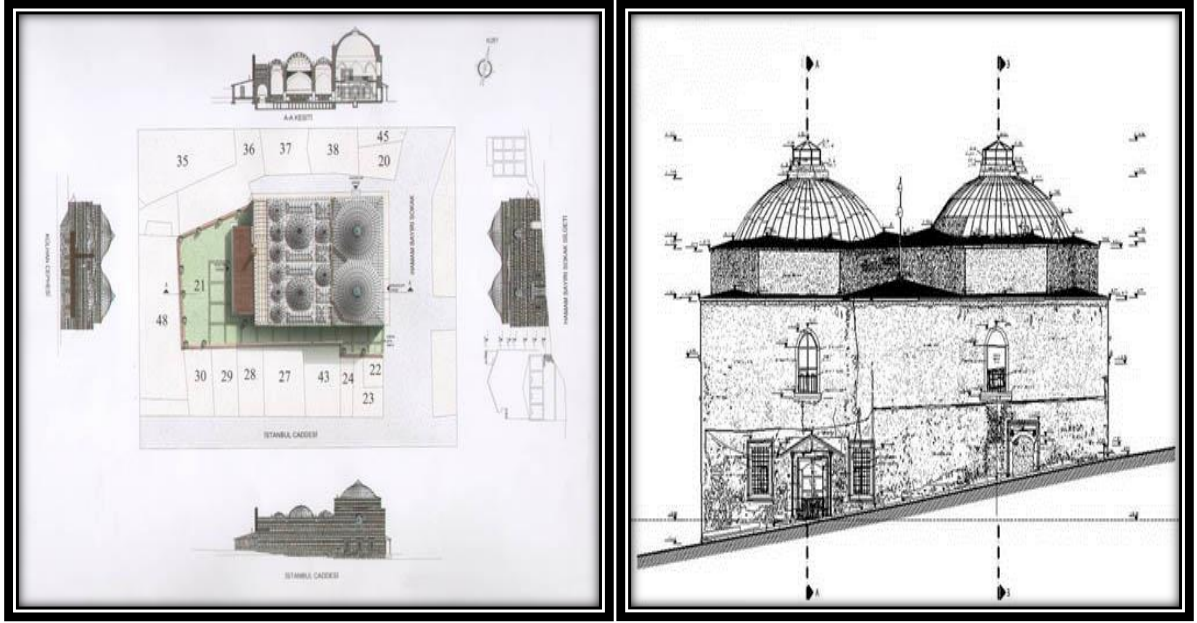
Kuzey cephesi kadınlara ve güney cephesi erkeklere aittir. Hamamda yapı malzemesi olarak, beden duvarlarında bir sıra düzgün olmayan kesme taş, üç sıra harç derzli tuğla kullanılmıştır. Ilıklık ve soyunmalığın üzeri kasnaklı merkezi bir kubbe ile örtülüdür. Sıcaklık bölümü de kare planlı olup, üzeri kubbe ile örtülmüştür. Sıcaklık bölümünün içerisinde dörder kurna, ortasında da göbek taşı, sauna ve duş bulunmaktadır. Ilıklık bölümünde ise serinlemek amaçlı havuz mevcuttur. Tarihi yalı hamamı kadınlar bölümünün harap ve çalışamaz durumda olduğu için hizmet verememektedir. Ancak erkekler bölümü günümüzde hala mevcut yapısını koruyarak hizmet vermektedir (Anonim 2013c, Anonim 2007b) (Şekil 4.56).

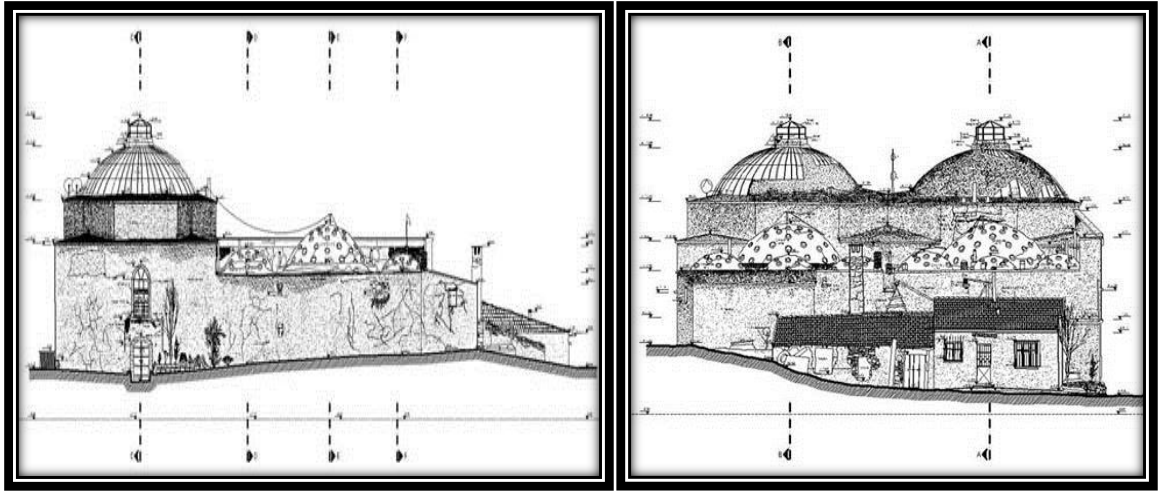
Şekil 4.56. Yalı Hamamı Eski ve 2015 Yılı Görünümü (Anonim 2007b, Orijinal 2015)

G.E.A.Y.K'nın 13/07/1974 tarih ve 7945 sayılı kararı ile tesciline, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir (Anonim 2013d).

2004 yılında İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün isteği doğrultusunda rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri mimar Kıyas Tökmeci ile birlikte hazırlanmıştır (Anonim 2015m) (Şekil 4.57., 4.58).

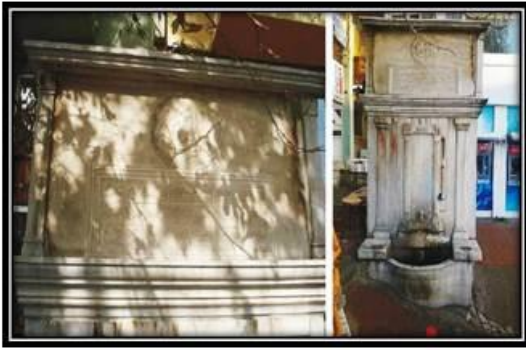

Şekil 4.57. Yalı Hamamına İlişkin Plan ve Kesitler (Anonim 2015m)

Şekil 4.58. Yalı Hamamına İlişkin Plan ve Kesitler 2 (Anonim 2015m)

4.5.1. Çeşme ve Şadırvanlar

<p style="text-align: center;"><u>İnönü İlköğretim Okulu</u> <u>(Güzel Sanatlar Lisesi) Çesme</u></p> <p><u>Adres:</u> Ertuğrul Mahallesi</p> <p><u>Yapı Durumu:</u> Duvar Çeşme grubundadır. Bakımsızdır.</p> <p>Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Yalı Hamamı Çeşme</u></p> <p><u>Adres:</u> Turgut Mahallesi</p> <p><u>Yapı Durumu:</u> Duvar Çeşme grubundadır. Bakımsızdır.</p> <p>Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Liman Çesme</u></p> <p><u>Adres:</u> Ertuğrul Mahallesi</p> <p><u>Yapı Durumu:</u> Duvar Çeşme grubundadır. Orta Bakımlıdır.</p> <p>Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Kadı (Arapzade) Çesme</u></p> <p><u>Adres:</u> Ertuğrul Mahallesi</p> <p><u>Yapı Durumu:</u> Duvar Çeşme grubundadır. Orta Bakımlıdır.</p> <p>Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.</p>

Şekil 4.59. İnönü İlköğretim Okulu, Yalı Hamamı, Liman ve Kadı Çeşmesi (Anonim 2007b, Anonim 2013b, Orijinal 2015)

Tavanlı Cesme

Adres: Orta Cami Mahallesi

Yapı Durumu: Duvar Çeşme grubundadır.

Orta Bakımlıdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Soğuk Kuyu Sokak Cesme

Adres: Orta Cami Mahallesi

Yapı Durumu: Duvar Çeşme grubundadır.

Bakımsızdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Şehitler Anıtı Çesmesi

Adres: Ertuğrul Mahallesi

Yapı Durumu: Duvar Çeşme grubundadır.

Bakımlıdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Hürriyet Anıtı Çesmesi

Adres: Orta Cami Mahallesi

Yapı Durumu: Duvar Çeşme grubundadır.

Bakımlıdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Şekil 4.60. Tavanlı, Soğuk Kuyu, Şehitler Anıtı ve Hürriyet Anıtı Çeşmesi (Anonim 2007b, Anonim 2013, Orijinal 2015)

Orta Cesme

Adres: Ertuğrul Mahallesi

Yapı Durumu: Bakımlıdır.

Orta Çeşme Sokakta bulunurken zarar görmesi yüzünden yan tarafında bulunan parka taşınmıştır. Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesine taşınmıştır.

Rüstem Efendi Cesme

Adres: Ertuğrul Mahallesi

Yapı Durumu: Bakımlıdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Hacı Sevid Said Cesme

Adres: Orta Cami Mahallesi

Yapı Durumu: Bakımlıdır.

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23/01/1987 tarih ve 52 sayılı kararı ile tesciline karar verilmiştir.

Şekil 4.61. Orta, Rüstem Efendi ve Hacı Seyyid Çeşmesi (Anonim 2007b, Anonim 2013b, Orijinal 2015)

4.5.2. Geleneksel Sivil Mimarlık Örnekleri

Tekirdağ geleneksel evlerinden bugün ayakta kalan örnekler XIX. yüzyıl başında inşa edilmiştir. Osmanlı dönemi Tekirdağ evlerinin cephe düzenini ve dış görüntüsünü belirleyen ve ortak olarak görülen başlıca etmenler ise ahşap karkas ya da kagir yapılar, Kat yükseklikleri (bodrum kat üzerine iki kat şeklindedir), cumba, cumbayı destekleyen eli böğründe, konsol ve ahşap direkler, pencereler, giriş nişi, giriş katına çıkan merdivenler, kapılar, balkonlar şeklindedir (Satkın 2012, Dokumacı 2001, Korkut ve Ark. 1998, Kiper 2015) (Şekil 4.62).

Şekil 4.62. Orta Çeşme ve Şifa Sokak (Orijinal 2015)

Geleneksel evlerin çoğunluğu bodrum katlı olup, bodrum kat üzerine iki kattan oluşmaktadır. İki veya üç katlı bu yapılar büyük oranda ahşap karkastır. Temeller ve zemin taştan olup cepheler ahşap kaplamadır. Bodrum kat yüksekliği az olup girişleri de ayrıdır (Satkın, 2012) (Şekil 4.63).

Şekil 4.63.Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Cad. (Orijinal 2015)

Bodrum kat üzerine inşa edilen çok katlı ahşap karkas evlerde birinci ve ikinci katlarda kalın ahşap direk ve çatkılarının arası boş bırakılmıştır. Ahşap çatkının doldurulmayıp, boş bırakıldığı bu yönetime “Bağdadi” denir. Bu yöntemin uygulanmasının nedenleri çatkıya fazla yük binmemesi, çabuk inşa edilmesi ve aradaki hava boşluğundan dolayı, ahşabın bozulmadan uzun süre dayanmasıdır. Bu duvar usulü genellikle 19. ve 20. Yy’ a tarihlenen yüksek ve büyük evlerde görülmektedir (Satkın 2012).

Tekirdağ geleneksel sivil mimari yapısında giriş nişi cephe düzeninin önemli bir unsuru olmuştur. Evlerin birçoğunda giriş kapısı giriş nişi ile içeri çekilmiştir. Bu nişler konutun yanında veya ortasında yer alabilir. Giriş katına çıkan dış merdivenler mermerdir. Çift taraflı merdivenler de mevcuttur. Merdivenler genellikle 7–8 basamaklıdır. Giriş nişindeki veya doğrudan girişli kapının üzerinde veya yanında aydınlanma ve havalandırma pencereleri bulunmaktadır. Bu pencereler kat pencerelerinden daha dardır (Satkın 1996, Satkın 2012).

Giriş nişi olmayan evlerde kapı, duvar hizasında ve sokak üzerindedir. Bu tür yapılarda da giriş yandan veya ortadan olabilir. Bir kısım yapılarda giriş cepheye ek merdiven ile yapılır (Satkın 1996). Tekirdağ geleneksel evlerinde pencereler kâgir veya ahşap karkas yapıda oluşlarına ya da bodrum veya normal katta yer almalarına bağlı olarak değişiklik gösterir. Sürme pencereler ve çoğunlukla sürme pencerelerin müdahale görmesiyle yapılmış düşey açılır kanatlı pencereler yaygındır. Kâgir bodrum katlarda çoğunlukla kareye yakın oranlarda basık kemerli pencereler yer alır. Kat pencerelerinde boy enin iki katı oranındadır (Satkın 2012) (Şekil 4.64)

Şekil 4.64. Namık Kemal İl Kütüphanesi, Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi (Orijinal 2015)

4.5.3. Geleneksel Sivil Mimari Örneklerinin Yapı Malzemeleri ve Yapım Teknikleri

Yapım teknikleri ve yapı malzemelerinin değişmesiyle birlikte ahşap karkas yapılar yerini kâgir ve betonarme yapılara bırakmıştır. Geleneksel ahşap karkas yapılarda temel ve bodrum kat duvarları genellikle irili ufaklı moloz taşların harç kullanılarak sıra ile dizilmesi tekniği ile yapılmıştır. Bodrum kat duvarları tuğladan yapılan evler de vardır. Bodrum katı olmayan evlerin zemin kat duvarları taş temel üzerine konan hatıl üzerine oturtulan dikme, çatki ve payandaların arasına bazen kerpiç ve son zamanlarda taş-tuğla doldurularak üzeri sıvanmıştır. Taş temeller üzerine dikey veya yatık kiriş denilen ahşap direkler dikilmiş, bu ahşap direk ve çatkılardan yapılan konstrüksiyon arasına kerpiç veya tuğla doldurularak dış duvarlar yapılmıştır (Şekil 4.65) (Satkın 1996,Satkın2012).

Şekil 4.65. Kerpiç dolgu dış duvar

Bodrum kat üzerine inşa edilen çok katlı ahşap karkas evlerde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü katlarda kalın ahşap direk ve çatkılarının arası boş bırakılmıştır. Bu yöntem de “Bağdadi” denilmektedir. Bu yöntemin uygulanmasının nedeni çatkiya fazla yük binmemesi, çabuk inşa edilmesi ve aradaki hava boşluğundan dolayı ahşabın bozulmadan uzun yıllar dayanmasıdır. Bu duvar usulü Tekirdağ’da genellikle 19. ve 20. Yüzyıla tarihlenen yüksek ve büyük evlerde görülmektedir (Satkın 2012).

Kentsel Sit Alanı içerişinde yer alan geleneksel sivil mimari yapıların yerleşim karakterlerine ilişkin tespitler yapılmıştır. Bu tespitler aşağıda verilmiştir (Şekil 4.66., 4.67., 4.68., 4.69., 4.70., 4.71).

Adres: Eski Bedesten Sokak
28 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi bulunmamaktadır.

Adres: Eski Bedesten Sokak
32 numara

Yapı durumu: İyi durumdadır.
Kafe olarak işletilmektedir.
Bakımlıdır.
Bahçesi bulunmamaktadır.

Adres: Eski Bedesten Sokak
34 - 36 Numara

Yapı Durumu: Mevcutta bulunmamaktadır.
Otopark olarak işletilmektedir
-
-

Adres: Eski Bedesten Sokak
23-25-27 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Bitişik nizamdır.
Bakımsızdır.
Bahçesi bulunmamaktadır.

Şekil 4.66. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 1 (Orijinal 2015)

Adres: Kızılay Sokak
22 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
-
Bahçesi Bulunmamaktadır.

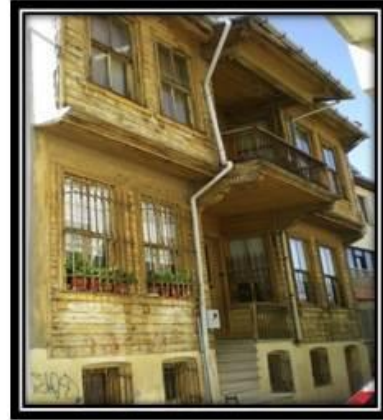
Adres: Kızılay Sokak
18 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
-
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Şifa Sokak
1 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımlıdır.
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Şifa Sokak
2 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımlıdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Şekil 4.67. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 2 (Orijinal 2015)

Adres: Fevziye Sokak
20 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
-
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Fevziye Sokak
7 ve 9 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
-
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Fırın Sokak
8 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
-
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Fevziye Sokak
34 -36- 38 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Yanmış ve Terk edilmiştir.
Otopark olarak işletilmektedir.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Şekil 4.68. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 3 (Orijinal 2015)

Adres: Eski Bedesten Sokak
36 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Yalı Sokak
4 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımlıdır.
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Yalı Sokak
2 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Yalı Sokak
3 Numara

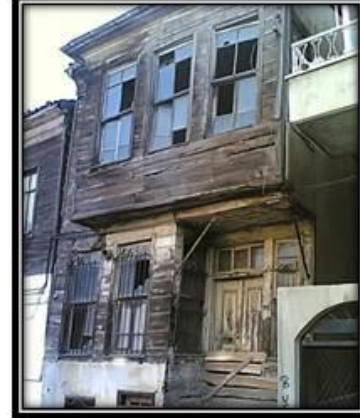
Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Şekil 4 69. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 4 (Orijinal 2015)

Adres: Orta Çeşme Sokak
13 Numara

Yapı Durumu: Orta Hasarlıdır.
Oturan vardır.
Üst kat yanıktır. Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Orta Çeşme Sokak
26 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Orta Çeşme Sokak
28 Numara

Yapı Durumu: İyi Durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımlıdır.
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Sümül Sokak
2 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Şekil 4.70. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 5 (Orijinal 2015)

Adres: Sümbül Sokak
9 Numara

Yapı Durumu: İyi durumdadır.
Oturan vardır.
Bakımlıdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Adres: Şeref Sokak
25 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmaktadır.

Adres: Şeref Sokak
23 Numara

Yapı Durumu: Hasarlıdır.
Terk edilmiştir.
Bakımsızdır.
Bahçesi Bulunmamaktadır.

Şekil 4. 71. Geleneksel Evler Mevcut Durumları 6 (Orijinal 2015)

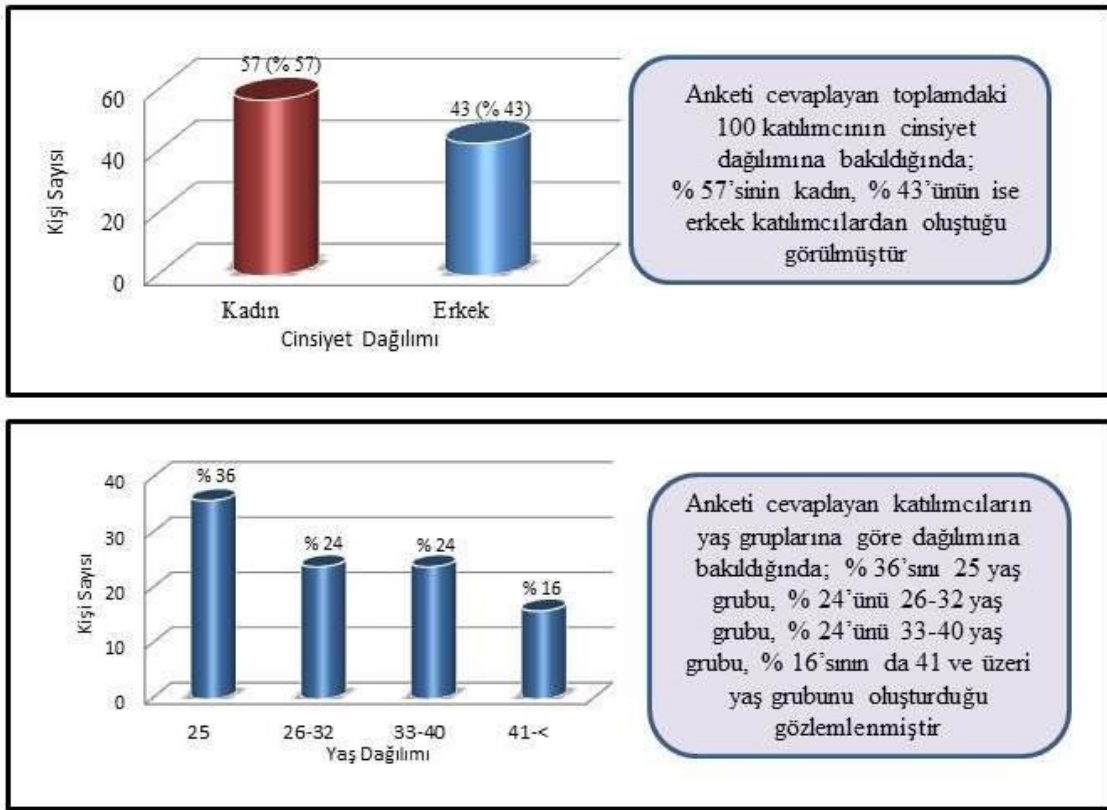
4.6. Anket Çalışmasından Elde Edilen Bulgular

100 kişiyle yapılan anket çalışmasında elde edilen bulgular üç aşamada değerlendirilmiştir. İlk aşamada katılımcıların yaş, medeni hali, eğitim durumları, statüleri ve sosyal güvenceleri gibi demografik yapılar analiz edilip, grafiksel olarak aşağıda yorumlanmıştır. İkinci aşamada katılımcıların tarihi çevre algısına yönelik farkındalıkları ölçülmüştür. Üçüncü aşamada ise katılımcıların yaşadıkları ya da kullandıkları alanla ilgili farkındalık düzeyleri ölçülmüştür.

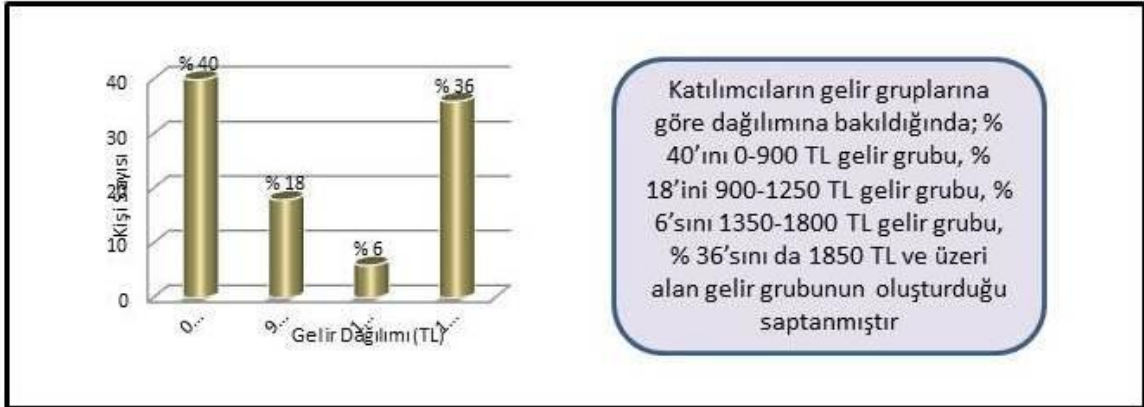
Kullanılan anket formları ekler kısmında verilmiştir.

- **Demografik Bulgular**

Katılımcıların demografik yapılarına ilişkin sonuçlar aşağıda grafikler şeklinde verilmiştir (Şekil 4.72, Şekil 4.73).

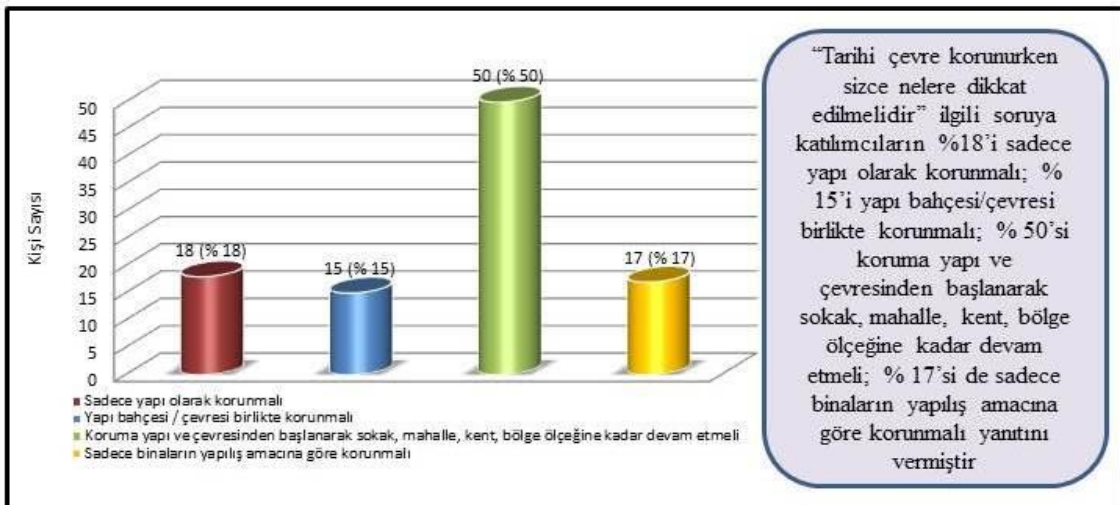
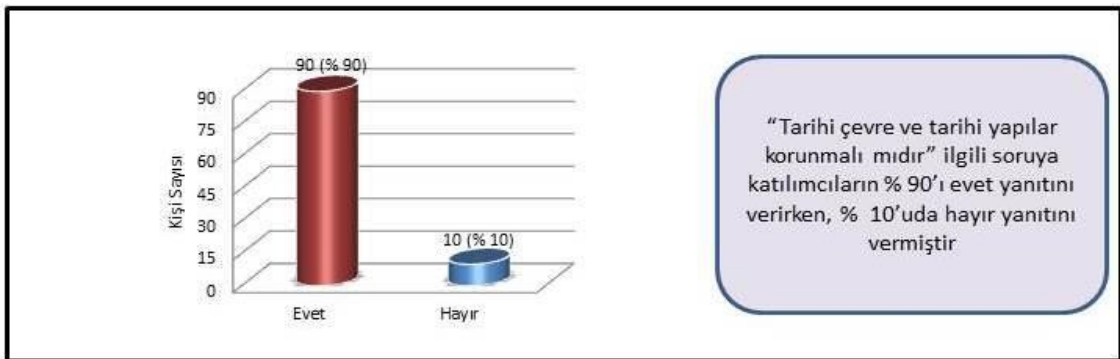
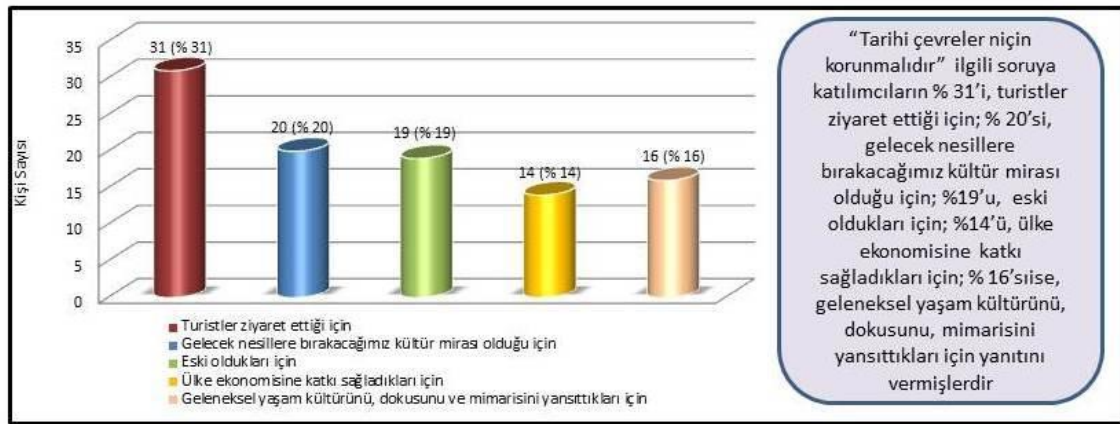
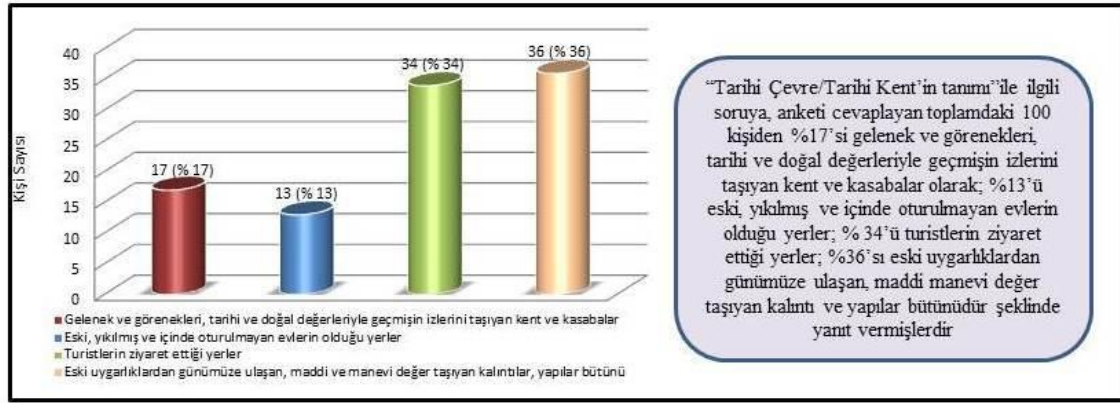
Şekil 4.72. Katılımcıların Cinsiyet ve Yaş Dağılımı

Şekil 4.73. Katılımcıların Sosyal Güvence, Eğitim Durumu ve Gelir Dağılımı

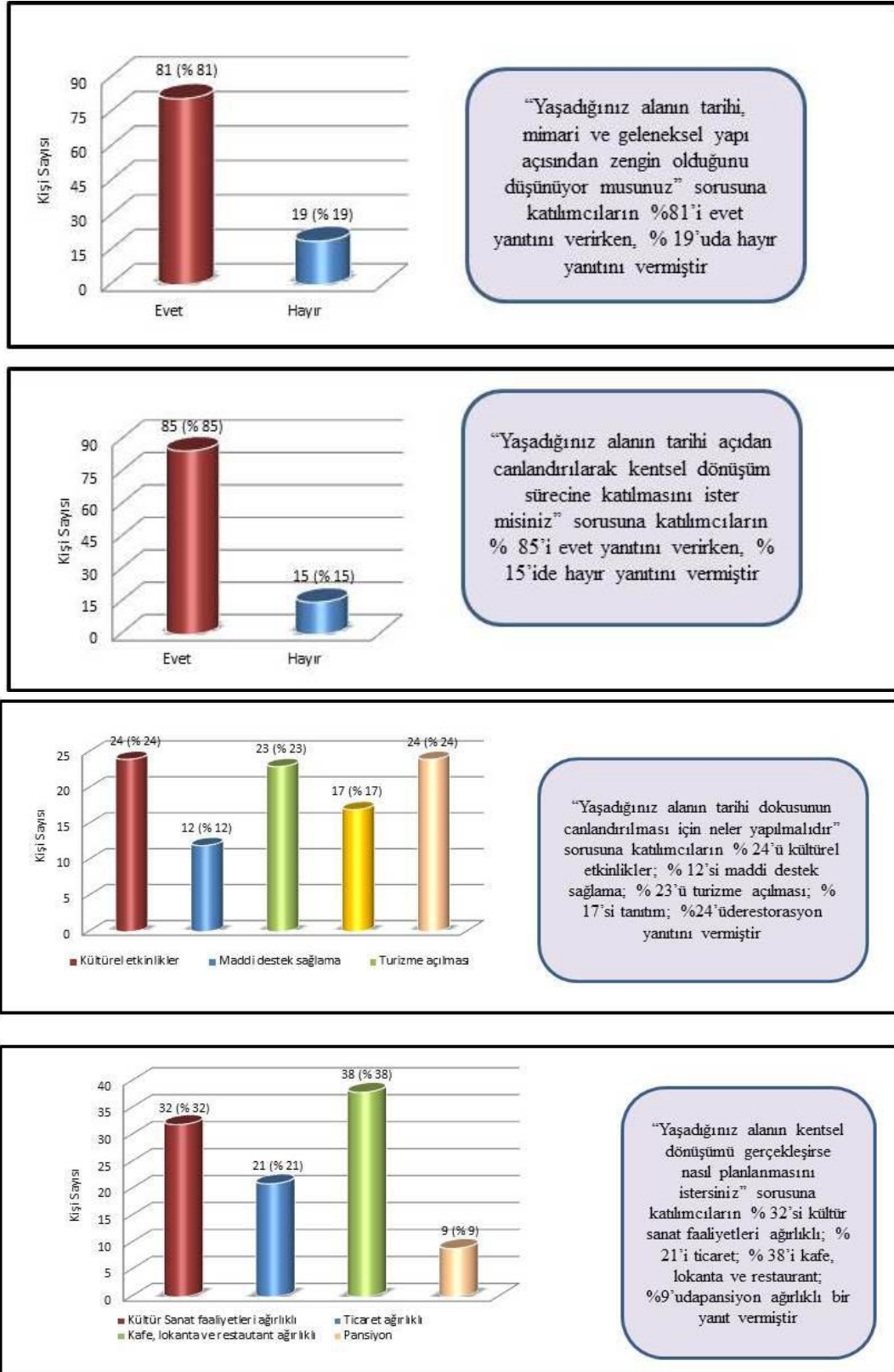
- **Tarihi Çevre Algısına İlişkin Bulgular**

Katılımcıların tarihi çevre konusundaki bilinç düzeylerini, algılarını, farkındalıklarını değerlendirmek üzere çeşitli sorular sorulmuş ve sonuçların grafiksel biçimde dağılımları yapılmıştır (Şekil 4.74) .

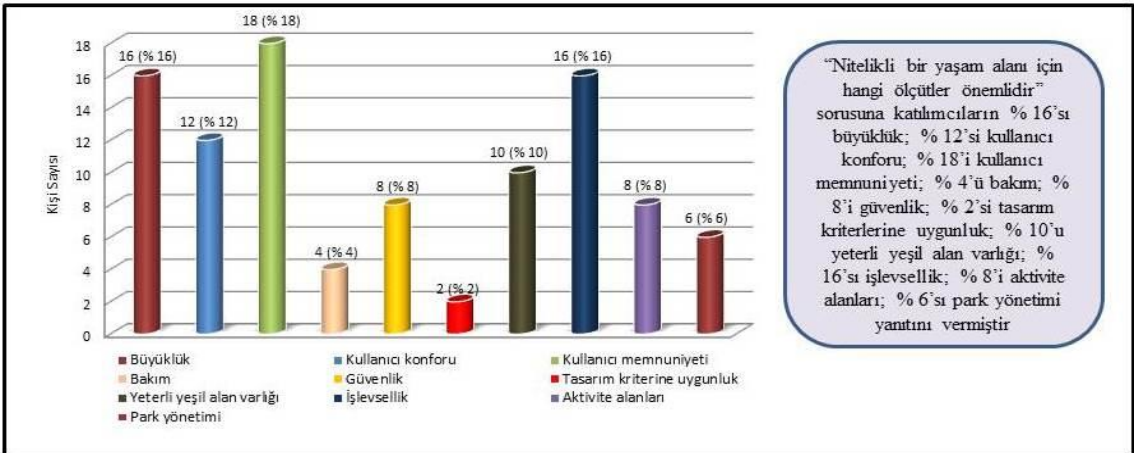
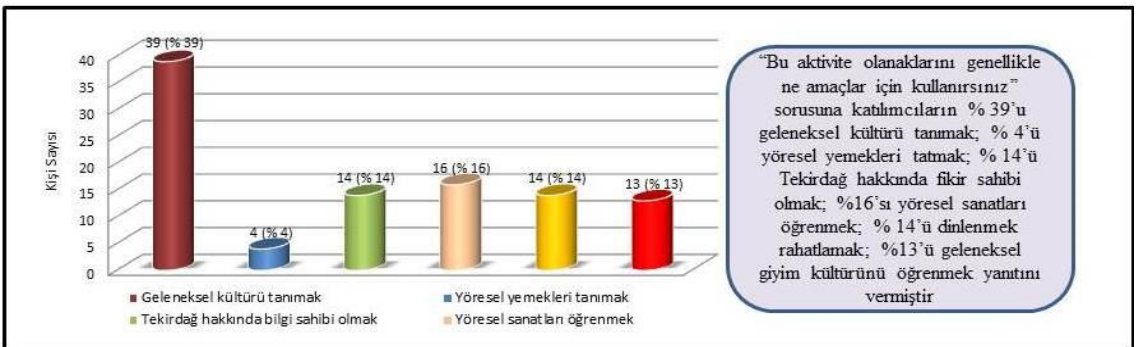
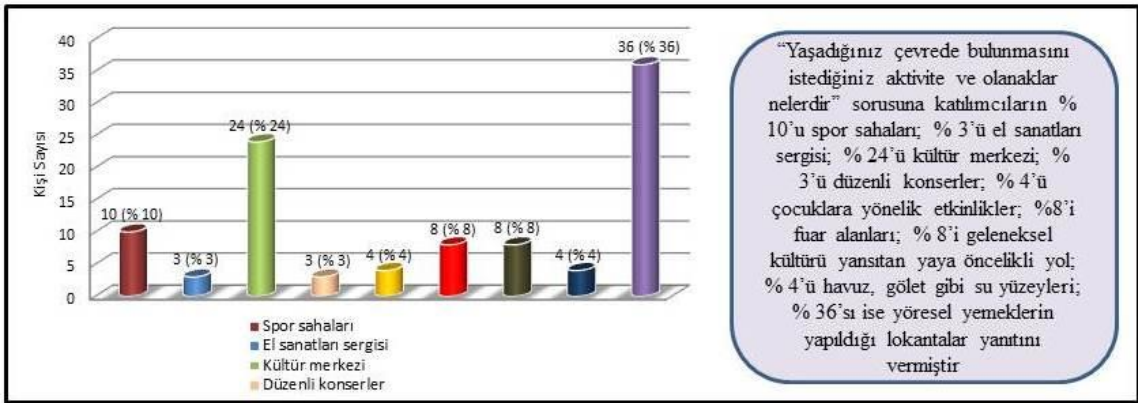
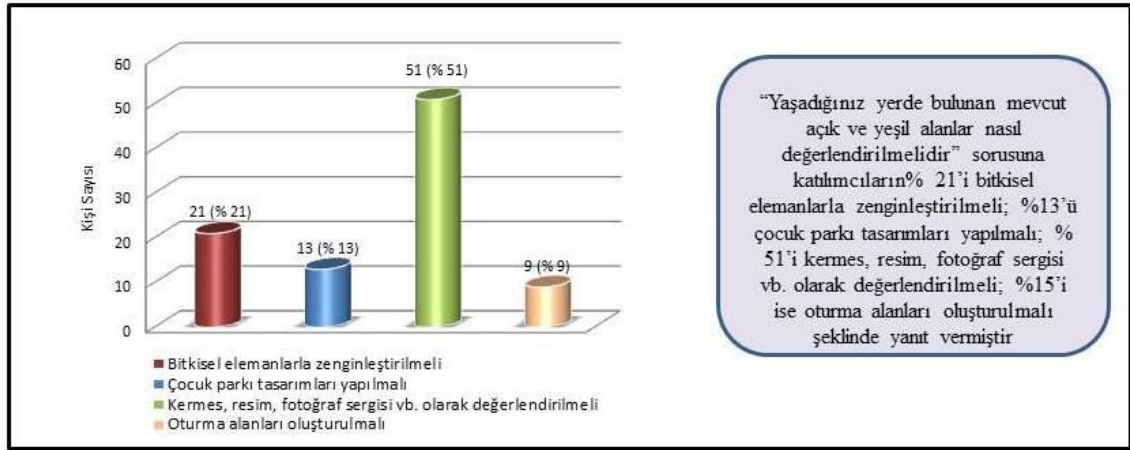

Şekil 4.74. Tarihi Çevre Algısına İlişkin Bulgular

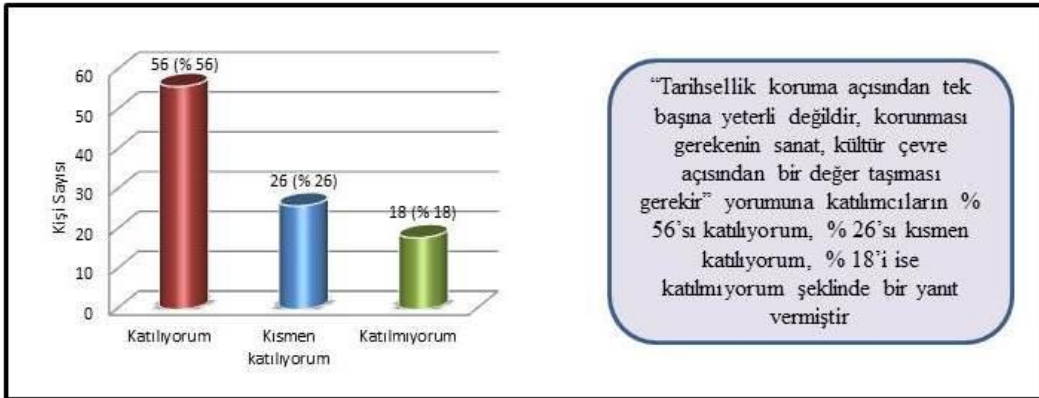
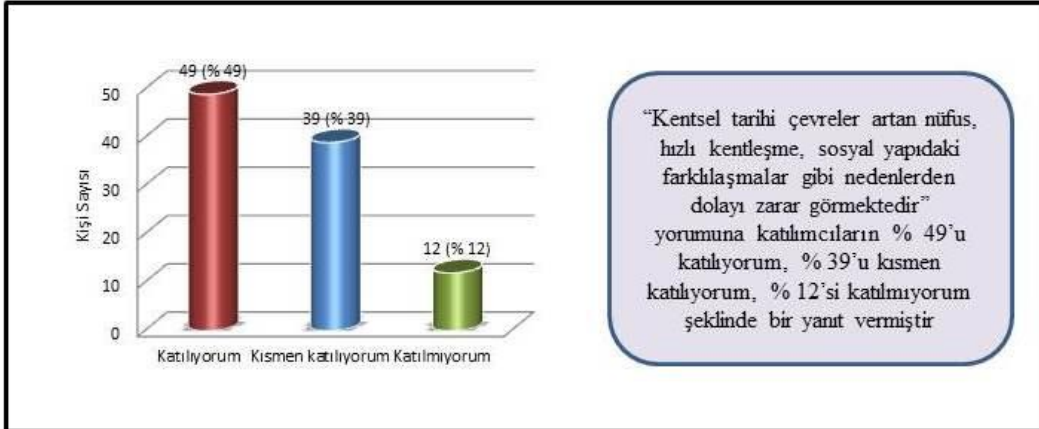
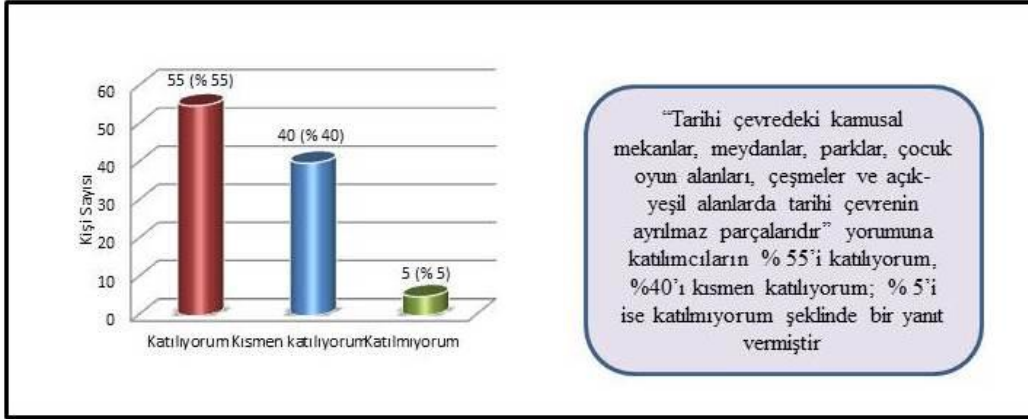
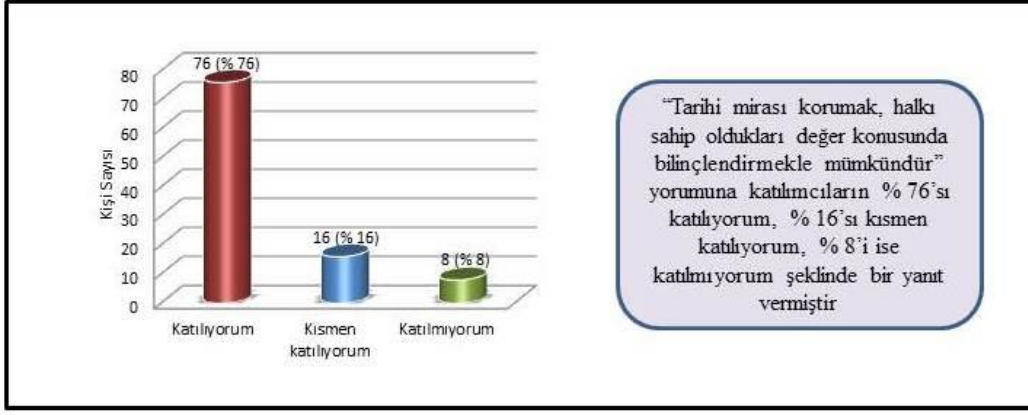
- Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular

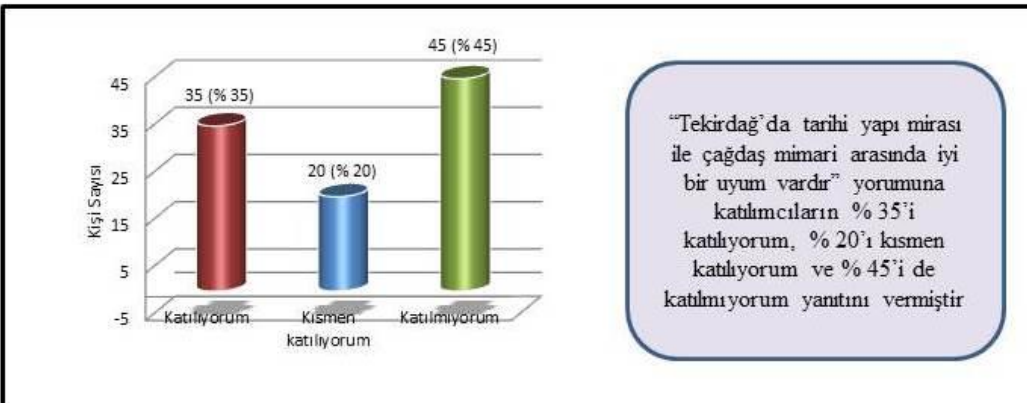
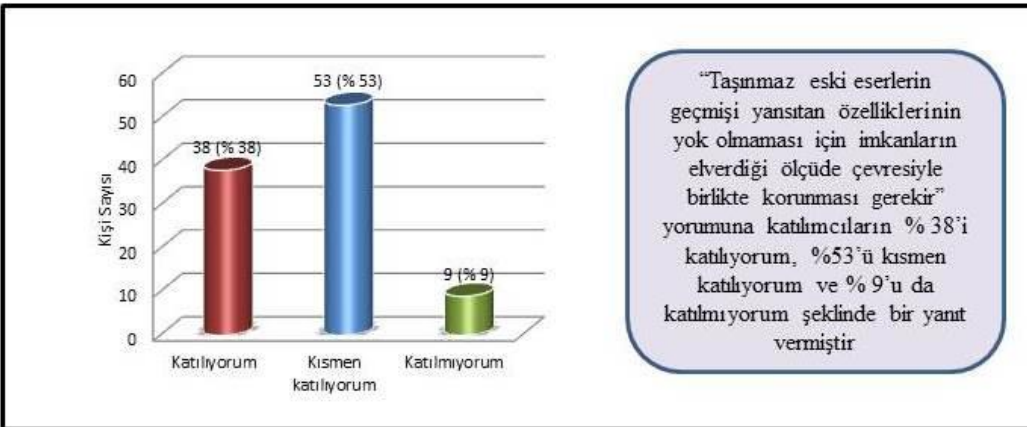
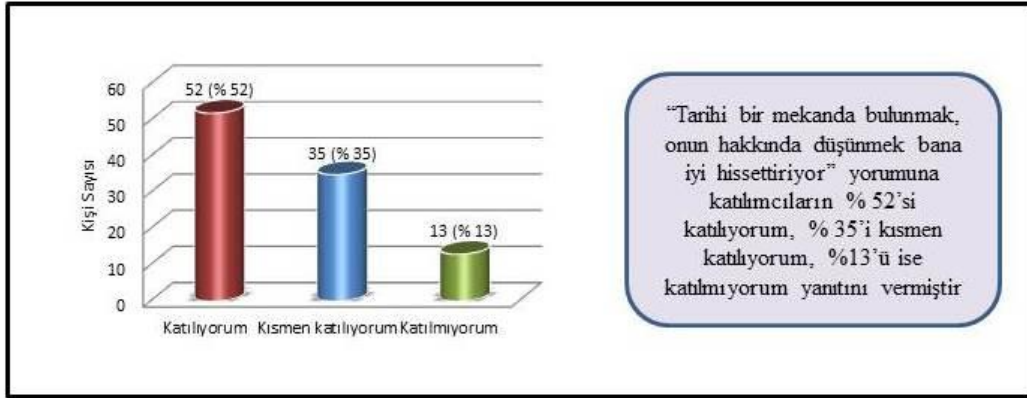
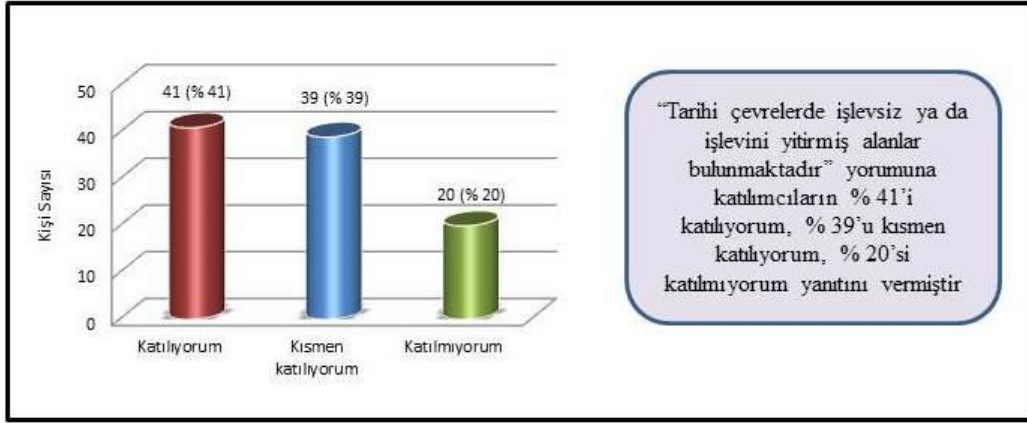
Şekil 4.75. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 1

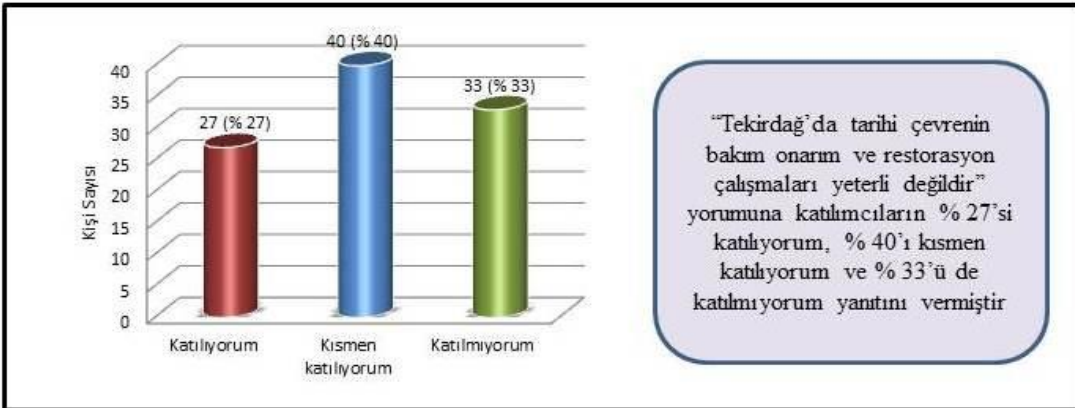
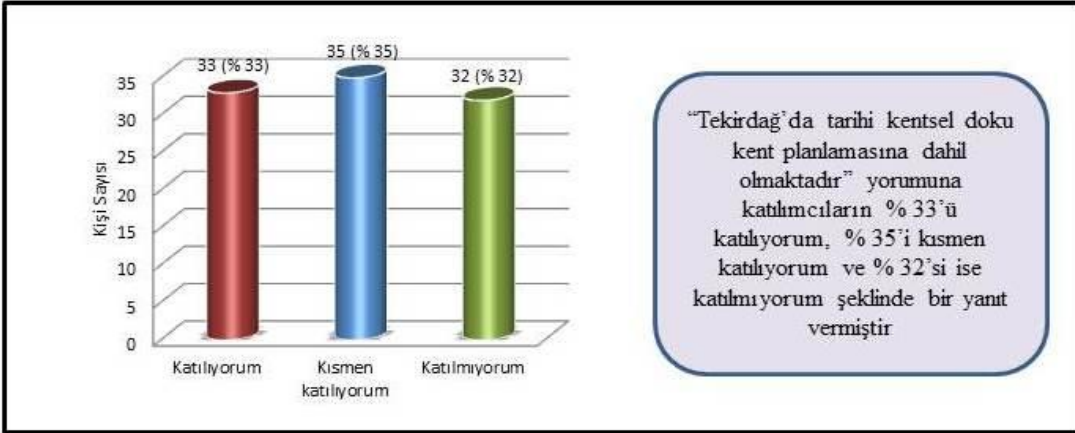
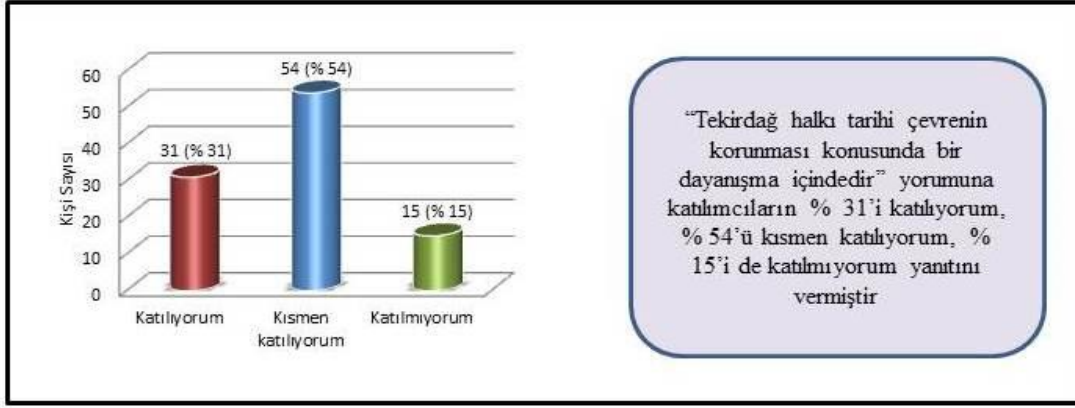
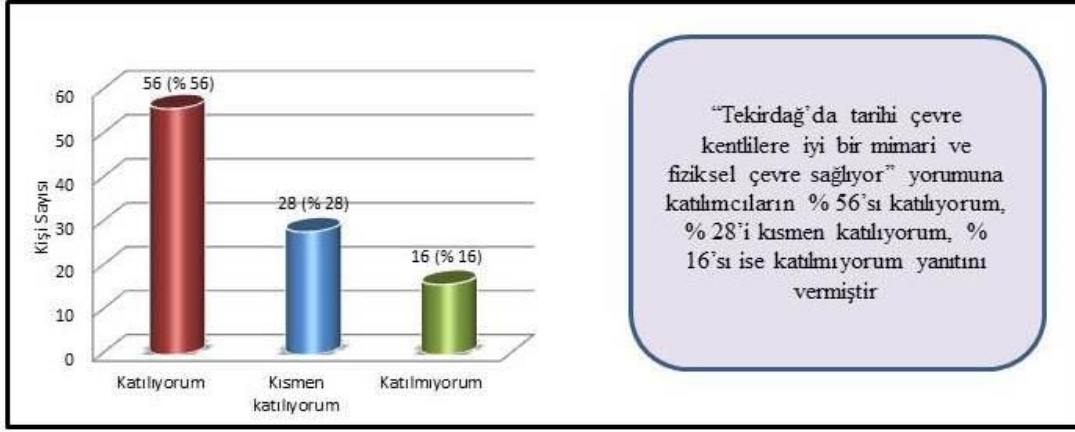
Şekil 4.76. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 2

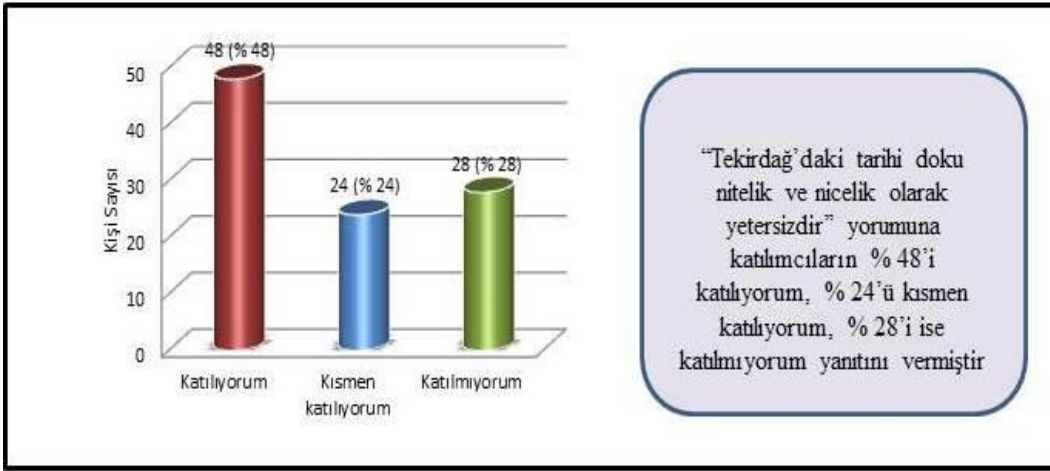
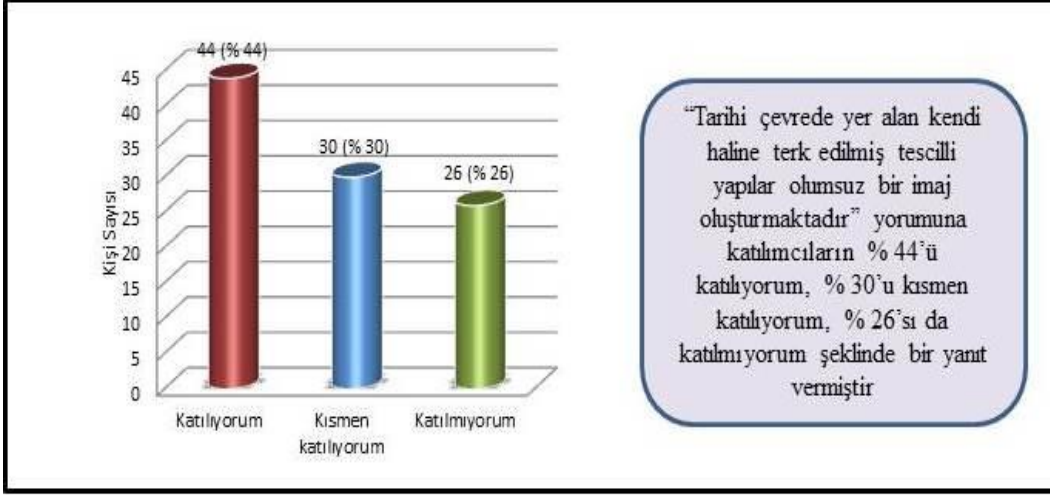
Şekil 4.77.Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 3

Şekil 4.78. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 4

Şekil 4.79. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 5

Şekil 4.80. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Yönelik Algı Düzeylerine İlişkin Bulgular 6

Şekil 4.75, Şekil 4.76, Şekil 4.77, Şekil 4.78, Şekil 4.79, Şekil 4.80’de; katılımcıların yaşadıkları çevrenin tarihi yapısının mevcut durumu, korunması ve planlanmasına yönelik bilinç düzeyleri, algıları ve farkındalıklarına yönelik sonuçlar verilmiştir.

Anket değerlendirmelerine göre; katılımcıların gerek tarihi çevreler konusunda gerekse de yaşadıkları çevrenin mevcut durumu ve korunması konusundaki yargıları açısından bakıldığında, belirli bir bilinç düzeyinin olduğu görülmüştür. Verilen yanıtların birçoğunda katılımcılar tarihi çevrenin kentler için önemli bir miras niteliği taşıdığı, mutlak korunması gerektiği ve bu anlamda da Tekirdağ Kentsel Sit Alanının önemli bir potansiyel taşıdığı noktasında olumlu yanıtlar alınmıştır. Bu noktada bu bilinç düzeyini harekete geçirecek ve o çevrede yaşayan halkı planlama sürecine dahil etmek önemli olacaktır. Keza katılımcıların büyük bir çoğunluğu da bu sürece katılmak istedikleri yönünde görüş bildirmişlerdir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Genel olarak kırsal alanlardan kentsel alanlara doğru yapılan göç ve hızlı nüfus artışı sebebiyle kentlerde çeşitli sorunlar (sosyal yapıdaki değişiklikler, yerleşim düzensizlikleri gibi) ortaya çıkmaktadır. Siyasal, sosyal ve ekonomik nedenler yüzünden yaşanan düzensiz yerleşimler kentlerin doku ve kültüründe köklü değişimlere sebep olmak yerine onu dışarıda bırakması gerekmektedir. Bu sebeple, tarihi kültürün gelecek nesillere aktarılmasında problemler ortaya çıkmaktadır.

Kentler yalnızca ikamet ihtiyacını karşılayan olgular olarak görülmemeli ve kentsel alanlarda sadece kültürel yaşamla oluşan mekanlar olarak düşünülmemelidir. Çünkü kentlerin fiziksel anlamda düzenini kitle (yapı) ve boşluklar (ulaşım arterleri ve açık yeşil alanlar) oluşturmaktadır. Kentsel dış mekanlar, kent yaşantısında önemli bir yere sahiptir. Bu mekanların şekillenmesi bitkisel ve yapısal materyalin birbiri ile uyumlu bir şekilde kullanımı ile sağlanmaktadır. Eski kültürlere de bakıldığı zaman yapı yanlarında ya da önlerinde bulunan küçük-büyük bahçeler bu önemin geçmiş kültürümüzle bağdaştığını göstermektedir. Ancak günümüzde dış mekan anlayışında bir takım problemler yüzünden kullanımın da aksaklıklar ortaya çıkmaktadır.

Kent genelinde taşınmaz kültür varlıklarının korunması için 3386-5226 sayılı yasalarla değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda "Koruma Amaçlı İmar Planı" tanımlanmış ve bu planlara konu alanlar olarak sit (kentsel, arkeolojik, arkeolojik, doğal ve tarihi) alanları belirlenmiştir.

Kentsel sit alanları günümüzde; korumaya yönelik yasa ve yönetmeliklerde yapılan çeşitli değişiklikler, hızlı nüfus artışının beraberinde yoğun bir yapılaşmayı getirmesi, teknik ve uygulamaya yönelik yapılan bazı yetersizlikler nedeniyle istenilen düzeyde korunamamaktadır.

• **Tekirdağ Kentsel Sit Alanına İlişkin Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi**

Alanda yürütülen fiziksel analizlere paralel olarak sosyal durumu gözlemlemek için bölge sakinlerine yönelik bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasına katılan 100 kişi üzerinde; kentsel sit alanlarında yaşayan bireylerin demografik bilgileri, tarihi çevreyi koruma hakkındaki düşünceleri, tarihi çevre/tarihi kent tanımı, korunması ve bu alanlara ilişkin görüşleri ve yaşanan alan ile ilgili farkındalık düzeyleri ölçülmüştür. Bu anket çalışması öncesinde burada yaşayan ve kullanan insanlarla yapılan genel görüşmeler sonucunda halk geleneksel dokuyu korumaya gerek görmemektedir. O yapıtların kendi dönemlerinde değerli

olduğunu düşünmektedirler. Bu fikre kapılmalarındaki sebep ise; yapılan tescil işlemleri sırasında yaşam mekanlarının daha kötü durumlara sokulduğunu düşünmektedirler. Resmi kurumlar tarafından, tescilli yapıların belirlendikten sonra korumaya yönelik hiçbir çalışmanın yapılmadığı, aksine bunların içinde yaşayanların ekonomik yetersizlikleriyle bir araya geldiği zaman yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldıklarını söylemişlerdir.

Anket verilerinin genel değerlendirilmesi sonucunda; tarihi çevre bilinci eğitim durumu, yaş ve gelir düzeyine göre değişiklik göstermektedir. Tarihi çevreyle ilgili sorular değerlendirildiği zaman halkın bu konuda belirli bir bilince sahip olduğu saptanmıştır. Katılımcılar tarihi çevreyi "eski uygarlıklardan günümüze ulaşan, maddi manevi değer taşıyan kalıntılar yapılar bütünüdür" şeklinde tanımlamışlardır.

Tekirdağ halkının %90'lık gibi büyük bir bölümü tarihi çevrenin korunmasını istemekle birlikte; %50'lik bir bölüm korumanın yapı ve çevresinden başlanarak sokak, mahalle, kent, bölge ölçeğine kadar devam etmesi gerektiğini istemektedir. Aynı zamanda da katılımcılar, meydanlar, parklar, çeşmeler gibi açık yeşil alanların tarihi çevrelerin ayrılmaz birer parçası olduklarını ifade etmişlerdir. Tekirdağ kentinin tarihi açıdan zengin olduğunu düşünenlerin oranı ise oldukça fazladır (%81). Ankete katılanların %85'i yaşadıkları alanda tarihi çevrenin korunması için kentsel dönüşüm sürecine katılmak istediklerini belirtmişlerdir. Katılımcılar, yaşadığı alandaki açık-yeşil alanların kültür ve sanatsal etkinliklerle (kermes, sergi vb.) zenginleştirilmesi gerektiğini (%51) ve bu etkinliklerin geleneksel kültürü tanımak yönünde değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca katılımcılardan % 56'sı Tekirdağ'da tarihi çevrenin kentlere iyi bir mimari ve fiziksel çevre sağladığını düşünmektedir.

Anket değerlendirmeleri sonucunda; araştırma bulguları bölümünde de ayrıntılı olarak grafiklerle aktarıldığı üzere; verilen yanıtların birçoğunda katılımcılar tarihi çevrelerin korunmasının gerekliliği ve bu anlamda da Tekirdağ Kentsel Sit Alanının önemli bir potansiyel taşıdığı ve ilgili bakım, onarım, restorasyon çalışmaları ile nitelik ve nicelik açısından iyileştirilebileceği konusunda olumlu yanıtlar vermişlerdir. Bu da Tekirdağ Kentsel Sit Alanının korunmasında halkın bir bölümünün belirli bir bilinç düzeyine sahip olduğunu göstermesi açısından önemli bir sonuçtur.

Kentsel sit alanları için planlama süreci, kentsel tasarım ölçeği, planı, uygulanabilirliği ve mevcut doku analizi çok önemlidir. Kuter ve Erdoğan (2008)'in de çalışmalarında bahsettikleri gibi, Kentsel sit alanı sınırları içinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının özgün sokak dokusu ve kentsel donatı elemanlarıyla birlikte korunması, sağlamlaştırılarak

yaşatılması ve çağdaş yaşama katılmalarıyla sağlanabilmektedir. Tescilli çeşmelerin fonksiyonel duruma getirilip bakım ve onarım çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Sokak dokusunu tanımlayan tüm öğelerin korunması ve belgelenmesine yönelik rölöve, restitüsyon, restorasyon ve kentsel peyzaj tasarımı projelerinin birlikte yürütülmesi gerekmektedir.

Buna yönelik kentsel sit alanlarının içerisindeki geleneksel mimarlık örneklerinin yaşatılması için; kültürel aktivitelerin geliştirilebileceği kültürel merkezleri, yöre yemeklerinin sergilendiği alanlar ve yöresel ürünlerin yapıldığı, öğretildiği ve sergilendiği atölyeler gibi işlevlerle yeniden kullanımı sağlanmalıdır. Sivil mimari yapılara verilecek bu kültürel işlevler Tekirdağ kentinin turizm potansiyelinin artmasına büyük katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı tarafından 'Miras Atölyesi' adı altında bir proje çalışması sürdürülmektedir. Proje kapsamında tarihi konutların bir bölümünün kamulaştırılarak; butik otel, ev pansiyonculuğu, uluslararası ve ulusal sanatçı misafirhanesi, turizm acentesi, yöresel mutfak kültürünü yansıtan kafeterya, kitap evi, sanat evi ve geleneksel el sanatları atölyeleri gibi ticari ve kültürel birimlere dönüştürülmeleri planlanmaktadır. Bu kapsam da Ertuğrul Mahallesi'nde yer alan Barbaros Caddesi örnek alan olarak seçilmiştir.

- **Tarihi Dokudaki Değişime İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi**

Yapılan çalışmalar neticesinde Tekirdağ ilinin küçük şehir olmasından çıkıp büyükşehir olmak için verdiği çaba neticesinde oluşturduğu olumlu ve olumsuz etkiler gözlemlenebilmektedir. Bu bağlamda tüm sorunlar dikkate alındığı zaman genel olarak Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ile ilgili olarak görülen değişim ve mevcut durum aşağıda verilmiştir.

Tekirdağ Kentsel Sit Alanı, Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Raporu (2009)'a göre; üç özel proje alanına ayrılmıştır. Buna göre korunmuşluk düzeyi açısından bakıldığında özel proje alanı 1 (Tarihi Kent Meydanı ve Çevresi) olarak seçilen alankısım büyük oranda özgün dokusunu korumuştur. Önemli anıtsal yapıların ve ticari yapı örneklerinin yer aldığı bu alan kısmen de olsa yeni kentin baskısından uzak kalmıştır. Ancak içinden geçen Hükümet Caddesi kentin ana ulaşım arteri konumunda olduğu için araç trafiğinin yaya trafiğini tehdit ettiği bir ortam oluşturmuştur. Diğer özelproje alanı 2 ise geleneksel sivil mimari örneklerin ve kültürel yapıların yoğun olduğu bir kısımdır. Bu alanda sadece Barbaros Caddesi'nin yer aldığı bölüm özgün dokusunu korumuştur. Diğer

bölümler gerek sokak dokusu, gerek yerleşim düzeni gerekse de teknik yönden bozulma sürecindedir. Özel proje alanı 3 olarak belirlenen bölge ise diğer iki bölgeye göre korunmuşluğu en az olan bölgedir. Bu bölge, Tekirdağ'ın yeni yerleşim bölgesi olarak tanımlanabilecek Hürriyet Mahallesi kesimi ile arada kalan bir geçiş bölgesi olarak değerlendirilebilir. Kentsel Sit Alanı içerisinde geleneksel ulaşım yolları, fazlaca bozulmuştur. Özellikle Hükümet Caddesi, Muratlı Caddesi, Peştemalci Caddesi ve Mimar Sinan Caddesi üzerinde yoğun bir trafik akışı vardır. Denize dik inen sokaklar da geleneksel dokusunu kaybetmiş, araç trafiğinin yaya trafiğini tehdit ettiği bir ortam haline gelmiştir.

Zaman içerisinde hasar gören yapıların da asıl sahiplerince kendi haline terk edilmesiyle kentin özellikle bazı bölümleri çöküntü alanı haline gelmiştir. Keza 1981 yılında 365 olan tescilli tarihi yapı sayısı daha sonra; 260'a düşmüş ve 105 adet yapı tescil dışı kalmıştır. Geleneksel konutların zaman içerisinde değişimine bağlı olarak bahçe dokuları da olumsuz yönde etkilenmiştir. Geleneksel konut bahçeleri de kullanılmayan, bakımsız ve düzensiz bir görünüm şeklini almıştır. Sadece idari yapılara ilişkin bahçelerde bir düzen anlayışı görülmüştür.

Kullanılabilir durumda olan yapıların da, cephe düzenlerinde bozulmalar göze çarpmaktadır. Cephelerde özellikle pencere, kapı ve balkon yapılarında tarihi yapıyla uyuşmayan eklentiler yapılmıştır. Eklentiler geleneksel olmayan malzeme ve teknikler kullanılarak yapılmıştır. Bu da kentin silüetini olumsuz yönde etkilemektedir.

Kent merkezinde büyük bir yere sahip olan minibüs durakları da araç ve yaya trafik akışını olumsuz yönde etkileyen bir unsur olmuştur. Zaman içerisinde yeri birkaç defa değişse de mevcuttaki yeri de geleneksel kent dokusuna uyumlu değildir.

Kentsel sit alanı estetik ve fonksiyonel açıdan değerlendirildiğinde zaman içerisinde nitelikli bir gelişim göstermediği görülmüştür.

Kat analizi projesi değerlendirilmesi sonucunda; Kentsel Sit Alanı içerisinde bulunan yapıların maksimum 3 kata sahip olması gerektiği Etkileme Geçiş Alanı yüksekliğinin ise maksimum 4 kata sahip olması gerektiği görülmüştür. Tüm bu veriler doğrultusunda analiz edildiği zaman buna aykırı yapılar olduğu görülmüştür. Mevcut yükseklikler sit alanı, etkileme geçiş alanı ve dışında kalan bölgelerde yer yer kentsel silüeti bozan yüksek katlı binalardan oluştuğu belirlenmiştir. Tescilli sivil mimarlık örnekleri ve anıtsal eserlerin görülmesine engel teşkil edecek olan yüksek katlı yapılar görünebilirlikleri engellemektedir. Kitle ve boşluk ilkeleri göz önünde bulundurulduğu zaman yapılaşmanın daha fazla olduğu ve yeşil alan miktarının ise oldukça az olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla da Kentsel Sit

Alanı'ndaki tarihi doku, tarihi yapıların etrafındaki düzensiz ve yüksek katlı yerleşimler yüzünden kaybolmuştur.

Sirkülasyon analiz projesi değerlendirilmesi sonucunda; birinci ve ikinci derece trafik güzergahının yoğun derecede şehir merkezinde ve etrafında yoğunlaştığı görülmektedir. Hükümet Caddesi'nde yoğun yapılaşma estetik açıdan olumsuz bir etki yaratmaktadır. Muratlı Caddesi'nde çift taraflı trafik, trafik akışını olumsuz yönde etkilemektedir. Kentin dokusunu ön plana çıkaran Barbaros Caddesi, Hükümet Caddesi ve Mimar Sinan Caddesi'nin yoğun trafiğe sahip olması Kentsel Sit Alanı'nı olumsuz yönde etkilemektedir. Kentsel sit alanı içerisinde yer alan minibüs durakları kullanım açısından ve bulunduğu konum itibariyle merkezi kalabalıklaştırmada ve Tekirdağ kent dokusuna zarar vermektedir. Genel olarak sirkülasyonda ki bu yoğunluğun tarihi Kentsel Sit Alanı ve etrafında yoğunlaşması tarihi dokuya zarar verirken hava, görüntü ve gürültü kirliliğine de sebep olduğu gözlemlenmiştir.

Yoğunluk Analiz Projesi değerlendirilmesi sonucunda; kentsel sit alanı içerisinde oluşan nüfus artışının sınırdaki olduğu verilerine ulaşılmıştır. Son dönemlerdeki hızlı nüfus artışıyla Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Sahasının tarihi dokusunda bozulmalar olduğu gözlemlenmiştir.

Kentsel Sit ve Etkileşim Geçiş Sahasının turizm kullanımına yönelik değerlendirilmesi sonucunda da; Türkiye Turizm Strateji Raporunda Edirne ve Kırklareli ile birlikte kültür aksı olarak değerlendirilmesine rağmen potansiyel değerlendirilememiştir. Turizm kaynaklarına gerekli değerlerin verilmediği ve yerli /yabancı turistler için ziyaret yönetimini sağlayacak birimlerin ya da kişilerin olmadığı görülmüştür.

Bütün bunlara bağlı olarak; Tekirdağ Kentsel Sit Alanı ve Etkileme Geçiş Sahası içerisinde ve dışında Tekirdağ kültürünü, kimliğini ve mimarisini yansıtan mekanlar bir bütün olarak algılanamamaktadır. Tüm bu sorunlar değerlendirildiği zaman kentsel dış mekanın oluşturduğu değer azaltmaktadır.

- **Kentsel Sit Alanına Yönelik Öneriler**

Kentsel sit alanlarının geleceğe kültürünü ve değerini kaybetmeden taşıyabilmenin en pratik ve masrafsız yolu bozulmasına izin vermemektir. Bu nedenle koruma çalışmalarının zamanında yapılması oldukça önem arz etmektedir.

Koçan (2011)'nin da belirttiği gibi; Sit alanı içindeki yeni yapılaşmada koruma amaçlı imar planının belirlediği koşulların sağlanması ve geleneksel kent dokusunun özgünlüğünün bozulmaması için bütün paydaşlar sorumlu davranmalıdır. Yeni yapılacak yapılar topografyaya uygun bir şekilde yerleştirilmeli ve manzaraya dönük biçimde konumlanmalıdır. Yapılar parsel üzerinde konumlanırken, geleneksel dokudaki komşuluk ilişkilerine dikkat

edilmeli ve konutların birbirinin görüş alanını kapatmamasına dikkat edilmelidir. Yeni yapıların kat yüksekliği malzeme ve inşaat tekniği açısından tarihi yapılar ile uyumlu olmalıdır.

Tekirdağ Kentsel sit alanı içerisinde olan sorunlara yönelik bir takım önerilerde ve düzenlemeler yapılırken tarihi dokular için olması zorunlu gerekliliklerden bahsedilmiştir.

Bunlar;

- ✓ Tarihi çevreye yönelik alınacak plan kararları ve tasarım ilkeleri ve Koruma Amaçlı İmar Planı, mevcut Çevre Düzeni Planı ve Nazım Plan kararları ile uyumlu şekilde hazırlanmalı ve mevcut kararları dikkate alınarak şekillendirilmelidir.
- ✓ Tarihi çevrenin peyzaj tasarımında kullanılacak olan; taban elemanları (döşeme, merdiven, rampa, yollar), donatı elemanları (oturma elemanları, aydınlatma elemanları, işaret levhaları, çöp kutuları vb.) ve çevreleme elemanlarının kentin geleneksel dokusuyla renk, biçim, doku ve malzeme yönünden uyumuna dikkat edilmelidir.
- ✓ Tamamen yıkılarak, tarihi doku özelliğini yitirmiş boş parseller kamulaştırılarak sergi ve açık hava müzesi, park, gezi, eğlenme ve dinlenme amaçlı olarak kullanılacak yeşil alanlar olarak değerlendirilmeleri kentsel çevre kalitesini de arttıracaktır.
- ✓ Geleneksel sivil mimari yapılara ve anıtsal yapılara ait ön, arka ve yan tarafta yer alan bahçeler de önem taşımaktadır. Bu bahçelerin de kentsel sit alanının tarihi dokusu, formu, yapı malzemesi gibi özelliklerini dikkate alan, çevre bütününe ve peyzaj özelliklerine uygun bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.
- ✓ Tarihi çevre düzenlemelerinde Çınar (*Platanu orientalis*), Erguvan (*Cercis siliquastrum*), Salkım Söğüt (*Salix babylonica*) Ihlamur (*Tiliatomentosa*), Şimşir (*Buxus sempervirens*), Akçaağaç türleri (*Acer spp.*) Atkestanesi (*Aesculus spp.*) Ortanca (*Hydrangeamacrophylla "Hortensia"*), Sarılıcı yasemin (*Jasminum officinale*) ve Sarılıcı Hanımeli (*Lonicera sempervirens*), Gül (*Rosa sp.*), Lale (*Tulipa sp.*), Menekşe (*Vinca major*) gibi bitkisel elemanlar kullanılabilir.
- ✓ Bitkisel elemanların seçiminde, doğal bitki örtüsüne uyum ile birlikte renk, doku, form, koku gibi ilkelerin de mutlaka dikkate alınması gerekmektedir.
- ✓ Bölgeye yapılan/yapılacak yeni yapıların da tarihi dokunun karakteristiğine uygun olması sağlanmalıdır.
- ✓ Sirkülasyon analiz projesi incelendiği zaman, birinci ve ikinci derece trafik güzergahı yoğun derecede kent merkezinde ve etrafında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu açıdan alternatif yollar düşünülmeli ve bazı kesimler tarihi dokunun zarar görmemesi için yayalaştırılmalıdır. Kentin dokusunun ön plana çıkarılması için Barbaros Caddesi,

Hükümet Caddesi ve Mimar Sinan Caddesi'nin araç trafiğine kapatılarak yaya öncelikli mekana dönüştürülmesi öngörülmüştür. Muratlı Caddesi'nde yoğun bir trafik akışı olması yüzünden kent trafiğini rahatlatmak için tek yönlü trafiğe dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

- ✓ Kat analiz projesi değerlendirildiği zaman sit alanı içerisinde bulunan yapıların maksimum 3 katlı olması gerektiği görülmektedir. Aynı doğrultu da etkileme geçiş alanında ise maksimum 4 kat olması öngörülmektedir. Bu doğrultu da buna aykırı olan yapılara uygun müdahalelerin yapılması ön görülmektedir.
- ✓ Yoğunluk analiz projesinden yola çıkılarak bakıldığı zaman, kentsel sit alanı içerisinde oluşan nüfus artışının daha fazla artmaması gerektiği ve bu doğrultuda etkileme geçiş sahası içerisinde ve dış cephesinde bulunan boşluklarda kentsel dokuya uygun yapılaşma sağlanabileceği düşünülmektedir.
- ✓ Tescilli sivil mimarlık örneklerinden olan sit alanında bulunan konutların geneli bakımsız ve yasal sahiplerince terk edilmiş ya da olması yüzünden fiziksel ve mekânsal kalitede bozulmalara neden olmuştur. Bu yapılara düzenleme getirilerek, çeşitli işlevler yüklenmeli ve dokuya uygun şekilde restorasyonları yapılmalıdır. Bu açıdan ev sahiplerine koruma ve onarıma yönelik merkezi ve yerel hükümetçe özendirici teşvikler sağlanmalıdır.
- ✓ Kent merkezinde büyük bir yere sahip olan minibüs duraklarının yerinin değiştirilmesi ve kullanım açısından daha fonksiyonel bir yere taşınması hem kent dokusunu görsel yönden etkileyecek hem de trafik akışı yönünden bir rahatlatma sağlayabilecektir.
- ✓ Turizm potansiyeli açısından Tekirdağ'ın coğrafik konumu ve fiziksel koşulları göz önünde bulundurulduğu zaman kültür ve deniz turizmine yönelik çalışmalara ağırlık verilebilir. Alternatif ve mevcut turizmleri geliştirmeye yönelik turizm projeleri düzenlenebilir. Kültür turizmine yönelik, Tekirdağ tarihini ön plan çıkaran programlar hazırlandıktan sonra Tekirdağ müzeleri, camileri, tarihi çeşmeleri ve anıtlarına yönelik kültür çalışmaları (tarihi gezi turu, resim atölye çalışmaları, sergiler vb) gibi yapılabilir. Deniz turizmine yönelik, ilin önde gelen ilçelerinden Kumbağ gibi eğlenme ve dinlenme merkezleri ön plana çıkarılabilir ve alternatif sahil kesimlerinde kamplar, eğlenceler ve Tekirdağ kültürünü geçmişini yansıtan plaj eğlenceleri düzenlenebilir. Kamp ve Karavan turizmi açısından, Tekirdağ sahil kesimleri ve düz kesimleri turizme çok elverişli olduğu için buna yönelik çalışmalar yapılabilir. Dağ ve doğa yürüyüşü, kamp ve karavan kampları, sportif olta balıkçılığı, atlı doğa yürüyüşü, yamaç paraşütü ve yaban hayatı üzerine alternatif aktivitelerin geliştirilmesi, ilin aktif şekilde hayata

geçmesine yardımcı olmasının yanında ekonomik yönden de rahatlamasını sağlayabilir. Kültür, gastronomi, doğa ve deniz turizmi ilişkilendirilerek bir bütün şeklinde değerlendirilmelidir.

Tüm bu öneriler değerlendirildiği zaman kentsel dış mekanın oluşturduğu değer artabilir ve Tekirdağ kültürü ve tarihi değerleri en üst seviyede kalabilir.

Tekirdağ kentsel sit alanının geçmişten günümüze değişiminin peyzaj mimarlığı ve turizm potansiyeli açısından irdelenmesi üzerine olan bu çalışma ise, Tekirdağ merkez ilçesinde gerçekleştirilmiş olup bilimsel literatürler, kanunlar ve yönetmelikler incelenerek oluşturulmuştur. Tekirdağ Merkez ilçesinde ki tüm kentsel sit alanı incelenmiş, içerisinde yer alan cami, çeşme, anıt niteliği taşıyan yapılar, eski evler ve sokaklar gibi koruma altına alınmış olan alanlar ve yapılar incelenmiştir. Kültürel değerlerin ve yapıların geçmişten günümüze kadar varlığını sürdürmesini sağlamak amacı ile bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Tarihi dokunun korunabilmesi için yapılması gereken en önemli şey ise tarihi sokaktaki taşıt hareketliliğinin ortadan kaldırılması olarak düşünüldüğü ve Kentsel Sit alanın tarihi dokusunun merkezinde yer alması sebebiyle Barbaros Caddesi'nin trafiğe kapatıldıktan sonra yayalaştırılması düşünülmüştür. Ayrıca tez kapsamında örnek bir proje alanı seçilmiştir. Örnek Proje Alanının seçilmesinde; alanın tarihi doku anlamında nitelik ve nicelik açısından üstün özellik göstermesinin yanı sıra; Dokumacı (2001), Korkut ve ark. (2002)'nin yapmış oldukları çalışmalar ile Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin Miras Atölyesi kapsamında bu alanı örnek olarak seçmesi etken olmuştur. Bu bağlamda Tekirdağ Barbaros Caddesi'ne ait 3 adet öneri peyzaj tasarım projesi oluşturulmuştur.

Örnek olarak seçilen proje alanı; Korkut ve ark. (2000)'e göre; Ertuğrul Mahallesi içerisinde yer alan, 6 m genişlik 400 m uzunluğunda sahil kesimi ile kent merkezi arasında bağlantıyı sağlayan oldukça eğimli bir cadde üzerinde yer almaktadır (Dokumacı 2001). Alan içerisinde Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Rakoçzi Müzesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (Sarı Köşk) gibi kültürel yapıların yanı sıra iyi durumda olan sivil mimari örneklerin de yer aldığı denize paralel bir cadde üzerindedir.

Alan için hazırlanan öneri peyzaj tasarım projelerdeki amaç, tarihi kültüre sahip olan bu caddenin trafik akışından zarar görmesine engel olmak, cadde üzerinde bulunan müzelerin (Tekirdağ ve Rakoczi Müzesi) daha aktif hale gelmesini sağlayarak Tekirdağ kültürünü korumayı hedeflemektedir.

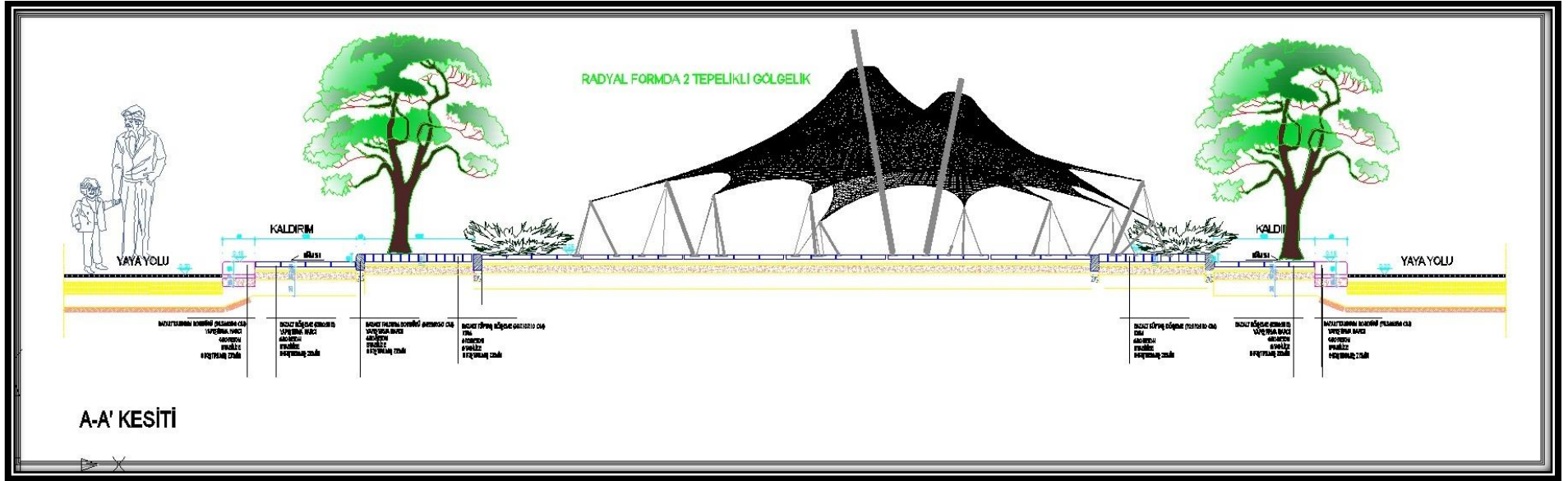
Öneri projelerde, öncelikle alanın araç trafiğinden arındırılıp sadece yaya yolu olarak değerlendirilmesi ele alınmıştır. Caddeye girildiği zaman geçmişin izlerini üstünde yaşayan,

tarihin kokusunu hissetmeyi sağlayan Arnavut kaldırımlarla döşenmesi planlanmıştır. Yol boyu yapılan arkatlarla geçişler düşünölmüş ve Tekirdağ'ın güzel kokan gülleriyle yürüyüş yapılması hedeflenmiştir. Sağlı sollu gerek saksı gerek toprağa dikilen ağaç ve ağaççıklarla tarihi sokağa alle etkisi verilmesi planlanmıştır. Yenilenmeye yenik düşen yapıların ise dış cephe giydirmesiyle eskiye yönelik şekilde değiştirilmesi planlanmıştır. Bu saye de modern görünümünü kaybedeceği düşünölmüştür. Şuan bir tanesi otopark ve bir tanesi Belediye park alanı olarak kullanılan parsellere yöresel yemeklerin sunulduğu kafeler ve anıtsal park (küçük meydan) yapılması planlanmıştır. Yapılması planlanan kafelerde Tekirdağ'ın geçmişine yönelik eski masalar, eski televizyonlarda siyah beyaz Tekirdağ eski fotoğraflarından, konuşmalarından, meşhur fıkra ve bilmecelerinden oluşun sürekli tekrarlanan slayt gösterileri ve zaman zaman Tekirdağ yerel gösterilerinin yapılması planlanmıştır. Bu konaklama noktasına gelen yerli ve turist misafirlerin eskilere dalıp gitmesi, özlem duyması ama bu anı yaşadıkları içinde keyif duymaları düşünölmüştür. Şuan otopark olarak kullanılan parsel ise küçük meydan olarak planlanmıştır. Burada dokunmatik Türkiye haritası üzerinde Tekirdağ'ın aktif olup görme ve duyma engelli insanlar için ayrı butonlarla Tekirdağ tarihi anlatılması planlanmıştır

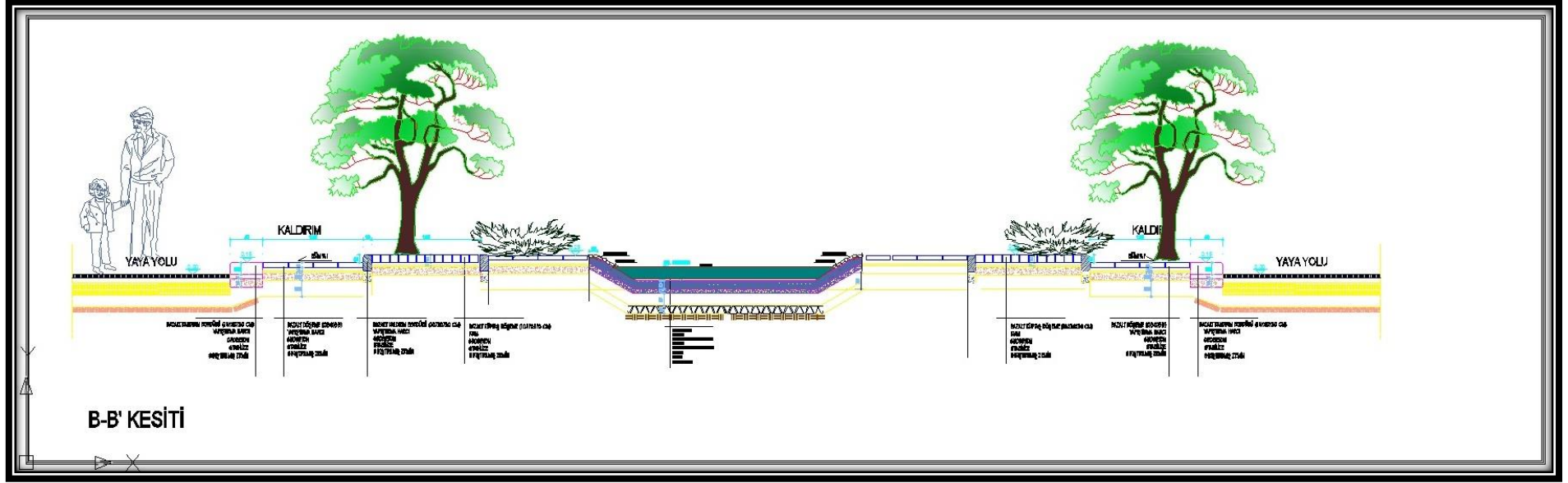
Bitkisel açıdan da projelerde; Top Katalpa (*Catalpa spp.*), Prunus ceracifera(*Süs Eriği*), Top Akasya (*Robinia pseudoacacia umbracuifera*), Oya Ağacı (*Lagerstromia indica*), Erguvan (*Cercis siliquastrum*), Kadın tuzluğu(*Berberis vulgaris*), Altuni top mazı (*Thuja orientalis aurea nana*),Abelya(*Abelia grandiflora*), Gül (*Rosa spp.*), Kar Topu (*Viburnum opulus*), Ateş dikenini (*Pyracantha coccinea*, Ortanca (*Hydrangea macrophylla "Hortensia"*),Sarılıcı yasemin (*Jasminum officinale*), Sarılıcı hanımeli (*Lonicera sempervirens*)ve dönemsel değişmek koşuluyla mevsimlik çiçekler kullanılmıştır. Donatı olarak, dikdörtgen saksılar, arkatlar, çöp kutuları, banklar, yol sokak lambası ve tarihi kültür levhaları kullanılmıştır (Şekil5.1, 5,2, 5,3, 5,4, 5,5, 5,6, 5,7, 5,8, 5,9, 5.10).

Şekil 5.1. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 1 (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

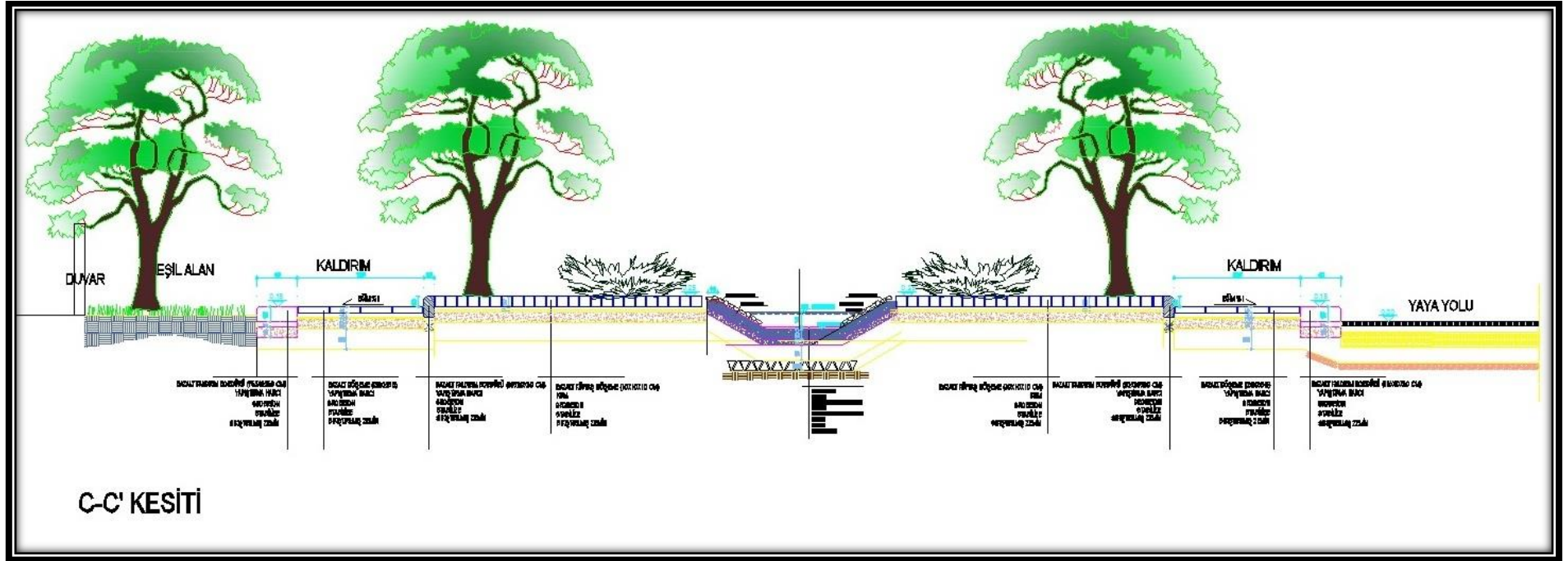
Şekil 5.2. Barbaros Caddesi Öneri Projesi A - A' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

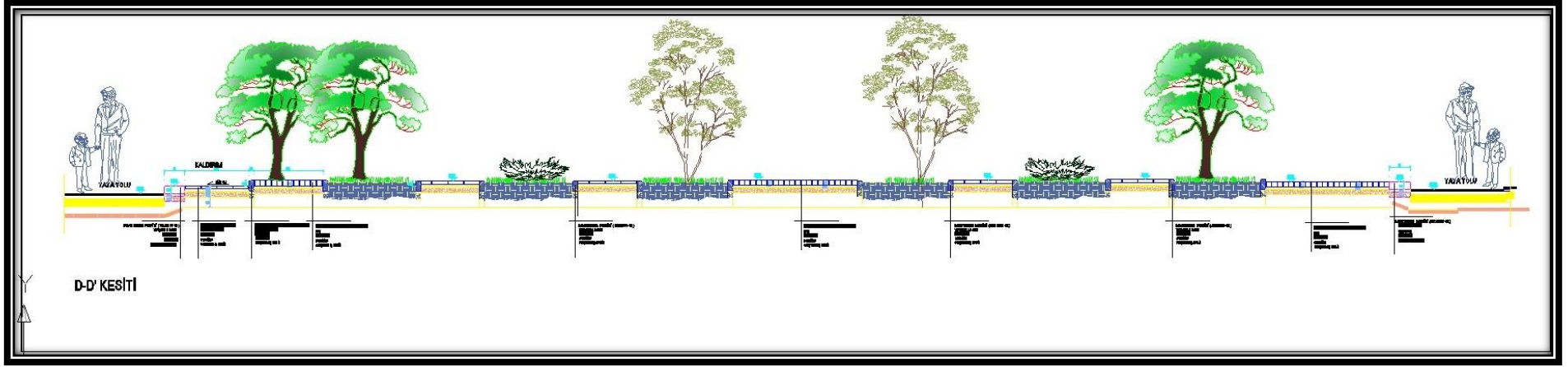
Şekil 5.3. Barbaros Caddesi Öneri Projesi B - B' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

Şekil 5.4. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 2 (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

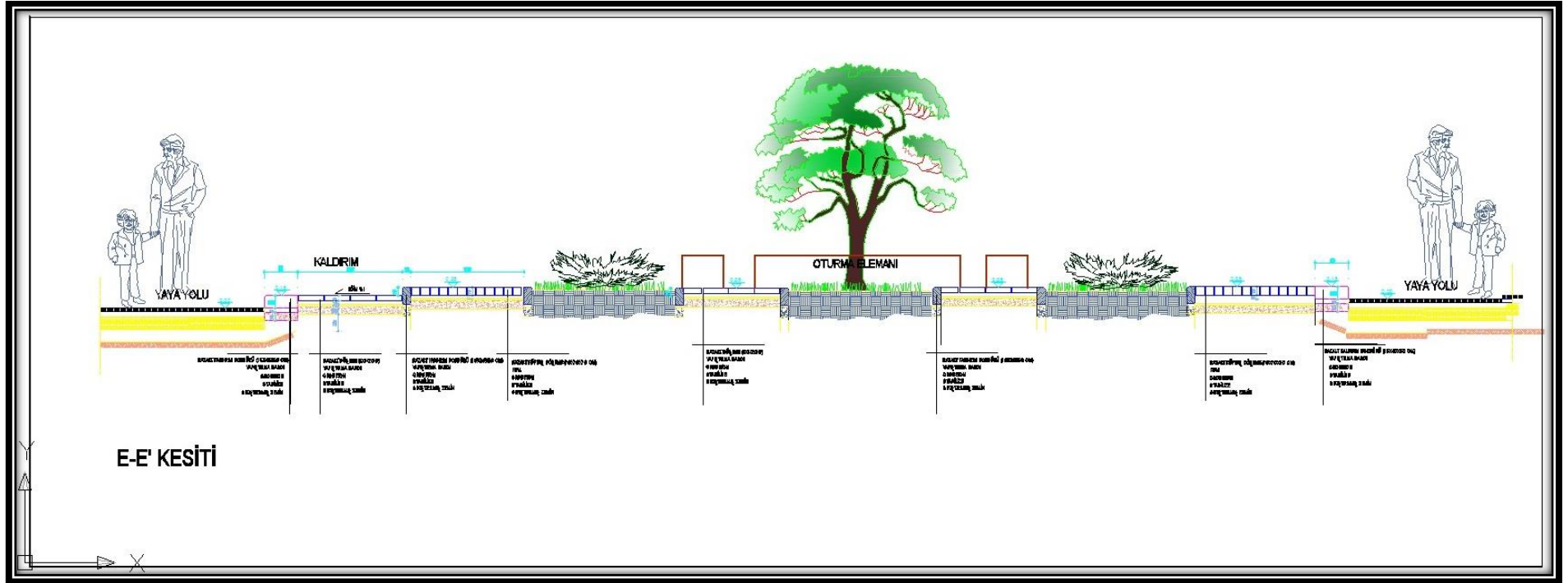
Şekil 5.5. Barbaros Caddesi Öneri Projesi C-C' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

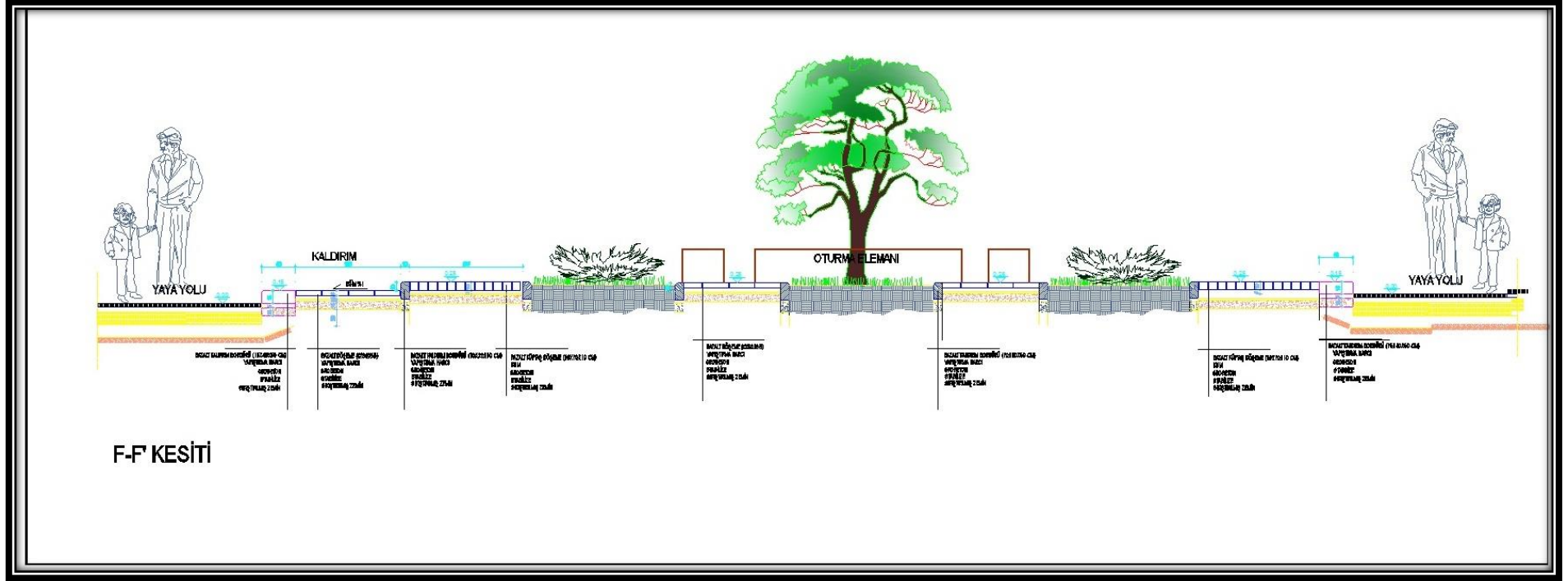
Şekil 5.6. Barbaros Caddesi Öneri Projesi D - D' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

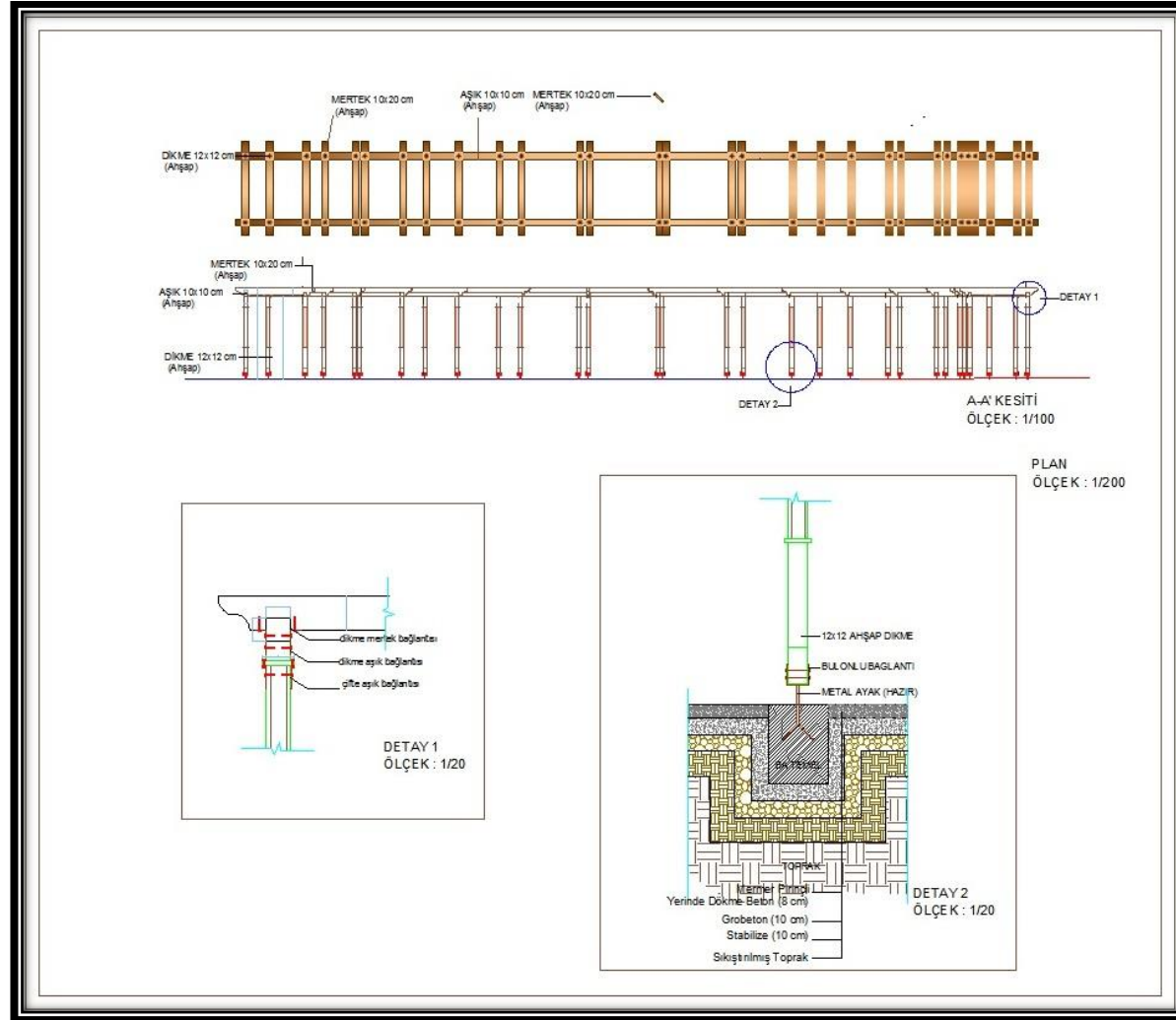
Şekil 5.7. Barbaros Caddesi Öneri Projesi 3 (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

Şekil 5.8. Barbaros Caddesi Öneri Projesi E - E' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

Şekil 5.9. Barbaros Caddesi Öneri Projesi F - F' Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

Şekil 5.10. Barbaros Caddesi Öneri Projeleri için geçerli olan Arkat Kesit Projesi (Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 2009'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.) (Orijinal 2015)

Sonuç olarak Atabeyolu ve ark. (2009)'nun belirttiği gibi; kentler yaşayan varlıklar olup doğar, zaman içerisinde gelişip büyür ve değişirler. Kentler bu süreç içerisinde sahip oldukları varlık, kültür ve karakterlerin bir kısmını korur, bir kısmını değiştirir ve bir kısmını da kaybederler. Tekirdağ kenti de, kuruluğu çok eski tarihlere dayanan, birçok medeniyetin izlerini taşıyan bir kent olup, doğal süreçlerin bir gereği olarak zaman içerisinde büyük bir değişim yaşamıştır. Bu değişimin en büyük ve en çarpıcı örnekleri geleneksel konutlar, mahalleler, sokak ve cadde dokularında görülmektedir. Dolayısıyla bu değişimler kentin görsel algısını, siluetini ve kimliğini de tahrip etmektedir. Bu kapsamda geleneksel dokunun değişen yaşam koşullarına uyumu planlama, koruma, uygulama, eğitim gibi çalışmalarla sağlanmalı ve tanınabilirliğini ve yaşatılabilirliğini teşvik edecek turizme yönelik işlevlerle desteklendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Ahunbay, Z.(1996.) Tarihi çevre Koruma ve Restorasyon. YEM yayınları, İstanbul .
- Ahunbay Z (1999). İstanbul İli Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon. Yapı Endüstri Merkezi Yayınları.
- Alsac Ü (1992). İstanbul İli Türkiye’de Restorasyon. İletişim Yayınları, 118s.
- Anonim (2005). Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik, Resmi Gazete Tarihi: 26.07.2005, Resmi Gazete Sayısı: 25887.
- Anonim (2007a). Ülkemizdeki Doğal Sit Alanlar ve Sit Alanlarının Planlanması ve Yönetiminde Peyzaj Mimarlığının Rolü. 3. Binyılda Peyzaj Mimarlığı Kongresi, Hedefler-Stratejiler Stratejiler- Politikalar, (22-25, Kasım, 2007) Antalya, s: 243- 250.
- (Anonim 2007b). Tekirdağ İli İl Kültür Envanteri. Tekirdağ Belediyesi. Tekirdağ.
- Anonim (2008).
www.csb.gov.tr/iller/tekirdag/index.php?Sayfa=sayfa&Tur=webmenu&Id=1625
(erişim tarihi, 29.10.2008)
- Anonim (2009a). <http://www.trakyaagezi.com/dosya/76-kultur-a-sanat/950-tekirdagin-muzeleri.html> (erişim tarihi, 28.09.2009).
- Anonim (2009b).
<http://www.diyadinnet.com/YararlıBilgiler659&Bilgi=tekirda%C4%9F%C4%B1n-tarihi-ve-tarih%C3%A7esi> . (erişim tarihi 28.09.2009).
- Anonim (2010a) . http://tr.wikipedia.org/wiki/Kategori:Tekirda%C4%9F_tarihi(erişim tarihi, 15.06.2010).
- Anonim (2010b). Tekirdağ Tarihi Camileri. <http://tekirdag.resimler.tr.gg/Tekirdag-Tarihi-Camileri.htm> (erişim tarihi, 15.12.2010).
- Anonim (2010c). Eski Tekirdağ Resimleri. <http://www.trakyagazetesi.com.tr/eski-tekirdag-resimleri-resimleri,35.html> (erişim tarihi, 23.11.2010).
- Anonim (2010d). <http://www.haberler.com/14-ilcenin-hukumet-konagi-yil-sonuna-kadar-2626375-haberi/> (erişim tarihi, 22.10.2010).
- Anonim (2010e). www.tekirdaghukumet.com/hkmt-resim,76.html (erişim tarihi, 22.10.2010).
- Anonim (2011a). Tekirdağ Şehitler Anıtı Çeşmesi. <http://www.e-tarih.org/sayfam.php?m=eser&id=1595> (erişim tarihi, 28.09.2011).
- Anonim (2011b). Tekirdağ Tarihi Anıtlar. <http://www.ellidokuz.com/tekirdag.php?id=283> (erişim tarihi, 28.09.2011).

- Anonim (2011c). <http://www.e-tarih.org/sayfam.php?m=teser&id=1613>(erişim tarihi, 28.09.2011).
- Anonim (2011d). Tekirdağ. www.ellidokuz.com (erişim tarihi, 30.11.2011).
- Anonim (2012a). <http://tekirdagresimler.tr.gg/Tekirdag-Tarihi-Binalar.html> (erişim tarihi, 15.09.2012).
- Anonim (2012b). <http://tekirdagresimler.tr.gg/Tekirdag-Tarihi-Binalar.html> (erişim tarihi, 15.09.2012).
- Anonim (2013a). Koruma Amaçlı İmar Planı Teknik Şartnamesi. <http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44296/koruma-amacli-imar-plani-teknik-sartnamesi.html> (erişim tarihi, 01.02.2013).
- Anonim (2013b). Tekirdağ Güncel Durumu <http://www.tekirdagyenihaber.com/category/son/> (erişim tarihi, 26.09.2013).
- Anonim (2013c). <http://tarihiyalihamami.com/> (erişim tarihi, 2013).
- Anonim (2013d) Tekirdağ Valiliği Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. 2013-2014 yılları Tekirdağ İli Kültür Envanteri, Tekirdağ.
- Anonim (2014a). <http://kulturvarliklari.gov.tr>. (erişim tarihi, 15.03.2014)
- Anonim (2014b). Tekirdağ. <http://tekfurdagi.blogcu.com/tekirdag-in-bitki-ortusu/5926111> (erişim tarihi, 19.02.2014).
- Anonim (2014c). Tekirdağ. <http://www.cografya.gen.tr/tr/tekirdag/iklim.html> (erişim tarihi, 19.02.2014).
- Anonim (2014d). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/10/20061027-5.htm>. (erişim tarihi 23.02.2014)
- Anonim (2014e). Üç Kemaller Diyarı Tekirdağ. <http://www.tmo.gov.tr/upload/images/subeharita/kultur/tekirdag.pdf>. (erişim tarihi, 03.09.2014).
- Anonim (2014f). <http://www.tekirdagnette.com/ulasim.php> (erişim tarihi, 18.10.2014).
- Anonim (2014g). İskenderiye. <http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0skenderiye#Yap.C4.B1lar>(erişim tarihi, 02.11.2014).
- Anonim (2014h). <http://www.gundogduemlak.net/RegionalInfo/Detail/1060>(erişim tarihi, 02.11.2014).
- Anonim (2014ı). <http://www.eba.gov.tr/sozluk/A>(erişim tarihi, 02.11.2014).
- Anonim (2015a). <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14351/720-nolu-ilke-karari-kentsel-sitler-koruma-ve-kullanma-.html>. (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015b). <http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44973/turkiye-geneli-sit-alanlari-istatistikleri.html>. (erişim tarihi,23.05.2015).

- Anonim (2015c). Tekirdağ. <http://www.cografya.gen.tr/tr/tekirdag/iklim.html> (erişim tarihi, 19.02.2015).
- Anonim (2015d). <http://www.mgm.gov.tr/veri-degerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=TEKIRDAG>. (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015e) <http://www.tekirdagmuftulugu.gov.tr/test/index.php/tekirda-tantm/tekirda-coraf-yaps.html>
- Anonim (2015f). 21 Temmuz 1983 tarihli 2863 numaralı T.C. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu.(erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015g).06 Mayıs 1973 tarihli 1710 sayılı Eski eserler kanunu (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015h). <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14437/korunmasi-gerekli-tasinmaz-kultur-ve-tabiat-varliklarin-.html>. (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015i). <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,134621/658-nolu-ilke-karari-arkeolojik-sitler-koruma-ve-kullan-.html>. (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015i). [Http://www.İktisadidayanisma.Com/Kultur-Ve-TabiatVarlıklarını-Koruma-Yuksekkurulu/Mevzuat/57811.aspx](http://www.iktisadidayanisma.com/kultur-ve-tabiat-varliklarini-koruma-yuksekkurulu/mevzuat/57811.aspx). (erişim tarihi,23.05.2015).
- Anonim (2015j).
http://tr.wikipedia.org/wiki/Tekirda%C4%9F_B%C3%BCy%C3%BCk%C5%9Fehir_Belediyesi(erişim tarihi, 23.05.2015).
- Anonim (2015k). <http://tr.wikipedia.org/wiki/Tekirda%C4%9F>(erişim tarihi, 17.04.2015).
- Anonim (2015m). <http://www.renovanews.com> (erişim tarihi, 2015).
- Anonim (2015n). On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121206-1.htm>. (erişim tarihi, 2015).
- Anonim (2015o). csecilmis.ogu.edu.tr/Son3hafta.pdf. Ders Notları
- Anonim (2015r). Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu. 658 Numaralı Karar Antalya Kaleiçi. Antalya Yöresinin İnşaat Mühendisliği Sorunları Kongresi Bildiriler, <http://www.e-kutuphane.imo.org.tr/pdf/11172.pdf>.
- Arda Z (1997). Geçmişten günümüze rekreasyon anlayışı ve son dönem park anlayışının Kadıköy kıyı şeridinde yer alan parklar üzerinde irdelenmesi.
- Artırma A (2007). Adapazarı Kentsel Sit Alanı'nın Tarihsel Süreç İçinde İncelenmesi ve Bölgenin Günümüze Yeniden Kazandırılması. Yüksek Lisans Tezi,Fen Bilimleri Enstitüsü, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Atabeyoğlu, Ö.,Turgut, H., Yeşil, P., Yılmaz, H.,(2009). Tarihi Bir Kentin Değişimi: Erzurum Kenti. İtü dergisi/A Mimarlık, Planlama, Tasarım, 8/1: 41-53.

- Ayhan S (2011). Tekirdağ Ve İlçelerindeki Türk Devri Yapıları (XIV-XVI. Yüzyıl). Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Azaklı G 2007. Tarihsel Ve Doğal Sit Alanlarında Turizm İçerikli Sunumlarda Karşılaşılan Sorunlar. Ankara Ün. Sosyal Blm. Ens. Kamu Yönetimi Ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı(Kent Ve Çevre Bilimleri)Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Beauregard R(1998). Tourism an economic development policy, The Economic Geography of theTouristIndustry içinde, D. Ioannides ve K.G. Debbage (der.), London: Routledge, 220-234.
- Beyhan Ş.G.,Ünügür, S.M. (2005). Çağdaş gereksinimler bağlamında sürdürülebilir turizm ve kimlik, İTÜ Dergisi, 4 (2), 79-87
- Binan C (1999). Mimari koruma Alanında Venedik Tüzüğü'nden Günümüze Düşünsel Gelişmenin Uluslararası Evrim süreci. Yıldız Teknik Üniversitesi Basım Yayın Merkezi, İstanbul.
- Bostancı F(1989). Korunması Gerekli Tarihi Kentsel Dokulardaki Bozulma Nedenleri ve İskilip ÇarşısıMahallesinde Örneklenmesi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Yüksek LisansTezi (basılmamış), Ankara.
- Ceyhan Y, Nuran ZG (2006). Türkiye’de Kentsel Sit Alanlarının Planlanması İçin Bir Sistem Önerisi. İTÜ Dergisi/a, mimarlık, planlama, tasarım, Vol. 5, No. 1, 2006, 3-14s.
- Cinel T (2010). Kentsel Sit Alanında Planlama: Koruma ve Süreklilik Bağlamında Sorunlar ve Öneriler, Giresun Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çelik D (2004).Kentsel Peyzaj Tasarımı Kapsamında Tarihi Çevre Yenileme ÇalışmalarınınPeyzaj Mimarlığı Açısından Araştırılması: BeypazarıÖrneği. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi. Ankara.
- Demirel Ö, Pirselimoğlu Z, Sarıkoç E, Özdemir B (2005). Kent Ormanlarının Sosyal Ve Çevresel İşlevlerinin Kullanıma Dayalı Bozulma Süreci. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, No:36, 201-208s, 2005.
- Dinçer İ (1994). Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı.
- Dokumacı T (2001). Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Peyzaj Mimarlığı ve Turizm Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Erder C (1975). Tarihi Çevre Bilinci.62-88s, 132-176s, 208-234s.
- Erdoğan N (2007). Kitle Turizmi, Alternatif Turizm ve Eko Turizmde Sürdürülebilirlik Üzerinde Bir Değerlendirme, Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı, 3-4 Mayıs 2003 Çankırı.
- Eyüpgiller KK (1999). Bir Kent Tarihi: Kastamonu. Eren Yayıncılık, 33 s, 48 s, 383-387s, İstanbul.

- Hersek CM(2001). Ülkemizde Doğal ve Kültürel Mirasımızı Korumak Üzere Oluşturulmuş Kamu Kurumları İle Gönüllü Sivil Toplum Kuruluşlarının Organizasyon, Yetki ve Sorunları Hakkında Çözüm Önerileri, Türkiye'de Risk Altındaki Doğal ve Kültürel Miras. TAÇ Vakfının 25. Yılı Anı Kitabı, TAÇ Vakfı Yayını, İstanbul.
- ICOMOS II. Ulusal Koruma Planlaması Semineri. (1993).
- İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü (2009).
- Kamacı E ve Örmecioğlu HT 2005. Kentsel Sit Alanlarında Kentsel Dönüşüm Problematigi:
- Keleş R(1981). Kentbilim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, No:474, Ankara.
- Kılıçaslan Ç, Malkoç E, Özkan MB, Tunçalp G, Aydın AO (2012). Kentsel Sit Yerleşimlerinde Dış Mekan Yaşantısının Değerlendirilmesi:Şirince Köyü, Selçuk. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 49 (3): 265-274.
- Kiper, T., 2015. Tekirdağ Kentsel Sit Alanının Korunmasına Peyzaj Mimarlığı Açısından Bir Yaklaşım. Uluslararası Tekirdağ Tarihi Sempozyumu. 26-27.03.2015. Tekirdağ.
- Koçan N (2011). Mudurnu (Bolu) Kentsel Sit Alanı Üzerine Bir Araştırma. Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 11 (1): 44 – 51.
- Koçan N (2012). Kütahya-Eskigediz Tarihi Kent Dokusunun Peyzaj Mimarlığı Açısından Değerlendirilmesi. Ordu Üniversitesi Bilim Teknik Dergisi, Cilt:2, Sayı:1, 81-96.
- Koçan N., Çorbacı L.Ö. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 3(2): 31-36 (2012) Tarihi Çevreleri Koruma Sürecinde Yeni Yaklaşımlar: Kongre Turizmi, Safranbolu Çarşısı Örneğinde Bir Araştırma
- Korkut A, Sirel A, Büktel Y, Dokumacı T (1998). Tekirdağ Kentsel Sit Alanı İçindeki Tarihi Anıtların Peyzaj Planlama İlkeleri Açısından İrdelenmesi. TÜAF 194 No'lu proje, Tekirdağ.
- Korkut A, Dokumacı T(2000). Tekirdağ İli Kentsel Sit Alanı İçindeki Tarihi Dokunun Koruma-Kullanma dengesi Çerçevesinde İrdelenmesi. 2000'li Yıllarda Yaşadığımız Çevre ve Peyzaj Mimarlığı Sempozyumu. Ankara.
- Korkut A, Yazgan M, Dokumacı T, Özyavuz M. (2002). Tekirdağ'ın Yenilenmesi ve Geliştirilmesi Bağlamında Kentsel Sit Alanı İçindeki Tarihi Kent Peyzajının Koruma Amaçlı Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Trakya Üniveritesi. TÜAF- Proje No:338.
- Kuban D (2000). Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu. Yem Yayınevi, 207s, İstanbul.
- Kuter N, Erdoğan E (2008). Çankırı Kentsel Sit Alanı Kaynak Potansiyelinin Saptanmasında Bir Yöntem. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 5 (1).
- Lichfield, N. (1988) Economics In Urban Conservation, Cambridge.
- MacCannell D (1976). The Tourist: A New Theory of the Leisure Class. New York: Schocken Books. New York.

- Moghaddam A (2013). Adana İli, Seyhan İlçesi, Sarıyakup Kentsel Sit Alanının Dokusal ve Yapısal Analizi. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Mumcu E (2009). İtalya'da Sit Alanlarında Peyzaj Planlama Çalışmaları Üzerinde Bir Araştırma: Boretto Örneği. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara
- Özdemir İ, Temiz İ (1999). Tekirdağ. Tekirdağ Dergisi. 16 s.
- Özkan, N.E. (2005). Koruma ve kültür turizmi bağlamında İstanbul Tarihi Yarımada'da Bizans dönemi mimari mirasının değerlendirilmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)
- Palalı E (1992).Neyi Korumak İsteriz? Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Peyzaj Mimarlığı Odası İstanbul Bölge Şubesi Yayını, İstanbul.
- Satkın M (1996). Tekirdağ Eski Ahşap Evleri. Tek Ofset Matbaacılık, Tekirdağ, 127 s.
- Satkın M (2012). Osmanlı Dönemi Tekirdağ Evleri. Tekirdağ Valiliği Yayını, 304 s, Tekirdağ.
- Sayan MS, Öztan Y (2000) Antalya kıyı şeridindeki turizm tesislerinin fiziksel planlama sürecinde ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerileri. Tarım Bilimleri Dergisi, 6 (4): 71-80.
- Serbest H (2008). Elmalı Kentsel Sit Alanında Bulunan Tescilli Konutların Günümüzdeki Durumları Koruma Sorunları, Değerlendirme Önerileri. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Serez M (2007). Tekirdağ Tarihi ve Coğrafyası Araştırmaları. Dönmez Ofset, 579 s, Tekirdağ.
- Sevindik MB (2010). Koruma Planı Bulunan Kentsel Sit Dokularında Fizikî Mekân Değişimi - Eyüp Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- SuherH (2002). Mekansal Planlamaya Etkiler, Avrupa Birliğinde Mekan Planlama Stratejileri-Ekonomik ve Ekolojik Perspektifler Uluslar Arası Sempozyumu, Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi,Alma Kültürü
- Şık I (2013). Tekirdağ'da Geleneksel Ahşap Konutların Malzeme Sorunları Ve Koruma Yöntemleri Üzerine Bir Metodoloji Çalışması: Tekirdağ'dan Bir Konut Örneği. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Kültür Üniversitesi. İstanbul
- Şişman EE, Korkut A, Etili B (2008). Tekirdağ Valiliği Tören ve Park Alanı Tasarım Süreci, Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 5(2), s.119-129, Tekirdağ.
- Şimşek DS, Korkut AB (2009). Kıyı Şeridi Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesinde Bir Yöntem Uygulaması: Tekirdağ Merkez İlçe Örneği. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 6(3)
- Tekeli İ (1985). Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kentsel Dönüşüm, Türkiye Ansiklopedisi, Cilt 4, İletişim Yayınları, İstanbul.

- Tekirdağ Belediyesi (2010). Tekirdağ İli Çevre Notları.
- Tekirdağ İl Çevre Düzen Planı (2011). Plan Açıklama Raporu. 232s.
- Tekirdağ İlinde Doğa Turizmi Master Planı.
- Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan raporu (2009). Tekirdağ Belediye Başkanlığı,63 s.
- Tekirdağ Merkez Kentsel Sit ve Etkileme Geçiş Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Plan Açıklama Raporu (2009). Tekirdağ Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü.
- Tekirdağ Meteoroloji İstasyonu (2011).
- Tuncer M (2006). Türkiye’de Tarihsel ve Kültürel Çevreleri Koruma Olgusu. <http://www.kentli.Org/2006/5/13>.
- Tuncel M (1974). Babaeski, Kırklareli ve Tekirdağ Camileri. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayın No:241.
- Türkün Erendil A, Ulusoy Z(2004).İronikKarşılaşmalar: Kale’nin Kentle ve Kentin Kaleyle İki Karşılaşması,ŞehrinZulası-Ankara Kalesi içinde, İstanbul: İletişim Yayınları, 221-286.
- TÜİK (2013). Türkiye İstatistik Kurumu Genel Nüfus Sayımı Verileri (2012). <http://www.webcitation.org/6BuHCXZ1f> (erişim tarihi, 9.03.2013).
- Türkiye Turizm Stratejisi 2023.
- Zeren N(1981). Kentsel Alanlarda Alınan Koruma Kararlarının Uygulanabilirliği: Türkiye’de Tarihsel Değerin Korunmasında Uygulanacak Olan Yöntem Çerçevesinde Uygulayıcı Kuruluşların Görüşlerine Dayanan Bir Araştırma. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Doktora Tezi, İstanbul, Türkiye.
- Yavaş M (2012). Tarihsel Çevrede Kentsel Kimlik Ve Bir Uygulama Aracı Olarak Tasarım Rehberleri; Erzurum Kale Çevresi Kentsel Sit Alanı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.
- Yazgan M, Erdogan E(1992). Tarihi çevrelerde peyzaj planlama, Peyzaj Mimarisi Derneği Yayınları: 2, Ders Kitapları 2, 33 s, 36 s, 38-39 s, 40 s, 42 s, 45 s, Ankara.

EKLER

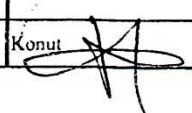
EK 1- Tekirdağ İli, merkezinde tescil kaydı devam eden sivil mimarlık örneği yapı parselleri

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
128	S-1		Muratlı cad.	22	59	10
192	S-2		Damatağa sok.	22	59	12
191	S-3		Damatağa sok.	22	59	16
82 ve 83	S-4	Boş bina	Muratlı cad.	22	61	9 ve 10
81	S-5	Ticaret+Hizmet	Muratlı cad.	22	61	11
86	S-6	Ev eşyası-mobilya satış	Muratlı cad.	23	84	60
84 (69 için)	S-7	Konut	Muratlı cad.	23	84	69-70-71
85	S-8	Ticaret	Muratlı cad.	23	84	72
87	S-9	Ticaret	Muratlı cad.	23	84	74
90	S-10	Konut+Ticaret	Muratlı cad.	23	84	86
	S-11	Konut	Mevlana çıkmazı	23	84	57
	S-12	Boş konut	Muhtaroğlu sok,	35	84	126
96	S-13		Kolordu cad.	23	84	27
	S-14		Kolordu cad.	23	84	33
88	S-15		Muratlı cad.	23	84	75
90 (85 ve 86 parselle)	S-16		Muratlı cad.	23	84	84
90 (84 ve 86 parseller)	S-17		Muratlı cad.	23	84	85
89	S-18		Muratlı cad.	23	84	102(eski 79)
178	S-19		Yunus Bey sok.	31	98	21 (eski 2)
99	S-20	Konut	Orta Cami sok	30	101	7
113	S-21		Külhan sok.	30	101	1
98	S-22		Orta Cami sok.	30	101	6
97	S-23		Orta Cami sok	30	104	9
23	S-24	Konut	Hoca Veli sok.	36	110	50
22	S-25	Konut	Hoca Veli sok.	36	110	75(eski 52 parsel)
22	S-27		Çiftlikönü cad.	36	110	38
	S-28		Çiftlikönü cad.	36	110	49

Ömer EREN
Müdür V

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
54	S-29	Konut	Çiftlikönü cad.	35	113	9 ve 11
44 (14 le beraber)	S-30	Konut	Çiftlikönü cad.	35	113	12
52	S-31	Ticaret	Çiftlikönü cad.	35	113	13
44 (12 ile beraber)	S-32	Konut	Çiftlikönü cad.	35	113	14
51	S-33	Konut	Hamam Bayırı Sok.	35	113	16-17
	S-34		Çiftlikönü cad.	35	113	6
45	S-35		Hamam Bayırı sok.	35	113	20
	S-36	Boş depo	Rihtım cad.	35	115	3
	S-37	Boş depo	Rihtım cad	35	115	13
	S-38	Boş depo	Rihtım cad.	35	116	4
	S-39	Boş depo	Rihtım cad.	38	116	6
68	S-40		Çiftlikönü cad.	35	126	18
	S-41	Boş depo	İstanbul cad.	35	127	5
	S-42	Depo	Çiftlikönü cad.	35	128	4
	S-43	Kafe-pastane	İstanbul cad.	35	128	5
	S-44		Muratlı cad.	7	201	50
	S-45		Muratlı cad.	7	201	51
	S-46		Muratlı cad.	7	201	76
	S-47		Muratlı cad.	7	201	77
	S-48	Boş depo	Hükümet cad.	36	222	36
25	S-49	Konut	Yüzbaşı Mayadağlı sok.	67	247	4
26	S-50	Konut	Yüzbaşı Mayadağlı sok.	67	247	5
27	S-51	Konut	Yüzbaşı Mayadağlı sok.	67	247	10
28	S-52	Boş bina	Yüzbaşı Mayadağlı sok.	67	247	11
29	S-53	Boş bina	Yüzbaşı Mayadağlı sok.	67	247	12
30	S-54	Boş bina	Tabanlı sok.	67	247	13
	S-55		Selam Ağa sok.	67	250	2
53	S-56	Konut	Hamam Aralığı sok.	67	252	15

Ömer EREL
 Müdür M.

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	S-57	Boş depo	İstanbul cad.	67	252	26
46	S-58		Hamam Aralığı sok.	67	252	5
59	S-59		Hamam Aralığı sok.	67	252	31(eski 6 parsel)
41	S-60	Konut	Horasan sok.	67	253	1
42	S-61	Konut	Hamam Aralığı sok.	67	253	6
42	S-62	Boş bina	Hamam Aralığı sok.	67	253	7
12	S-63	SİNAGOG	Büyük Avlu sok.	67	253	8
	S-64	Boş konut	Mektep sok.	67	254	3
39	S-65	Boş bina	Mektep sok.	67	254	4
43	S-66	Konut	Horasan sok.	67	254	7
40	S-67	Konut	Horasan sok.	67	254	8
50	S-68	Konut	Hamam Bayırı sok.	67	255	3
47	S-69	Konut	Hamam Bayırı sok.	67	255	4 ve 27
48 (12 parselle birlikte)	S-70	Konut	Büyük Avlu sok.	67	255	11
48 (11 parselle birlikte)	S-71	Konut	Büyük Avlu sok.	67	255	12
	S-72	Boş konut	Hamam Aralığı sok.	67	255	18
49 (26 parselle birlikte)	S-73		Hamam Bayırı sok.	67	255	25 VE 26
110	S-74	Konut	İskele sok.	70	262	2
111	S-75	Otel+konaklama+pansiyon	İskele sok.	70	262	12(eski 1 parsel)
108	S-76	Konut	İskele sok.	70	263	14
109	S-77	Boş-----	İskele sok.	70	263	18
106	S-78	Konut	Çiçek sok.	70	263	23
107	S-79	Boş konut	Çiçek sok.	70	263	27
	S-80		Çiçek sok.	70	263	30
	S-81		Çiçek sok.	70	263	33
179	S-82	Konut	Güneş sok.	71	265	1
183	S-83		Demir sok.	71	265	6
182	S-84		Eski Bedesten sok.	71	265	14

Ömer EDEN

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SIVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	S-85		Demir sok.	71	265	40
180 ve 181	S-86		Güneş Sok.	71	265	45(eski 25-26 parsel)
124	S-87	Boş konut	Şükran sok.	71	267	23
125	S-88	Boş konut	Şükran sok.	71	267	24
116	S-89		Kızılay cad.	70	270	5
114	S-90	Konut	İskele sok.	70	271	1
113	S-91		Çiçek sok.	70	271	13
112	S-92		Çiçek sok.	70	271	14
118	S-93	Boş konut	Yalı cad.	70	272	4
117	S-94	Konut	Yalı cad.	70	272	5
115	S-95	Konut	Kızılay cad.	70	275	6
120	S-96	Boş konut	İhsaniye sok.	71	278	1
82	S-97		İhsaniye sok.	71	279	17
171	S-98		İhsaniye sok.	71	279	18
172	S-99		İhsaniye sok.	71	279	19
123	S-100	Ticaret	İhsaniye sok.	71	280	2
122	S-101	Konut	İhsaniye sok.	71	280	5
121	S-102	Boş konut	İhsaniye sok.	71	280	6
134	S-103	Boş konut	Eski Bedesten sok.	71	280	12
133	S-104	Boş konut	Eski Bedesten sok.	71	280	13
132	S-105	Boş konut	Eski Bedesten sok.	71	280	14
131	S-106	Kafe-pastane	Eski Bedesten sok.	71	280	15
127	S-107		Eski Bedesten sok.	71	280	19
126	S-108		Şükran-Eski Bedesten sok.	71	280	21
130	S-109	Konut	Eski Bedesten sok.	71	281	5
129	S-110	Konut	Eski Bedesten sok.	71	281	6
128	S-111	Konut	Eski Bedesten sok.	71	281	7

Ömer EREN

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
139 (9 parselle birlikte)	S-112		Fevziye sok.	71	284	8
139 (8 parselle birlikte)	S-113		Fevziye sok.	71	284	9
138	S-114		Fevziye sok.	71	284	10
149	S-115	Konut	Fevziye sok.	71	287	9
150	S-116		Fevziye sok.	71	287	10
151	S-117		Fevziye sok.	71	287	11
147	S-118	Konut	Fevziye sok.	71	288	7
148	S-119	Konut	Fırın sok.	71	288	8 ve 9
146	S-120		Fevziye sok.	71	288	5
156	S-121		Fevziye sok.	71	289	1
143	S-122	Konut	Şifa sok.	71	290	5
144	S-123		Şifa sok.	71	290	6
145	S-124		Şifa sok.	71	290	7
140	S-125	Konut	Fevziye sok.	71	291	1 ve 2
	S-126	Konut	Şifa sok.	71	293	4
142(2 parselle beraber)	S-127		Türk Ocağı cad.	71	293	1
142 (1 parselle beraber)	S-128		Türk Ocağı cad.	71	293	2
153	S-129	Sağlık Hizmetleri	Barbaros cad.	72	295	2
154	S-130	Konut	Fulye sok.	72	296	7
155	S-131	Yıkık konut	Fulye sok.	72	296	13-14-15
	S-132	Boş konut	Güneş sok.	71	300	2
189	S-133		Orta Çeşme sok.	71	300	11
188 (11 parselle birlikte)	S-134	Dernek-Vakıf	Şafak sok.	71	305	12
188 (12 parselle birlikte)	S-135	Konut	Şafak sok.	71	305	11
	S-136	Ticaret	Hükümet cad.	71	305	47-48-49-52
160	S-137		Kesme Kaya sok.	71	305	3
187 (16 parselle birlikte)	S-138		Kesme Kaya sok.	71	305	15
187 (15 parselle birlikte)	S-139		Kesme Kaya sok.	71	305	16

Ömer EREN

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİYİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (92 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADİTİ	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
186	S-140		Kesme Kaya sok.	71	305	17
185	S-141		Demir sok.	71	305	18
184	S-142		Demir sok	71	305	22
260	S-143		Demir sok	71	305	23
181	S-144		Şafak sok.	71	305	59(eski 4 parsel)
	S-145	Boş konut	Orta Çeşme sok.	71	306	1
199	S-146	Konut	Sefa sok.	71	306	3
168	S-147	Boş konut	Sefa sok	71	306	4
176	S-148	Lokanta-fast food	Peştemalçı cad.	71	307	1
	S-149	Ticaret	Peştemalçı cad.	71	307	29
175	S-150	Ticaret	Peştemalçı cad.	71	307	31
177 (33 ile beraber)	S-151	Konfeksiyon-satış	Peştemalçı cad.	71	307	32
177 (32 ile beraber)	S-152	Konut	Peştemalçı cad.	71	307	33
182	S-153		Peştemalçılar cad.	71	307	34
164	S-154		Eski Bedesten sok.	72	308	21
176	S-155	Konut	Orta Çeşme sok.	72	308	11
174	S-156	Konut	Orta Çeşme sok.	72	308	12
173	S-157	Boş konut	Eski Bedesten sok.	72	308	13
172	S-158	Boş konut	Eski Bedesten sok.	72	308	16
187	S-159	Boş konut	Orta Çeşme sok.	71	309	2
186	S-160	Konut	Sefa sok.	72	310	2
180	S-161	Boş konut	Eski Bedesten sok.	72	311	2
181	S-162	Boş konut	Orta Çeşme sok.	72	311	4
182	S-163	Konut	Orta Çeşme sok.	72	311	5
183	S-164	Konut	Sümbül sok	72	311	7
187	S-165	Konut	Sümbül sok.	72	312	4
188	S-166	Konut	Fulye sok.	72	312	10
188	S-167		Şeref sok.	72	312	14

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SIVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADRES	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
166	S-168		Şeref sok.	72	312	16
170	S-169	Konut	Eski Bedesten sok.	72	313	14
169	S-170	Boş konut	Şeref sok.	72	313	20
168(22 parselle beraber)	S-171	Boş konut	Şeref sok.	72	313	21
168(21 parselle beraber)	S-172	Boş konut	Şeref sok.	72	313	22
171	S-173		Şeref sok.	72	313	12
190	S-174	Konut	Barbaros cad.	72	314	3
164	S-175		Şeref sok.	72	314	1
195	S-176	Konut	Barbaros cad.	72	315	15
196	S-177	Konut	Barbaros cad.	72	315	17
	S-178	Konut	Fethiye Mikens Kelemens sok.	72	315	18
	S-179	Konut	Fethiye Mikens Kelemens sok.	72	315	20
194	S-180	Boş konut	Barbaros cad.	72	315	14
197	S-181		Fethiye sok.	72	315	1
	S-182		Şeref sok.	72	315	4
27	S-183		Barbaros cad.	72	315	11
27	S-184		Barbaros cad.	72	315	12
	S-185		Barbaros cad.	72	315	13
28 ve 29	S-186		Fethiye sok.	72	315	23
198	S-187		Fethiye sok.	72	315	24
28 ve 29	S-188		Fethiye sok.	72	315	25(eski 22 parsel)
201	S-189	Konut	Barbaros cad.	72	316	8
204	S-190	Boş konut	Nusretiyeye sok.	72	316	12
25	S-191		Barbaros cad.	72	316	7
202 ve 203	S-192, S-193		Nusretiyeye sok.	72	316	30
200	S-194	Boş konut	Nusretiyeye sok.	72	317	26
	S-195	Hırıp konut	Nusretiyeye sok.	72	317	28
199	S-196		Nusretiyeye sok.	72	317	25

Ömer EREN

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
224	S-197	Yıkık konut	Peştemalcı cad.	72	318	1
225	S-198	Yıkık konut	Peştemalcı cad.	72	318	2
208	S-199	Yıkık konut	Hikmet Çevik sok.	72	318	10
	S-200	Konut	Hikmet Çevik sok.	72	318	21
207	S-201		Hikmet Çevik sok.	73	319	13
207(14 ile birlikte)	S-202		Hikmet Çevik sok.	73	319	14
205	S-203		Nusrctiye sok.	73	320	4
206	S-204	Konut	Barbaros cad.	72	320	5
233	S-205	Konut	Cemal Nadir sok.	73	321	12
232	S-206		Cemal Nadir sok.	73	321	15
231	S-207		Cemal Nadir sok.	73	321	16
230	S-208		Cemal Nadir sok.	73	321	17
234 (23 ile birlikte)	S-209		Peştemalcılar cad.	73	321	22
234 (22 ile birlikte)	S-210		Peştemalcılar cad.	73	321	23
209	S-211		Hikmet Çevik sok.	73	321	26(eski 7 parsel)
248	S-212	Konut	Saadet sok.	73	322	5
242	S-213	Boş konut	Peştemalcı cad.	73	322	15(eski 6 parsel)
251	S-214		Peştemalcılar cad.	73	322	1
247	S-215		Saadet sok.	73	322	4
243	S-216		Peştemalcılar cad.	73	322	7
244	S-217		Peştemalcılar cad.	73	322	8
249	S-218		Peştemalcılar cad.	73	322	13
250	S-219		Peştemalcılar cad.	73	322	14
245 ve 46	S-220, S-221		Peştemalcılar cad.	73	322	20(eski 10-12 parsel)
239	S-222	Konut	Cemal Nadir sok.	73	323	1
235	S-223	Konut	Cemal Nadir sok.	73	323	2
236	S-224	Boş konut	Cemal Nadir sok.	73	323	3
237	S-225	Boş konut	Cemal Nadir sok.	73	323	4

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
238	S-226	Boş konut	Cemal Nadir sok.	73	323	5
240	S-227	Konut	Meserret sok.	73	323	6
	S-228	Boş depo	---Öğretmen evi arkası	68	366	13
259	S-229		Muradiye sok	73	369	2
192 ve 193	S-230	Konut	Barbaros cad.	72	371	11(eski 1 ve 2 parsel)
218(37 parselle beraber)	S-231		Çektirme Bayırı sok.	74	382	36
218(36 parselle beraber)	S-232		Çektirme Bayırı sok.	74	382	37
196	S-233		Çektirme bayırı	74	382	58(eski 34 parsel)
	S-234	Konut	Tintinpinarı cad.	74	383	11
219	S-235	Konut	Tintinpinarı cad.	74	383	12
	S-236	Konut	Tintinpinarı cad.	74	390	27
226	S-237	Konut	Peştemalçı cad.	75	390	42
258	S-238		Peştemalçılar cad.	75	390	46
227	S-239		Peştemalçılar cad.	75	390	51
228 ve 229?	S-240		Peştemalçılar cad.	75	390	52
253	S-241		Peştemalçılar cad.	75	390	54
40	S-242		Tintin Pınar cad.	75	390	102(eski 17 parsel)
254 (22 parsel ile)	S-243	Konut	Peştemalçı cad.	75	392	21
254 (21 parsel ile)	S-244	Boş konut	Peştemalçı cad.	75	392	22
255	S-245	Konut	Peştemalçı cad.	75	392	23
	S-246		Peştemalçılar cad.	75	392	16
256	S-247	Konut	Peştemalçı cad.	68	534 (eski 367)	23-24
257	S-248		Muradiye sok.	73	534 (eski 367)	20-28 (eski 19-20 parsel)
241	S-249	Konut	Peştemalçı cad.	73	546 (eski 367)	15-16
137	S-250	Konut	Yeşil sok.	71	556 (eski 285 ada)	10
136	S-251	Konut	Yeşil sok.	71	556 (eski 285 ada)	11
135	S-252	ASLI GIBİDİR	Pınar sok.	71	556 (eski 285 ada)	1 VE 2
119	S-253	Konut	Yalı sok.	70	610 (eski 273)	9 (eski 3 parsel)

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
31	S-254	Yıkık konut	Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	44
32	S-255	Yıkık konut	Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	46
33(50 parselle beraber)	S-256	Boş bina	Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	51
24	S-257	Konut	Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	58
20	S-258	Konut	Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	65
19	S-259	Konut	Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	66-67
	S-260	Konut	Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	76
34	S-261		Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	77(eski 52 parçel)
33(51 parselle beraber)	S-262		Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	614 (eski 246 ada)	50
18	S-263		Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	69
	S-264		Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	70
74	S-265		Çiftlikönü cad.	67	614 (eski 246 ada)	89(eski 1 parsel)
35	S-266	Yıkık konut	Şehit Yüzbaşı Mavadağlı cad.	67	646 (eski 251 ada)	2
36	S-267	Yıkık konut	Selamağa sok.	67	646 (eski 251 ada)	3-4
37	S-268	Konut	Hamam Aralığı sok.	67	646 (eski 251 ada)	13
38	S-269	Konut	Hamam Aralığı sok.	67	646 (eski 251 ada)	14
	S-270	Yıkık konut	Selamağa sok.	67	646 (eski 251 ada)	25
	S-271		Vakıf Avlu sok.	38	144	16
	S-272	Konut	Kazım Karabekir cad.	38	145	20
16	S-273	Boş bina	Kazım Karabekir cad.	38	145	21
	S-274		Cehennemdere sok.	38	145	19
21	S-275	Konut	Hoca Veli sok.	36	109	8
1	S-276		Karabayır Cad. No:26	37	159	19
2	S-277		Ülker Sok. No:1-3	37	159	17
3	S-278		Kazım Karabekir Cad.No:45	37	153	8
4	S-279		Hacı İlbey Sk. No:13- 13/A	38	151	17
5	S-280		Hacı İlbey Sk. No:19	38	151	12

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
6	S-281		Doğanca Sok. no:25	39	169	34
7	S-282		Köseilyas Cad. No:32-34	38	174	1
8	S-283		Vakıf Avlu sok. no:45	38	150	17
9	S-284		Hacıibey Sok. No:22	38	150	14
10	S-285		Kazımkarabekir Cad. no:26	38	148	7
11	S-286		Vakıfavlu Sok. No:45	38	146	2
12	S-287		Vakıfavlu Sok. No:22	38	146	3
13	S-288		Kahvecioğlu Sok No:38	38	171	41
14	S-289		Cehennemdere Cad. No:20	38	145	23
15	S-290		Kazımkarabekir Cad. no:20	38	145	22
21	S-291		Hoca Veli sok No:12	36	109	8
54	S-292		Çiftlikönü cad.No:36-38	35	113	11-9
16	S-293		Kazımkarabekir cad. No:16-13	38	145	21
56	S-294		Muratlı Cad. No:93	21	53	19
57	S-295		Muratlı Cad. No:91	21	53	20
58	S-296		Muratlı Cad. No:89	21	53	21(46)
59	S-297		Muratlı Cad. No:87	21	53	21(47)
60	S-298		Muratlı Cad. No:79	22	57	7
61	S-299		Muratlı Cad. No:70	23	84	100
62	S-300		Muratlı Cad. No:68	23	84	99
63	S-301		K.Çeşme Bayırı Sok. No:6	24	82(2389)	24
64	S-302		Şeytan Bayırı Sok. No:43	24	81	32
66	S-303		Damatağa Bayırı Sok. No:28	22	58	16
67	S-304		Damatağa Bayırı Sok. No:30,30/A	22	58	17
68	S-305		Damatağa Çıkması Adalar Sok. No:2	22	64	1
69	S-306		Yusufoğa Bayırı No:5	22	61	4(38)
70	S-307		Ahmet Bey Bayırı no:20	22	61	22
71	S-308		Ahmet Bey Bayırı no:33	7	18	12

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
72	S-309		Ahmet Bey Bayırı no:29	7	18	14
73	S-310		Ahmet Bey Bayırı no:27	7	18	15
74	S-311		Şabanzade Sok. No:18	7	19(201)	36
75	S-312		Şabanzade Sok. No:20	7	19(201)	37
76	S-313		Şabanzade Sok. No:16	7	19(201)	34
77	S-314		Şabanzade Sok. No:29	7	18	18
79	S-315		Şabanzade Sok. No:6	7	19(201)	29-30
80	S-316		Muratlı Cad. No:9	7	20(201)	48-49(E5-6)
91	S-317		tekke Çıkmazı No:1	23	83(554)	19
92	S-318		Orta Camii Sok No:21	30	92	7
93	S-319		Süleymanpaşa İlkokulu	30	93	14
95	S-320		Kolordu Cad No:49	23	84	23
100	S-321		Soğukkuyu Cad.No:21	32	95	46
101	S-322		Soğukkuyu Cad.No:6	31	97	9(31)
102	S-323		Soğukkuyu Cad.No:9	32	95	50
103	S-324		Derinkuyu Sok No:1	36	107	57
104	S-325		N.Kemal Cad. No:33	36	107	56
105	S-326		Çiçek Sok. No:2	70	270	3(13)
211	S-327		Raziye Hatun Sok. No:61	7	36	11
212	S-328		Raziye Hatun Sok. No:59	7	36	12
213	S-329		Raziye Hatun Sok. No:57	7	36	13
214	S-330		Çektirme Bayırı sok. No:28	75	376	22
215	S-331		Çektirme Bayırı sok. No:26	75	376	22
216	S-332		Bülbul Sok. No:26	74	378	17
217	S-333		Çektirme Bayırı No:14	74	378	16
220	S-334		Tintinpınarı Cad.	75	389	4
221	S-335	ABLI GIBI DİP	Tintinpınarı Cad.	75	389	12(23)
222	S-336		Tintinpınarı Cad.	75	389	13

Ek 1- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
223	S-337		Tintinpınarı Cad.	75	389	15
	S-338		Tintinpınarı Cad.	75	390	27
2	S-339		Tintinpınarı Cad.	75	389	6-7(Y.25-26)
8	S-340		Kabakçı Sok. No:33	38	171	21
12	S-341		Muratlı Cad. No:77	22	57	8(26-27)
13	S-342		Çarıkzade Sok No:4-6	21	56	7
15	S-343		Şadan Sok. No:1	75	387	1
16	S-344		Çeşme Sok. No:12	75	397	14
17	S-345		Raziye Hatun Sok. No:12	7	36	16
28	S-346		Peştemalcı Çıkması	74	382	14
34	S-347		Yunusbey Cad.	30	94	19
35	S-348		Hasan Efendi Sok. No:2	23	83(555)	11
37	S-349		Hasan Efendi Cad. No:2	30	92	2
38	S-350		Kolordu Cad. No:34	23	83	25(57)

ASLI GIBİDİR

Ömer EREN
Müdür V.

EK 2- Tekirdağ İli, merkezinde tescil kaydı devam eden anıt eser yapı parselleri

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN ANIT ESER YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
48	A-1	YUSUFAĞA CAMİ	Yusufağa Bayırı ile Damatağa Sokak kesişimi	22	60	1
48	A-2	YUSUFAĞA CAMİ ÇEŞMESİ	Yusufağa Cami köşesi, Damatağa Bayırı	22	60	1
	A-3	MAHRAMLILAR KONAĞI		23	84	136
39	A-4	KADI ÇEŞMESİ	Namık Kemal Caddesi	31	98	30 PARSEL ÖNÜ
	A-5	ÇINAR AĞACI	Namık Kemal Caddesi	31	98	30 PARSEL ÖNÜ
38	A-6	NAMIK KEMAL ABİDESİ	Hükümet Caddesi-Belediye Binası Bahçesi	31	99	1
36	A-7	ABİDE İ HÜRRİYET	Hükümet Caddesi-Belediye Binası Bahçesi	31	99	1
	A-8	ÇINAR AĞACI	Hükümet caddesi	31	99	1
35	A-9	ATATÜRK HEYKELİ	Hükümet Caddesi-Valilik Binası Bahçesi	30	100	6
10 ?	A-10	ÇEŞME	Çiftlikönü caddesi, Eski Postane bitişliği	36	112	28 PARSEL ÖNÜ
11	A-43	YALI HAMAMI	Hamam Bayırı Sokak.	35	113	21 ✕
40	A-11	ORTA CAMİ	Hükümet Caddesi	30	219	9
40	A-12	ORTA CAMİ ŞADIRVANI	Hükümet Caddesi- Orta Cami bahçesi	30	219	9
40	A-13	ÇINAR AĞACI	Hükümet Caddesi-Orta Cami bahçesi	30	219	9
50	A-14	NAMIK KEMAL HEYKELİ	Hükümet Caddesi	30	219	10
	A-15	MÜSLÜMAN MEZARLIĞI	Şehrin doğu girişi- devlet yolu üzeri	65	229	3
2	A-16	ÇİFTLİKÖNÜ CAMİ	Çiftlikönü caddesi	67	245	14 15 16
45	A-17	RÜSTEMPAŞA BEDESTENİ	Kızılay Caddesi- Bedesten sokak	70	264	34
34	A-18	ESKİ CAMİ	Hükümet caddesi	71	279	16
	A-19	ESKİ CAMİ ŞADIRVANI	Hükümet Caddesi	71	279	16
	A-20	ÇINAR AĞACI	Mimar Sinan caddesi, eski cami avlusu	71	279	16
	A-21	ESKİ CAMİ KAPISI	Hükümet Caddesi	71	279	16
43	A-22	ORTA ÇEŞME	Fulya sokak ve Orta Çeşme sokak kesişimi	73	295	1
62	A-23	ŞEHİTLER ABİDESİ	Hükümet Caddesi-Peştemalci caddesi kesişimi	71	305	46
51	A-24	LİMAN ÇEŞMESİ	Atatürk mahallesi-Atatürk Bulvarı üzeri		365	1

ASLİ GİBİ

Ömer ERER
 Müdür

Ek 2- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN ANIT ESER YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	A-25	ÇITLEMBİK AĞACI	Ertuğrul mahallesi-Atatürk Bulvarı üzeri		365	3
	A-26	ÇINAR AĞACI	Ertuğrul mahallesi-Atatürk Bulvarı üzeri		365	3
41	A-27	RÜSTEMPAŞA CAMİ	Mimar Sinan Caddesi	68	366	2
41	A-28	RÜSTEMPAŞA ŞADIRVANI	Mimar Sinan Caddesi	68	366	2
	A-29	ÇITLEMBİK AĞACI	Rüstempaşa Cami haziresinde	68	366	2
41	A-30	RÜSTEMPAŞA CAMİ KAPISI	Mimar Sinan Caddesi	68	366	2
41	A-31	RÜSTEMPAŞA KÜTÜPHANESİ	Mimar Sinan Caddesi	68	366	7
41	A-32	RÜSTEMPAŞA MED.	Mimar Sinan Caddesi	68	366	7
42	A-33	RÜSTEMPAŞA HAMAMI	Mimar Sinan Caddesi	68	366	20
54	A-34	TONOZ YAPI	Macar Sokak	72	371	7(bugün 6 parselde kalmış)
	A-35	ÇINAR AĞACI	Peştemalci Caddesi ile Tintinınar caddesi keşişimi	75	390	103 PARSEL ÖNÜ
	A-36	ÇEŞME	Peştemalci Caddesi ile Tintinınar caddesi keşişimi	75	390	103 PARSEL ÖNÜ
58	A-37	ÇEŞME	Peştemalci caddesi ve Muradiye sokak keşişimi	75	392	25
	A-39	ÇEŞME	Şehit Yüzbaşı Mayadağlı-Tabanlı sokak keşişimi	67	614 (eski 246 ada)	44
	A-40		Selamağa Sok.	67	646 (eski 251 ada)	5
14	A-41		Selamağa Sok.	67	646 (eski 251 ada)	22
14	A-42	HAMAM	Selamağa Sokak	67	646 (eski 251 ada)	23
	A-38	ÇINAR AĞACI	Ördeklidere caddesinde yol üzerinde	35	1485 adanın batısı	Yol üzeri
	A-44	LİMAN ÇEŞMESİ		68	261	1
	A-45	YAHUDI MEZARLIĞI	Şehrin doğu girişi- devlet yolu üzeri	65	2306	4 117
	A-46	ESKİ CAMİ MÜFTÜLÜK BİNASI	Hükümet Caddesi	71	279	16
	A-47	RECEP REİS MESCİDİ	Atatürk Bulvarı	66	243	11
1	A-48	ÇEŞME	Karabayır Caddesi	37	159	18
3	A-49	ŞADIRVAN	Karabayır Cad. ile Cehennemdere Cad. köşesi	37	154	1
4	A-50	ÇEŞME	Aslı Çiğdem İlköğretim Okulu önü	38	151	37

ASLI ÇİĞDEM
Ömer EREN

Ek 2- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN ANIT ESER YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER R NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
5	A-51	HACILBAY İLKOKULU		38	151	5
6	A-52	ÇEŞME(KURU ÇEŞME)		37	167	10
7	A-53	DİBEK TAŞI		38	175	6
8	A-54	ÇEŞME		38	172	6
9	A-55	ÇEŞME		38	175	6
15	A-56	KUYU VE YALAK	Recep Reis Mescidi önü	66	243	1 ile 37 arası
17	A-57	KUYU VE YALAK	Çiftlikönü Caddesi			
18	A-58	ŞEHİTLER ABİDESİ	Muratlı Caddesi	20	205	4-6
19	A-59	ÇEŞME	Kumluk Bayırı	20	205	6
20	A-60	ÇEŞME	Kırklar Tekkesi Sokak	21	47	61
21	A-61	SOFTAOĞLU CAMİİ	Muratlı Caddesi	21	55	145
22	A-62	ÇEŞME	Acı Çeşme Sokak ile Çarıkcı	21	71	13
23	A-63	ÇEŞME	Damat ağa Sokak	22	63	8
24	A-64	ÇEŞME	Muratlı Caddesi	23	391	
25	A-65	ÇEŞME	Hastane Bayırı	24	80	75
26	A-66	HASAN EFENDİ CAMİİ	Hasanefendi Sokak	30	94	1
27	A-67	MEZAR	Soğukkuyu Caddesi	36	106	56
28	A-68	ÇEŞME(SOĞUK KUYU ÇEŞMESİ)		32	95	18
29	A-69	NEO KLASİK DUVAR		22	64	3
30	A-70	AĞA ÇEŞME VE HAMAM KALINTISI		23	84	36
31	A-71	ÇEŞME	Yusufağa Bayırı ile Emekli Hasan Sokağının birleştiği yer	7	42	4
46	A-72	SARIKIZ MEZARI	Kız Meslek Lisesi Önü	7	21	31
47	A-73	ŞABANOĞLU ÇEŞMESİ		22	38	1
52	A-74	MEZAR,AHMET SAKA MEZARI	Soğukkuyu Caddesi ile Semerci Yokuşunun birleştiği köşe		95	22
55	A-75	KAMILAĞA ÇEŞMESİ	ASLI GİBİDİR	75	375	1
56	A-76	TEKKE ÇEŞMESİ		7	22	46

Ek 2- (devam)

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN ANIT ESER YAPI PARSELLERİ

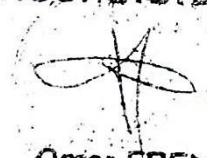
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTE R NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
59	A-77	RAKOCZI ÇEŞMESİ		80	1262	17
60	A-78	HACI SABRİ EFENDİ CAMİİ		9/1	1001	26
61	A-79	HACI HÜSEYİN EFENDİ CAMİİ		6	615	2
63	A-80	BAHÇELİEVLER CAMİİ		20	638	104

ASLI GİBİDİR

EK 3- Tekirdağ İli, merkezinde tescil kaydı devam eden resmi yapı parselleri

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYDI DEVAM EDEN RESMİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	R-1	HALK BANKASI	Hükümet Caddesi	1	21	11
37	R-2	ESKİ BELEDİYE BİNASI	Hükümet Caddesi	31	99	1
	R-3	HALK EĞİTİM MERKEZİ	Hükümet Caddesi	31	99	2
35	R-4	VALİLİK	Hükümet Caddesi	30	100	6
55	R-5	ESKİ POSTANE BİNASI	Namik Kemal Caddesi- Ciflikönü caddesi kesişimi	36	112	28
	R-6	NAMIK KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU	Kızılay caddesi	70	270	8
152	R-7	NAMIK KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU	Barbaros caddesi	72	294	1
44	R-8	MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	Barbaros caddesi	72	294	4
191	R-9	1. GRUP KOMUTANLIK BİNASI	Barbaros caddesi	72	294	9
53	R-10	RAKOCZI EVİ	Macar Sokak	73	320	6
	R-11	TİCARET BORSASI	Yalı Sokak	68	366	9
33	R-12	İNÖNÜ İLKÖĞRETİM OKULU	İkbal sokak ile Demir sokak kesişimi	74	382	51 52
210	R-13	NAMIK KEMAL İL HALK KÜTÜPHANESİ	Macar Sokak	73	547 (eski 567 ada)	31 32

ASLI GİBİDİR

Omer EREN
Müdür V.

EK 4- Tekirdağ İli, merkezinde tescil kayıtları kaldırılacak sivil mimarlık örneği yapı parselleri

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYITLARI KALDIRILACAK SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPI PARSELLERİ						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
190	S-276		Damatağa sok	22	59	1
	S-277, S-278		Damatağa sok.	22	59	2
120	S-279, S-278		Muratlı cad.	22	59	18(eski 3 ve 17)
	S-280		Çiftlikönü cad.	36	110	71
	S-281		Çiftlikönü cad.	35	113	4
	S-282		İstanbul cad.	35	113	24
	S-283		Mektep sok.	67	254	2
	S-284		Şükran sok.	71	267	41
	S-285		Eski Bedesten sok.	71	280	16
	S-286		Eski Balık Pazarı sok.	71	281	10
	S-287		Eski Balık Pazarı sok.	71	287	3
	S-288		Eski Bedesten sok.	72	308	17
	S-289		Şeref sok.	72	308	20
	S-290		Barbaros cad.	72	315	16
	S-291		Yalı sok.	68	366	17
	S-292		Yalı sok.	68	366	18
	S-293		Fatoş Abla sok.	74	382	13
	S-294		İkbal sok.	74	382	43
	S-295		Peştemalcılar cad.	75	390	47
	S-296		Peştemalcılar cad.	75	390	56 55
	S-297		Selmanağa cad.	67	646 (eski 251 ada)	17
	S-298		Mektep sok.	67	646 (eski 251 ada)	31
	S-299		Vakıf Avlu sok.	38	145	39

ASLİ GİZLİDİR

Ömer EREN
Müdür V.

EK 5- Tekirdağ İli, merkezinde tescil kayıtları kaldırılacak anıt eserler ve resmi yapılar

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYITLARI KALDIRILACAK ANIT ESERLER						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	A-47	RECEP REİS MESCİDİ	Atatürk Bulvarı	66	243	11
	A-46	ESKİ CAMİ MÜFTÜLÜK	Hükümet Caddesi	71	279	16

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE TESCİL KAYITLARI KALDIRILACAK RESMİ YAPILAR						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTER NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
	R-14		Bedesten Yolu-İtfaiye b.	70	264	17

ASLI GİBİDİR

Ömer EREN
Müdür V.

EK 6- Tekirdağ İli, merkezinde kurul izni alınmadan müdahale edilen yapılar

TEKİRDAĞ İLİ, MERKEZİNDE KURUL İZİNİ ALINMADAN MÜDAHALE EDİLEN YAPILAR						
ESKİ ENVANTER NO (52 SAYILI KARAR)	YENİ ENVANTE R NO	ADI	ADRES	PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO
2	S-339		Tintinpınarı Cad.	75	389	6-7(Y.25-26)
8	S-340		Kabakçı Sok. No:33	38	171	21
12	S-341		Muratlı Cad. No:77	22	57	8(26-27)
13	S-342		Çankzade Sok No:4-6	21	56	7
15	S-343		Şadan Sok. No:1	75	387	1
16	S-344		Çeşme Sok. No:12	75	397	14
17	S-345		Raziye Hatun Sok. No :12	7	36	16
28	S-346		Peştemale Çıkması	74	382	14
34	S-347		Yunusbey Cad.	30	94	19
35	S-348		Hasan Efendi Sok. No:2	23	83(555)	11
36	S-14		Kolordu Cad. No:29/A	23	84	33
37	S-349		Hasan Efendi Cad. No:2	30	92	2
38	S-350		Kolordu Cad. No:34	23	83	25(57)

ASLI GİRİDİR

Ömer EREK
Müdür V.

EK 7- Edirne kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulu'nun 31.07.2008 gün ve 1992 sayılı kararıyla Tekirdağ merkez'inde tescil kaydı kaldırılan taşınmazlar

Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 31.07.2008 gün ve 1992 sayılı kararıyla Tekirdağ Merkez'inde tescil kaydı kaldırılan taşınmazlar:

<u>Sıra No.</u>	<u>E. Env. No.</u>	<u>Y. Env. No.</u>	<u>Adres:</u>	<u>Pafta</u>	<u>Ada</u>	<u>Parsel</u>
1	2	S-339	Tintinpınarı Cad.	75	389	6-7(Y.25-26)
2	8	S-340	Kabakçı Sok. No.33	38	171	21
3	12	S-341	Muratlı Cad. No.77	22	57	8(26-27)
4	13	S-342	Çarıkzade Sok. No.4	21	56	7
5	15	S-343	Şadan Sok No.1	75	387	1
6	16	S-344	Çeşme Sok. No.12	75	397	14
7	28	S-346	Peştemalçı Çıkmazı	74	382	14
8	34	S-347	Yunusbey Cad.	30	94	19
9	35	S-348	Hasanefendi Sok.	23	83(555)	11
10	36	S-14	Kolordu Cad. No. 29	23	84	33
11	37	S-349	Hasanefendi Cad. No.2	30	92	2
12	38	S-350	Kolordu Cad. No.34	23	83	25(57)

EK 8- Anket Formu

1.Kişisel Bilgiler

Cinsiyet:

İş-Meslek:

Yaş:

Gelir:

Eğitim:

Sosyal Güvence:

2. Sizce tarihi çevre/tarihi kent nedir?

- A()Gelenek ve görenekleri, tarihi ve doğal değerleriyle geçmişin izlerini taşıyan kent ve kasabalar.
B ()Eski, yıkılmış ve içinde oturulmayan evlerin olduğu yerler.
C ()Turistlerin ziyaret ettiği yerler.
D()Eski uygarlıklardan günümüze ulaşan, maddi manevi değer taşıyan kalıntılar, yapılar bütünüdür.
E()Diğer.

3. Sizce tarihi çevre/tarihi yapılar korunmalı mıdır?

- A () Evet
B ()Hayır

4. Tarihi çevreler niçin korunmalıdır?

- A()Turistler ziyaret ettiği için.
B()Gelecek nesillere bırakacağımız kültür mirası olduğu için.
C()Eski oldukları için.
D()Ülke ekonomisine katkı sağladıkları için.
E()Geleneksel yaşam kültürünü, dokusunu ve mimarisini yansıttıkları için
F()Diğer

5. Tarihi çevre korunurken sizce nelere dikkat edilmelidir?

- A()Sadece yapı olarak korunmalı.
B ()Yapı bahçesi/çevresi birlikte korunmalı.
C()Koruma yapı ve çevresinden başlanarak sokak, mahalle, kent, bölge ölçeğine kadar devam etmeli.
D()Sadece binaların yapılış amacına göre korunmalı.

6. Yaşadığınız alanın tarihi, mimari ve geleneksel yapı açısından zengin olduğunu düşünüyor musunuz?

- A () Evet
B () Hayır

7.Yaşadığınız alanın tarihi açıdan canlandırılarak kentsel dönüşüm sürecine katılmasını ister misiniz?

- A () Evet
B () Hayır

8.Yaşadığınız alanın dokusunun canlandırılması için neler yapılmalıdır?

- A() Kültürel etkinlikler
B()Maddi destek sağlama
C() Turizme açılması
D()Tanıtım
E()Restorasyon

9.Yaşadığınız alanın kentsel dönüşümü gerçekleşirse nasıl planlanmasını istersiniz?

- A()Kültür sanat faaliyetleri ağırlıklı
B()Ticaret ağırlıklı
C()Kafe, lokanta ve restaurant ağırlıklı
D()Pansiyon

10.Yaşadığınız yerde bulunan mevcut açık ve yeşil alanlar nasıl değerlendirilmelidir?

- A()Bitkisel elemanlarla zenginleştirilmeli.
B()Çocuk parkı tasarımları yapılmalı.
C()Kermes, resim, fotoğraf sergisi vb.olarak değerlendirilmeli.
D()Oturma alanları oluşturulmalı.

11.Yaşadığınız çevrede bulunmasını istediğiniz aktivite ve olanaklar nelerdir?

- A() Spor sahaları
B()El sanatları sergisi
C()Kültür merkezi
D()Düzenli konserler
E()Çocuklara yönelik etkinlikler
F()Diğer
G() Fuar alanları
H()Geleneksel kültürü yansıtan yaya öncelikli yol
I()Havuz, gölet gibi su yüzeyleri
J()Yöresel yemeklerin yapıldığı lokantalar

12.Bu aktivite olanaklarını genellikle ne amaçlar için kullanırsınız?

- A()Geleneksel kültürü tanımak
B()Yöresel yemekleri tatmak
C()Tekirdağ hakkında fikir sahibi olmak
D()Yöresel sanatları öğrenmek
E()Dinlenmek rahatlamak
F()Geleneksel giyim kültürünü öğrenmek
G()Diğer

13.Nitelikli bir yaşam alanı için hangi ölçütler önemlidir?

- A() Büyüklük
B()Kullanıcı konforu
C() Kullanıcı memnuniyeti
D()Bakım
E() Güvenlik
F()Tasarım kriterlerine uygunluk
G()Yeterli yeşil alan varlığı
H()İşlevsellik
I()Aktivite alanları
J()Park Yönetimi
K()Diğer

Ek 8- (devam)

14. Aşağıdaki yargılara katılıp katılmadığınızı belirtirmisiniz?

Tarihi mirası korumak, halkı sahip oldukları değer konusunda bilinçlendirmekle mümkündür.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihi çevredeki kamusal mekanlar, meydanlar, parklar, çocuk oyun alanları, çeşmeler ve açık-yeşil alanlarda tarihi çevrenin ayrılmaz parçalarıdır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihi çevrelerde işlevsiz ya da işlevini yitirmiş alanlar bulunmaktadır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihi bir mekanda bulunmak, onun hakkında düşünmek bana iyi hissettiriyor.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Kentsel tarihi çevreler artan nüfus, hızlı kentleşme, sosyal yapıdaki farklılaşmalar gibi nedenlerden dolayı zarar görmektedir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihsellik koruma açısından tek başına yeterli değildir, korunması gerekenin sanat, kültür çevre açısından bir değer taşıması gerekir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Günümüzde şehirlerin hızlı gelişimiyle devam eden yapılaşma süreci tarihi çevrenin bozulmasında etkili olmaktadır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihi çevrenin korunması bir hayat görüşüdür ve bu ancak toplumun çoğunluğu tarafından benimsenirse geçerlilik kazanacaktır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Taşınmaz eski eserlerin geçmişi yansıtan özelliklerinin yok olmaması için imkanların elverdiği ölçüde çevresiyle birlikte korunması gerekir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ'da tarihi yapı mirası ile çağdaş mimari arasında iyi bir uyum vardır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ'da tarihi çevre kentlilere iyi bir mimari ve fiziksel çevre sağlıyor.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ halkı tarihi çevrenin korunması konusunda bir dayanışma içindedir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ'da tarihi kentsel doku kent planlamasına dahil olmaktadır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ'da tarihi çevrenin bakım onarım ve restorasyon çalışmaları yeterli değildir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tarihi çevrede yer alan kendi haline terk edilmiş tescilli yapılar olumsuz bir imaj oluşturmaktadır.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

Tekirdağ'daki tarihi doku nitelik ve nicelik olarak yetersizdir.

Katılıyorum Kısmen Katılıyorum Katılmıyorum

ÖZGEÇMİŞ

Seda AKLİMAN 03.09.1986 tarihinde Elazığ'da doğdu. İlköğretimini Atatürk İlkokulu, Ortaöğretimini Mezre Ortaokulu ve Lise eğitimini ise Elazığ Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2005 yılında Trakya Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünü kazandı ve 2010 yılında aynı fakülteden mezun oldu. 2010 yılında Namık Kemal Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans programına başladı. 2013 yılında evlendi, Elazığ Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde Peyzaj Mimarı olarak göreve başladı ve halen aynı görevinde devam etmektedir.